

KO E 'ULUAKI TOHI 'OE NGAAHI TU'I

1 'Oku tauhi 'a Tevita 'e 'Apisaki 'i he'ene motu'a lahi. 3 Ko efa'aoa 'ae pule'anga 'e 'Atunaisa ko e pele 'a Tevita. 11 Ko e me'a 'i he lea 'a Netane 'oku ue'i 'ae tu'i 'e Patisepa ke toe fakapapau 'a 'ene lea kiate ia. 28 'Oku fakafo'ou 'e Tevita 'a 'ene fuakava ki ai. 32 Ko e me'a 'i he fekau 'a Tevita 'oku pani 'aki 'ae lolo 'a Solomone 'e Netane mo Satoki. 41 Ko e feholaiki 'ae kakai 'ia 'Atunaisa 'i he 'omi hono ongoongo 'e Sonatane. 50 Ko e hola 'a 'Atunaisa mo 'ene puke ki he nifo 'oe feilaulau'anga, pea mo e tukuange ia 'e Solomone.

¹ Pea ko 'eni kuo motu'a 'a Tevita pea lahi 'a hono ta'u; pea na'a nau 'ufi'ufi 'aki ia 'ae ngaahi kofu, ka na'e 'ikai ke ne māfana ai. ² Ko ia na'e pehē ai 'e he'ene kau tamaio'eiki kiate ia, "Tuku ke nau kumi mai ki hoku 'eiki ko e tu'i ha finemui ko e tāupo'ou: pea tuku ia ke 'i he 'ao 'oe tu'i, mo ne tauhi kiate ia, pea tuku ke ne tokoto ki ho fatafata, koe'uhi ke māfana ai 'a hoku 'eiki ko e tu'i." ³ Ko ia na'a nau kumi ha fefine mui hoihoifua 'i he potu fonua kotoa pē 'o 'Isileli, pea na'a nau ma'u 'a 'Apisaki ko e fefine Sunemi 'onau 'omi ia ki he tu'i. ⁴ Pea na'e hoihoifua 'aupito 'ae ta'ahine, pea na'a ne fai 'ofa ki he tu'i, mo ne tauhi kiate ia: ka na'e 'ikai 'ilo ia 'e he tu'i.

⁵ ¶ Pea na'e toki fai fakafiefielahi 'e 'Atunaisa ko e tama 'a Hakiti, 'o ne pehē, Te u hoko au ko e tu'i: pea na'a ne teuteu'i ma'ana 'ae ngaahi saliate

mo e kau heka hoosi, mo e kau tangata 'e toko nimangofulu ke lele mu'omu'a 'i hono 'ao. ⁶ Pea na'e 'ikai fakamamahi ia 'e he'ene tamai 'i ha 'aho, pe te ne pehē, "Ko e hā kuo ke fai pehē ni ai?" Pea ko e tangata toulekeleka lelei ia, pea na'e fanau 'i ia ki mui 'ia 'Apisalomi. ⁷ Pea na'a ne alea mo Soape ko e tama 'a Seluia, pea mo 'Apaiata ko e taula'eiki: pea na'a na muimui 'ia 'Atunaisa ko hono tokoni. ⁸ Ka ko Satoki ko e taula'eiki, mo Penaia ko e foha 'o Sehoiata, mo Netane ko e palōfita, mo Simi, mo Lei, pea mo e kau tangata mālohi 'aia na'e 'ia Tevita, na'e 'ikai kau 'akinautolu kia 'Atunaisa. ⁹ Pea na'e tāmata'i 'ae fanga sipi, mo e fanga pulu, mo e fanga manu sino 'e 'Atunaisa 'i he maka ko Soileti, 'aia 'oku vāofi mo Enilokeli, pea na'a ne ui ki hono ngaahi tokoua ko e ngaahi foha 'oe tu'i, pea ki he kau tangata kotoa pē 'o Siuta ko e kau tamaio'eiki 'oe tu'i: ¹⁰ Ka ko Netane ko e palōfita mo Penaia, mo e kau tangata mālohi, pea mo Solomone ko hono tokoua, na'e 'ikai te ne ui. ¹¹ Ko ia na'e lea ai 'a Netane kia Patisepa ko e fa'ē 'a Solomone, 'o pehē, "Ikai kuo ke fanongo kuo pule 'a 'Atunaisa ko e tama 'a Hakiti, pea 'oku 'ikai 'ilo ia 'e hota 'eiki ko Tevita? ¹² Kō ia ke ke ha'u, pea 'oku ou kole kiate koe, tuku ke u enginaki'i koe, koe'uhi ke ke fakamo'ui 'a ho'o mo'ui 'a'au, pea mo e mo'ui 'a ho'o tama ko Solomone. ¹³ 'Alu pea ke hoko atu kia Tevita ko e tu'i, pea ke lea pehē kiate ia, 'e hoku 'eiki ko e tu'i, 'ikai na'a ke fuakava ki ho'o kaunanga, 'o pehē, 'Ko e mo'oni 'e hoko 'a Solomone ko ho'o tama ke pule ki mui 'iate au, pea te ne nofo ki hoku nofo'a fakatu'i? Pea ka kuo pehē ko e hā kuo pule ai 'a 'Atunaisa?" ¹⁴ Pea vakai,

lolotonga 'a ho'o alea ai mo e tu'i, te u muimui atu au 'iate koe foki mo fakamo'oni 'a ho'o ngaahi lea.

¹⁵ ¶ Pea na'e hū atu 'a Patisepa ki he tu'i ki hono potu fale: pea na'e motu'a 'aupito 'ae tu'i; pea na'e tauhi ki he tu'i 'a 'Apisaki ko e fefine Sunemi. ¹⁶ Pea na'e punou 'a Patisepa, mo ne fai faka'apa'apa ki he tu'i. Pea na'e pehē 'e he tu'i, Ko e hā ho loto? ¹⁷ Pea na'e pehē 'e ia kiate ia, "E hoku 'eiki, na'a ke fuakava 'ia Sihova ko ho 'Otua ki ho'o kaunanga, 'o pehē, 'Ko e mo'oni ko Solomone ko ho'o tama 'e hoko mo au ki he pule, pea te ne 'afio 'i hoku nofo'a fakatu'i." ¹⁸ Pea vakai eni, kuo pule 'a 'Atunaisa; pea ko eni, 'e hoku 'eiki ko e tu'i, 'oku 'ikai te ke 'ilo ia: ¹⁹ Pea kuo ne tāmata'e 'ae fanga pulu, mo e fanga manu sino, mo e fanga sipi 'o lahi 'aupito, pea kuo ne talaki 'ae ngaahi foha kotoa pē 'oe tu'i, mo 'Apaiata ko e taula'eiki, mo Soape ko e 'eiki pule 'oe kau tau: ka kuo 'ikai te ne ui 'a Solomone ko ho'o tamaio'eiki. ²⁰ Pea ko koe, 'e hoku 'eiki ko e tu'i, kuo hanga mai kiate koe 'ae mata kotoa pē 'o 'Isileli, koe'uhi ke ke fakahā kiate kinautolu pe ko hai ia 'e hoko mo koe ke nofo ki he nofo'a fakatu'i 'o hoku 'eiki ko e tu'i. ²¹ He ka 'ikai fai eni 'e hoko 'o pehē, 'oka tō 'o mohe 'a hoku 'eiki ko e tu'i fakataha mo 'ene ngaahi tamai, 'e lau au mo 'eku tama ko Solomone ko e ongo fai hala."

²² ¶ Pea vakai, lolotonga 'a 'ene kei lea mo e tu'i, na'e hū atu foki 'a Netane ko e palōfita. ²³ Pea na'a nau fakahā ange ki he tu'i, 'o pehē, "Vakai ko eni 'a Netane ko e palōfita. Pea 'i he'ene hū mai ki he 'ao 'oe tu'i, na'a ne punou hifo ia mo hono mata ki he kelekele 'i he 'ao 'oe tu'i. ²⁴ Pea na'e pehē 'e Netane, 'E tu'i, ko hoku 'eiki, kuo ke pehē koā, 'E

pule 'a 'Atunaisa ki mui 'iate au, pea 'e nofo ia ki hoku nofo'a fakatu'i? ²⁵ He kuo 'alu hifo ia he 'aho ni, pea kuo ne tāmāte'i 'ae fanga pulu mo e fanga manu sino, mo e fanga sipi 'o lahi 'aupito, pea kuo ne talaki 'ae ngaahi foha 'oe tu'i, mo e hou'eiki pule 'oe kautau, pea mo 'Apaiata ko e taula'eiki; pea vakai, 'oku nau kai mo inu 'i hono 'ao, 'onau pehē, 'Ke mo'ui 'ae tu'i ko 'Atunaisa.' ²⁶ Ka ko au, 'io, ko au ko ho'o tamaio'eiki, mo Satoki ko e taula'eiki, mo Penaia ko e foha 'o Sehoiata, pea mo ho'o tamaio'eiki ko Solomone, kuo 'ikai te ne ui 'akimautolu. ²⁷ Kuo fai 'ae me'a ni 'e hoku 'eiki ko e tu'i, pea kuo 'ikai ke ke fakahā mai ia ki ho'o tamaio'eiki, pe ko hai ia 'e nofo ki mui 'i he nofo'a fakatu'i 'o hoku 'eiki ko e tu'i?"

²⁸ ¶ Pea na'e toki tali 'e he tu'i ko Tevita 'o ne pehē, "Ui mai 'a Patisepa." Pea na'a na ha'u ki he 'ao 'oe tu'i, 'o ne tu'u 'i he 'ao 'oe tu'i. ²⁹ Pea na'e fuakava 'e he tu'i, 'o pehē, "'O hangē 'oku mo'ui mo'oni 'a Sihova, 'aia kuo huhu'i 'a hoku laumālie mei he mamahi kotoa pē, ³⁰ 'o hangē ko 'eku fuakava kiate koe 'ia Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli, 'o pehē, 'Ko e mo'oni ko Solomone ko ho'o tama 'e pule ki mui 'iate au, pea 'e nofo ia ki hoku nofo'a fakatu'i ko hoku fetongi;' te u fai pehē mo'oni kiate koe he 'aho ni." ³¹ Pea na'e toki punou 'a Patisepa mo hono mata ki he kekekele, mo ne fai faka'apa'apa ki he tu'i, 'o ne pehē, "'Ofa ke mo'ui 'a Tevita ko hoku 'eiki ko e tu'i 'o ta'engata."

³² ¶ Pea na'e pehē 'e he tu'i ko Tevita, Ui mai 'a Satoki ko e taula'eiki, mo Netane ko e palōfita, mo Penaia ko e foha 'o Sehoiata. Pea na'a nau ha'u ki he 'ao 'oe tu'i. ³³ Na'e pehē foki 'e he tu'i kiate kinautolu, "Mou 'ave mo kimoutolu 'ae

kau tamaio'eiki 'a homou 'eiki, pea fakaheka 'a Solomone ko hoku foha ki he'eku miuli 'a'aku, pea 'ohifo ia ki Kihoni: ³⁴ Pea tuku ke pani ia 'aki 'ae lolo 'e Satoki ko e taula'eiki mo Netane ko e palōfita, ke ne tu'i 'i 'Isileli: pea mou ifi 'aki 'ae me'alea, mo pehē, 'Ke mo'ui 'ae tu'i ko Solomone.' ³⁵ Pea hili ia te mou muimui mai kiate ia, koe'uhi ke ne ha'u 'o heka ki hoku nofo'a fakatu'i: he te ne hoko ia ko e tu'i, ko hoku fetongi: pea kuo u fakanofa ia ke ne pule ki 'Isileli pea mo Siuta." ³⁶ Pea na'e tali 'ae lea 'ae tu'i 'e Penaia ko e foha 'o Sehoiata, 'o ne pehē, "'Emeni: pea ke pehē foki 'e Sihova ko e 'Otua 'o hoku 'eiki ko e tu'i. ³⁷ 'O hangē ko e 'i hoku 'eiki ko e tu'i 'a Sihova, ke pehē foki 'a 'ene kau kia Solomone, mo ne fakalahi 'a hono nofo'a fakatu'i ke lahi hake 'i he nofo'a fakatu'i 'o hoku 'eiki ko e tu'i ko Tevita." ³⁸ Ko ia na'e 'alu hifo ai 'a Satoki ko e taula'eiki, mo Netane ko e palōfita, mo Penaia ko e foha 'o Sehoiata, pea mo e kakai Keliti mo e kakai Peleti, pea na'a nau fakaheka 'a Solomone ki he miuli 'ae tu'i ko Tevita, pea na'a nau 'omi ia ki Kihoni. ³⁹ Pea na'e to'o mai 'ae hina lolo mei he fale fehikitaki 'e Satoki ko e taula'eiki, pea ne pani 'aki 'a Solomone. Pea na'a nau ifi 'ae me'alea: pea na'e pehē 'e he kakai kotoa pē, "Ke mo'ui 'ae tu'i ko Solomone." ⁴⁰ Pea na'e muimui hake kiate ia 'ae kakai kotoa pē, pea na'e ifi 'e he kakai 'enau ngaahi fafangu, pea na'a nau fiefia 'i he fiefia lahi 'aupito, ko ia na'e mafahi 'ae fonua 'i he'enau longoa'a.

⁴¹ ¶ Pea na'e fanongo ki ai 'a 'Atunaisa pea mo e kakai kotoa pē na'e 'iate ia, 'o fe'unga mo e faka'osi 'enau kai. Pea 'i he fanongo 'a Soape ki he ifi 'ae me'alea, na'a ne pehē, "Ko e hā 'oku longoa'a ai

‘ae kolo mo maveuveu?” ⁴² Pea ‘iloange, lolotonga ‘a ‘ene kei lea, na‘e ha‘u ‘a Sonatane ko e foha ‘o ‘Apaiata ko e taula‘eiki: pea na‘e pehē ‘e ‘Atunaisa kiate ia, “Hū mai; he ko e tangata to‘a koe pea ‘oku ke ‘omi ha ongoongolelei.” ⁴³ Pea na‘e lea ‘o pehēange ‘e Sonatane kia ‘Atunaisa, “Ko e mo‘oni kuo fakanofu ‘e Tevita ‘a Solomone ke ne tu‘i. ⁴⁴ Pea kuo fekau atu ia mo Satoki ko e taula‘eiki, mo Netane ko e palōfita, mo Penaia ko e foha ‘o Sehoiata, mo e kakai Keliti, mo e kakai Peleti, pea kuo nau fakaheka ia ki he miuli ‘ae tu‘i: ⁴⁵ Pea kuo pani ‘aki ia ‘ae lolo ‘i Kilioni ke hoko ko e tu‘i, ‘e Satoki ko e taula‘eiki mo Netane ko e palōfita: pea kuo nau ‘ohake mei ai mo e fiefia, ko ia na‘e toe mavava ai ‘ae kolo. Ko e longoa‘a eni ‘aia kuo mou fanongo ki ai. ⁴⁶ Pea kuo nofo foki ‘a Solomone ‘i he nofo‘a fakatu‘i ‘oe pule‘anga. ⁴⁷ Pea na‘e ha‘u foki ‘ae kau tamaio‘eiki ‘oe tu‘i ke tāpuaki‘i ‘a hotau ‘eiki ko e tu‘i ko Tevita, ‘o pehē, ‘Ke ngaohi ‘e he ‘Otua ‘ae hingoa ‘o Solomone ke lelei hake ‘i ho hingoa ‘o‘ou, pea ne ngaohi ‘a hono nofo‘a fakatu‘i ke lahi hake ‘i ho nofo‘anga ‘o‘ou.’ Pea na‘e punou hifo ‘ae tu‘i ‘i hono mohenga. ⁴⁸ Pea na‘e lea pehē foki ‘e he tu‘i, ‘Fakafeta‘i kia Sihova ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, ‘aia kuo ne foaki mai ha tokotaha ke nofo ki hoku nofo‘a fakatu‘i he ‘aho ni, ka kuo sio ki ai ‘a hoku mata.’ ”

⁴⁹ ¶ Pea na‘e manavahē ‘ae kakai kotoa pē na‘e ‘ia ‘Atunaisa, pea na‘a nau tutu‘u hake, pea ‘alu taki taha ‘ae tangata ‘i hono hala. ⁵⁰ Pea na‘e manavahē ‘a ‘Atunaisa koe‘uhi ko Solomone, pea na‘a ne tu‘u hake, mo ne ‘alu ‘o ne puke ki he nifo ‘oe feilaulau‘anga. ⁵¹ Pea na‘e tala kia Solomone, ‘o pehē, Vakai, ‘oku manavahē ‘a ‘Atunaisa ki he tu‘i

ko Solomone: he vakai, kuo ne puke atu ki he nifo 'oe feilaulau'anga, 'o ne pehē, "Tuku ke fuakava 'e he tu'i ko Solomone kiate au he 'aho ni, 'e 'ikai te ne tāmāte'i 'a 'ene tamaio'eiki 'aki 'ae heletā." ⁵² Pea na'e pehē 'e Solomone, "Kapau te ne fai 'o ngali mo ha tangata lelei, 'e 'ikai si'i tō ki he kelekele hano tu'oni lou'ulu 'e taha: pea kapau 'e 'ilo ha kovi 'iate ia, ko e mo'oni te ne mate." ⁵³ Ko ia na'e fekau atu 'e Solomone, pea na'a nau 'omi ia mei he feilaulau'anga. Pea na'a ne ha'u 'o ne punou hifo ia ki he tu'i ko Solomone: pea na'e pehē 'e Solomone kiate ia, "Alu koe ki ho fale."

2

1 Ko e ngaahi lea tuku 'a Tevita kia Solomone. 12. Ko e kamata pule 'a Solomone. 13 Ko e me'a na'e mate ai 'a 'Atunaisa. 26 Ko e to'o mei 'a 'Apaiata 'a 'ene ngāue fakataula'eiki. 28 Ko e mate'anga 'o Soape. 36 Ko e me'a na'e tāmāte'i ai 'a Simi.

¹ Pea ko eni na'e 'unu'unu mai 'ae ngaahi 'aho 'o Tevita ke ne pekia ai; pea na'a ne tukutala kia Solomone ko hono 'Alo, 'o pehē, ² "Oku ou 'alu au 'i he hala 'o māmani kotoa pē: ko ia ke ke mālohi koe, pea ke fai 'o ngalingali tangata: ³ Pea ke tauhi ki he fekau 'a Sihova ko ho 'Otua, ke 'eve'eva 'i hono ngaahi hala, pea ke fai 'a 'ene ngaahi tu'utu'uni, mo 'ene ngaahi fekau, mo 'ene ngaahi fakamaau, mo 'ene fakamo'oni kotoa pē, 'o hangē ko ia kuo tohi 'i he fono 'a Mōsese, koe'uhi ke ke monū'ia ai 'i he me'a kotoa pē 'oku ke fai, pea 'i he potu fulipē te ke 'alu ki ai: ⁴ Koe'uhi ke fakatu'uma'u 'e Sihova 'a 'ene folofola 'aia na'a ne lea 'aki koe'uhi ko au, 'o pehē, 'Kapau 'e tokanga 'e ho'o fānau ki honau

hala, ke 'a'eva 'i hoku 'ao 'i he mo'oni 'aki 'a honau loto kotoa mo honau laumālie kotoa, (na'a ne pehē 'e ia,) 'e 'ikai te ke masiva tangata koe ke nofo 'i he nofo'a fakatu'i 'o 'Isileli.' ⁵ Pea 'oku ke 'ilo foki, 'aia na'e fai kiate au 'e Soape ko e tama 'a Seluia, mo ia na'a ne fai ki he ongo 'eiki 'e toko ua 'oe kautau 'o 'Isileli, kia 'Apina ko e foha 'o Nea, pea kia 'Amasa ko e foha 'o Seteli, 'aia na'a ne tāmāte'i, 'o ne lilingi 'ae toto 'oe tau lolotonga 'ae melino, 'o ne unu 'i he toto 'oe tau 'a hono nono'o na'e no'otaki 'aki hono kongaloto, pea mo 'ene topuva'e 'aia na'e 'i hono va'e. ⁶ Ko ia fai 'o fakatatau mo ho'o poto, pea 'oua na'a tuku ke 'alu hifo 'a hono 'uluhinā, ki he fa'itoka 'i he melino. ⁷ Ka ke fakahā 'ae 'ofa ki he ngaahi foha 'o Pasilai ko e tangata Kiliati, pea tuku ke nau 'iate kinautolu 'e kai mei ho'o keinanga'anga: he na'a nau fai pehē kiate au 'i he'eku hola koe'uhi ko 'Apsalomi ko ho ta'okete. ⁸ Pea vakai, "Oku 'iate koe 'a Simi ko e foha 'o Kela, ko e tangata Penisimani mei Pahulimi, 'aia na'e kape kiate au 'i he kape lahi 'i he 'aho 'aia na'aku 'alu ai ki Mehanemi: ka na'a ne 'ohifo kiate au ke ma fetaulaki ki Sioatani, pea na'aku fuakava kiate ia 'ia Sihova, 'o pehē, "E 'ikai te u tāmāte'i koe 'aki 'ae heletā.' ⁹ Ka ko eni, 'oua na'a ke lau ia ko e ta'ehalaia: he ko e tangata poto koe, pea 'oku ke 'ilo 'ae me'a 'oku totonu ke ke fai kiate ia; ka ke 'ohifo 'e koe 'a hono 'uluhinā ki he fa'itoka mo e toto."

¹⁰ ¶ Pea pehē, na'e mohe 'a Tevita mo 'ene ngaahi tamai, pea na'e fai 'ene putu ki he Kolo 'o Tevita.

¹¹ Pea ko e kuonga na'e pule ai 'a Tevita ki 'Isileli ko e ta'u 'e fāngofulu: ko e ta'u 'e fitu na'a ne pule ai 'i Hepeloni, pea ko e ta'u 'e tolungofulu ma tolu

na'a ne pule 'i Selūsalema. ¹² Pea na'e toki nofo 'a Solomone ki he nofo'a fakatu'i 'o 'ene tamai ko Tevita pea na'e fakatu'uma'u 'aupito 'a hono pule'anga.

¹³ ¶ Pea na'e ha'u 'a 'Atunaisa ko e tama 'a Hakiti kia Patisepa, ko e fa'ē 'a Solomone. Pea na'a ne pehē mai 'e ia kiate ia, “Oku ke ha'u fakamelino pe?” Pea na'e pehē atu 'e ia, “Ko e melino pe.” ¹⁴ Na'a ne pehē foki 'e ia, “Oku ai ha me'a 'oku ou fie lea ai kiate koe.” Pea na'a ne pehē atu, “Ke ke lea pe.” ¹⁵ Pea pehēange 'e ia, “Oku ke 'ilo na'e 'o'oku 'ae pule'anga, pea na'e hanga mai kiate au 'ae mata kotoa pē 'i 'Isileli, koe'uhi ke u hoko 'o pule: ka ko eni kuo liliu 'ae pule'anga, pea kuo hoko ia ki hoku tokoua: he na'e 'o'ona ia meia Sihova. ¹⁶ Pea ko eni ko e me'a pe taha 'oku ou kole meiate koe, pea 'oua na'a ke faka'ikai mai.” Pea na'a ne pehē kiate ia, “Ke ke lea pe.” ¹⁷ Pea na'e pehē 'e ia, “Oku ou kole kiate koe, ke ke lea kia Solomone ko e tu'i (he koe'uhi 'e 'ikai te ne 'ikai mai kiate koe,) ke ne foaki mai 'a 'Apisaki ko e fefine Sunemi ke ma mali.” ¹⁸ Pea na'e pehē 'e Patisepa, “Oku lelei te u lea ma'au ki he tu'i.” ¹⁹ Ko ia na'e 'alu ai 'a Patisepa ki he tu'i ko Solomone ke lea kiate ia ma'a 'Atunaisa. “Pea na'e tu'u hake 'ae tu'i ke fetaulaki kiate ia, pea na'a ne punou kiate ia, mo ne nofo hifo ki hono nofo'anga fakatu'i, pea na'a ne fekau ke te u ha nofo'a ma'ae fa'ē 'ae tu'i; pea na'e nofo ia ki hono nima to'omata'u. ²⁰ Pea na'e toki pehē 'e ia, “Oku ou kole meiate koe 'ae me'a si'i pe taha; 'oua na'a ke pehē mai 'ikai.” Pea na'e pehēange 'e he tu'i kiate ia, “Ke ke fai pe ho'o kole, 'a 'eku fa'ē: koe'uhi 'e 'ikai te u pehē atu 'ikai.”

21 Pea na'e pehē 'e ia, "Tuku ke 'atu 'a 'Apisaki ko e fefine Sunemi kia 'Atunaisa koho tokoua ke na mali." 22 Pea na'e talaange 'e he tu'i ko Solomone ki he'ene fa'ē, 'o pehē, "Pea ko e hā 'oku ke kole ai 'a 'Apisaki ko e fefine Sunemi ma'a 'Atunaisa? Kole foki ma'ana 'ae pule'anga; he ko hoku ta'okete ia; 'io, ma'ana, pea mo 'Apaiata ko e taula'eiki, pea ma'a Soape ko e tama 'a Seluia." 23 Pea na'e toki fuakava ai 'a Solomone 'ia Sihova, 'o pehē, "Ke fai pehē kiate au 'e he 'Otua, 'o lahi hake foki, 'o kapau 'e 'ikai mate 'a 'Atunaisa koe'uhi ko 'ene lea 'aki 'ae lea ni. 24 Pea ko ia, 'Oku mo'ui 'a Sihova 'aia kuo ne fakamālohi'i au, 'o ne hiki hake au ki he nofo'a fakatu'i 'o 'eku tamai ko Tevita, pea kuo ne fokotu'u ha fale mo'oku, 'o hangē ko 'ene tala'ofa, pea 'e mate tāmāte'i 'a 'Atunaisa he 'aho ni." 25 Pea na'e fekau atu 'e he tu'i ko Solomone 'a Penaiā ko e foha 'o Sehoiata; pea na'a ne hoko atu kiate ia pea na'a ne mate ai. 26 Pea na'e pehē 'e he tu'i kia 'Apaiata ko e taula'eiki, "Alu ko e ki 'Anatoti, ki ho potu fonua 'o'ou; he 'oku totonu ke ke mate koe; ka 'e 'ikai te u tāmāte'i koe 'i he kuonga ni, koe'uhi na'a ke fua 'ae puha tapu 'a Sihova ko e 'Otua 'i he 'ao 'o Tevita ko 'eku tamai, pea koe'uhi na'a ke mamahi koe 'i he me'a kotoa pē na'e mamahi ai 'a 'eku tamai." 27 Ko ia na'e kapusi ai 'a 'Apaiata 'e Solomone mei he'ene *ngāue* fakataula'eiki kia Sihova; koe'uhi ke ne fakamo'oni 'ae folofola 'a Sihova 'aia na'a ne folofola'aki ki he fale 'o Ilai 'i Sailo.

28 ¶ Pea na'e toki 'omi 'a hono ongoongo kia Soape: he na'e liliu 'a Soape ke muimui kia 'Atunaisa, ka na'e 'ikai muimui ia kia 'Apisalomi. Pea na'e hola 'a Soape ki he fale fehikitaki 'o

Sihova, 'o ne puke atu ki he nifo 'oe feilaulau'anga. ²⁹ Pea na'e fakahā ia ki he tu'i ko Solomone 'o pehē, kuo hola 'a Soape ki he fale fehikitaki 'o Sihova; pea vakai, kuo ofi atu ia ki he feilaulau'anga. Pea na'e toki fekau'i 'e Solomone 'a Penaia ko e foha 'o Sehoiata, 'o ne pehē, "'Alu, 'o taa'i ia," ³⁰ Pea na'e hoko atu 'a Penaia ki he fale fehikitaki 'o Sihova, mo ne pehē kiate ia, "'Oku pehē mai 'e he tu'i, Ke ke tu'u mai." Ka na'e pehē 'e ia, "'E 'ikai; ka te u mate pe 'i heni." Pea na'e toe 'omi hono tala 'e Penaia ki he tu'i, 'o pehē, "'Na'e pehē 'ae lea 'a Soape, pea na'e pehē ni 'a 'ene talia au." ³¹ Pea na'e pehē 'e he tu'i kiate ia, "'Ke ke fai kiate ia 'o hangē ko 'ene lau, pea ke taa'i ia, mo tanu; koe'uhi ke ke 'ave ai 'ae toto ta'ehalai 'aia na'e lilingi 'e Soape, meiate au, pea mei he fale 'o 'eku tamai. ³² Pea 'e tuku 'e Sihova 'a hono toto ki hono 'ulu 'o'ona, 'aia na'e te'ia 'ae ongo tangata na'e mā'oni'oni mo lelei hake 'iate ia, 'o ne tāmata'i 'akinaua 'aki 'ae heletā, ka na'e ta'e'ilo ki ai 'a 'eku tamai ko Tevita; 'io, 'a 'Apina ko e foha 'o Nea, ko e 'eiki pule ki he kautau 'o 'Isileli, mo 'Amasa, ko e foha 'o Seteli, ko e 'eiki pule ki he kautau 'o Siuta. ³³ Ko ia 'e foki atu ai 'a hona toto ki he 'ulu 'o Soape, pea ki he 'ulu 'o hono hako 'o ta'engata: ka ko Tevita, pea ki hono hako 'o'ona, pea ki hono fale, pea ki hono nofo'a fakatu'i, 'e 'i ai 'ae melino meia Sihova, 'o ta'engata." ³⁴ Ko ia na'e 'alu hake 'a Penaia ko e foha 'o Sehoiata, pea na'a ne hoko atu kiate ia, mo ne tāmata'i ia: pea na'e tanu ia 'i hono fale 'o'ona 'i he toafa. ³⁵ Pea na'e tuku 'e he tu'i 'a Penaia ko e foha 'o Sehoiata ke fetongi ia 'i he pule ki he kautau: pea na'e tuku 'e he tu'i 'a Satoki ko e taula'eiki ke ne fetongi 'a 'Apaiata.

³⁶ ¶ Pea na'e fekau 'e he tu'i 'o ne ui mai 'a Simi, 'o ne pehē kiate ia, "Langa 'e koe mo'ou ha fale 'i Selūsalema, pea nofo ai, pea 'oua na'a ke 'alu atu mei ai ki ha potu kehe. ³⁷ He ko e mo'oni, 'i he 'aho ko ia te ke 'alu atu, mo ke Lakaatu ki he kauvai 'e taha 'o Kitiloni, ke ke 'ilo fakapapau te ke mate mo'oni ai: 'e 'i ho 'ulu 'o'ou pe ho toto." ³⁸ Pea na'e pehē 'e Simi ki he tu'i, "Oku lelei 'ae lea ko eni: 'o hangē ko ia kuo lea 'aki 'e hoku 'eiki ko e tu'i 'e pehē 'ae fai 'e ho'o tamaio'eiki." Pea na'e nofo fuoloa 'a Simi 'i Selūsalema. ³⁹ Pea 'i he'ene 'osi 'ae ta'u 'e tolu na'e hoko 'o pehē, na'e hola 'ae ongo tamaio'eiki 'a Simi kia 'Akisi ko e foha 'o Meaka ko e tu'i 'o Kati. Pea na'a nau fakahā ange kia Simi, 'o pehē, "Vakai, kuo 'i Kati 'a ho'o ongo tamaio'eiki." ⁴⁰ Pea na'e tu'u hake 'a Simi, 'o ne 'ai 'ae heka'anga ki he'ene 'asi, pea 'alu ia ki Kati kia 'Akisi ke kumi ki he'ene ongo tamaio'eiki: pea na'e 'alu 'a Simi, 'o ne 'omi 'a 'ene ongo tamaio'eiki mei Kati. ⁴¹ Pea na'e fakahā kia Solomone, kuo 'alu 'a Simi mei Selūsalema ki Kati, pea kuo toe liu mai. ⁴² Pea na'e fekau 'e he tu'i 'o ne ui mai 'a Simi, mo ne pehē kiate ia, "Ikai na'aku fekau'i koe ke ke fuakava 'ia Sihova, pea u lea mamafa kiate koe, 'o pehē, Ke ke 'ilo fakapapau, 'i he 'aho ko ia te ke 'alu atu, mo 'eve'eva mama'o ki ha potu, ke ke mate mo'oni ai? Pea na'a ke pehē mai kiate au, "Oku lelei 'ae lea kuo u fanongo ki ai.' ⁴³ Ko ia ko e hā kuo 'ikai ai te ke fai ki he fuakava 'a Sihova, mo e fekau 'aia kuo u tukupau kiate koe? ⁴⁴ Na'e pehē foki 'e he tu'i kia Simi, 'Oku ke 'ilo 'ae kovi kotoa pē kuo fufū 'i ho loto, 'aia na'a ke fai kia Tevita ko 'eku tamai: ko ia foki 'e fakafoki ai 'e Sihova

'a ho'ou kovi ki ho 'ulu 'o'ou; ⁴⁵ Pea 'e fakamonū'ia 'ae tu'i ko Solomone, pea 'e fokotu'uma'u 'i he 'ao 'o Sihova 'ae nofo'a fakatu'i 'o Tevita 'o ta'engata." ⁴⁶ Ko ia na'e fekau ai 'e he tu'i kia Penaia ko e foha 'o Sehoiata; pea na'e 'alu atu ia, pea na'a ne taa'i ia ke ne mate. Pea na'e fakamālohi 'ae pule'anga 'i he nima 'o Solomone.

3

1 Ko e fakama'u 'a Solomone mo e 'ofefine 'o Felo. 2 'Oku kei fai 'ae ngaahi feilaulau 'i he ngaahi potu mā'olunga. 5 Ko e me'a 'i he'ene holi ki ai 'oku ma'u ai 'e Solomone 'ae poto, pea 'oku ne koloa'ia mo ongoongolelei ai. 16 'Oku 'āsili ongoongo ia 'i he fakamaau na'a ne fai ki he ongo fefine angahala.

¹ Pea na'e fakakāinga 'a Solomone mo Felo ko e tu'i 'o 'Isipite, pea na'a ne ma'u 'ae 'ofefine 'o Felo, 'o ne 'omi ia ki he Kolo 'o Tevita, kae'oua ke 'osi 'ene langa 'a hono fale 'o'ona, pea mo e fale 'o Sihova, pea mo e 'ā na'e takatakai 'aki 'a Selūsalema. ² Ka na'e fai 'ae feilaulau 'e he kakai 'i he ngaahi potu mā'olunga, koe'uhi na'e 'ikai langa ha fale ki he huafa 'o Sihova, 'o a'u ki he ngaahi 'aho ko ia. ³ Pea na'e 'ofa 'a Solomone kia Sihova, pea na'e 'eve'eva ia 'i he ngaahi fekau 'a Tevita ko 'ene tamai: ka ko e me'a pe taha, na'a ne fai 'ae feilaulau mo tutu 'ae me'a namu kakala 'i he ngaahi potu mā'olunga.

⁴ ¶ Pea na'e 'alu 'ae tu'i ki Kipione ke fai feilaulau 'i ai; he ko e potu mā'olunga ia na'e ongoongo lahi: ko e feilaulau tutu 'e afe na'e feilaulau 'aki 'e Solomone 'i he feilaulau'anga ko ia. ⁵ Pea na'e hā mai 'a Sihova kia Solomone 'i Kipione 'i ha misi 'i he pō: pea na'e pehē 'e he 'Otua, "Kole ha me'a ke

u foaki kiate koe.” ⁶ Pea na'e pehē 'e Solomone, “Kuo ke fakahā ki he'eku tamai ko Tevita ko ho'o tamaio'eiki 'ae 'alo'ofa lahi, 'o hangē ko 'ene 'eve'eva 'i ho 'ao 'i he mo'oni, mo e mā'oni'oni, pea 'i he angatonu 'o hono loto kiate koe: pea kuo ke tuku 'ae ngāue 'ofa lahi ni ma'ana, 'i ho'o tuku kiate ia ha foha ke ne nofo ki hono nofo'a fakatu'i, 'o hangē ko ia 'oku fai he 'aho ni. ⁷ Pea ko eni, 'E Sihova ko hoku 'Otua, kuo ke fakanofa 'a ho'o tamaio'eiki ke tu'i ko e fetongi 'o Tevita ko 'eku tamai: pea ko e tamasi'i si'i pe au 'oku 'ikai te u 'ilo ke fēfē 'a 'eku 'alu atu mo 'eku hū mai. ⁸ Pea ko ho'o tamaio'eiki 'oku 'i he lotolotonga 'o ho'o kakai 'aia kuo ke fili, ko e kakai lahi, 'aia 'oku 'ikai fa'a lau hako pe 'oku toko fiha, ko e me'a 'i he'enau tokolahi 'aupito. ⁹ Ko ia ke ke tuku ki ho'o tamaio'eiki ha loto poto ke fakamaau'i 'a ho'o kakai, koe'uhi ke u fa'a 'ilo totonu 'ae lelei mo e kovi; he ko hai 'oku fa'a fai ke fakamaau'i eni 'a ho'o kakai tokolahi ni?” ¹⁰ Pea na'e lelei 'ae lea ni kia Sihova, 'ae kole 'e Solomone ki he me'a ni. ¹¹ Pea na'e folofola 'ae 'Otua kiate ia, “Koe'uhi kuo ke kole ki he me'a ni, pea na'e 'ikai te ke kole ma'au 'ae mo'ui fuoloa; pe te ke kole ma'au ha koloa, pe te ke kole 'ae mo'ui 'a ho'o ngaahi fili; ka kuo ke kole ma'au 'ae lotoloto poto, ke 'ilo'i ai 'ae fakamaau totonu; ¹² Vakai, kuo u fai 'o tatau mo ia kuo ke lea ki ai: vakai, kuo u foaki kiate koe 'ae loto poto mo fa'a fakakaukau; ko ia kuo 'ikai ha tokotaha 'e tatau mo koe talu mei mu'a, pea 'e 'ikai tupu hake ha tokotaha ke tatau mo koe ki mui. ¹³ Pea kuo u foaki foki kiate koe 'ae me'a na'e 'ikai te ke kole ki ai, 'ae koloa, mo e ongoongo fakatou'osi; ko ia 'e 'ikai tatau mo koe ha tokotaha 'i he ngaahi tu'i

'i ho'o ngaahi 'aho kotoa pē. ¹⁴ Pea kapau te ke 'alu 'i hoku ngaahi hala, ke fai ki he'eku ngaahi fono mo 'eku ngaahi fekau, 'o hangē ko e 'alu 'a Tevita ko ho'o tamai, pehē, te u fakatolonga 'a ho'o ngaahi 'aho." ¹⁵ Pea na'e 'ā hake 'a Solomone; pea vakai, ko e misi ia. Pea na'a ne ha'u ki Selūsalema, 'o ne tu'u 'i he 'ao 'oe puha 'oe fuakava 'o Sihova, mo ne 'atu ai 'ae ngaahi feilaulau tutu, mo e ngaahi feilaulau fakamelino, pea na'a ne teuteu 'ae kātōanga ki he'ene kau tamaio'eiki kotoa pē.

¹⁶ ¶ Pea na'e toki ha'u 'ae ongo fefine angahala 'e toko ua, ki he tu'i, 'o na tutu'u 'i hono 'ao. ¹⁷ Pea na'e pehē 'e he fefine 'e tokotaha, "E hoku 'eiki, ko au mo e fefine ni 'oku ma nonofo 'i he fale pe taha; pea na'aku fā'ele'i ha tamasi'i lolotonga 'ema 'i he fale mo ia. ¹⁸ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i hono 'aho tolu hili 'a 'eku fā'ele 'a'aku, na'e fā'ele 'ae fefine ni foki: pea na'a ma nofo fakataha; na'e 'ikai mo ha tokotaha kehe 'i he fale mo kimaua, ka ko kimaua pe toko ua. ¹⁹ Pea na'e mate 'ae tamasi'i 'ae fefine ni 'i he pō; ko e me'a 'i he'ene ta'omia ia. ²⁰ Pea na'a ne tu'u hake 'i he tu'uapō mālie, 'o ne 'ave 'a 'eku tama mei hoku tafa'aki lolotonga 'ae mohe 'a ho'o kaunanga, mo ne fakatokoto ia ki hono fatafata, ka na'e tuku 'e ia 'a 'ene tamasi'i mate ki hoku fatafata 'o'oku. ²¹ Pea 'i he'eku tu'u hake 'i he pongipongi ke fakahuhu 'a 'eku tamasi'i, vakai, kuo mate ia; ka 'i he'eku toki vakai ki ai 'i he pongipongi, vakai, na'e 'ikai ko 'eku tama ia, 'aia na'aku fā'ele'i." ²² Pea na'e pehē 'e he fefine 'e tokotaha, "Ikai; ka ko 'eku tama 'aia 'oku mo'ui, pea ko ia kuo mate ko ho'o tama ia." Pea na'e pehēange eni, "Ikai; ka ko ia kuo mate ko ho'o

tama ia, pea ko ia 'oku mo'ui ko 'eku tama ia." Na'e pehē 'a 'ena lea 'i he 'ao 'oe tu'i. ²³ Pea na'e toki pehē 'e he tu'i, "'Oku pehē 'e he tokotaha, 'Ko 'eku tama eni 'aia 'oku mo'ui, pea ko ho'o tama 'aia 'oku mate:' pea 'oku pehē 'e he tokotaha kehe, "'Ikai; ka ko ho'o tama 'a'au 'aia 'oku mate, pea ko 'eku tama 'a'aku 'aia 'oku mo'ui.'" ²⁴ Pea na'e pehē 'e he tu'i, "'Omi kiate au ha heletā." Pea na'a nau 'omi 'ae heletā ki he 'ao 'oe tu'i. ²⁵ Pea na'e pehē 'e he tu'i, "'Fahiua 'ae tamasi'i mo'ui, pea 'atu 'ae fa'ahi 'e taha ki he tokotaha, mo e fa'ahi 'e taha ki he tokotaha kehe.'" ²⁶ Pea na'e toki lea 'ae fefine 'aia na'e 'a'ana 'ae tamasi'i mo'ui, he na'e ngaue 'a hono fatu ki he'ene tama, pea na'a ne pehē, "'E hoku 'eiki, foaki pe kiate ia 'ae tamasi'i mo'ui, kae'oua 'aupito na'a tāmata'i ia." Ka na'e pehē 'e he tokotaha, "'Ke 'oua na'a 'a'aku ia pe 'a'au, kae fahiua pe.'" ²⁷ Pea na'e toki lea 'ae tu'i 'o pehēange, "'Foaki kiate ia 'ae tamasi'i mo'ui, pea 'oua 'aupito na'a tāmata'i ia: ko 'ene fa'e ia.'" ²⁸ Pea na'e ongoongoa 'i 'Isileli kotoa 'ae fakamaau 'aia na'e fai 'e he tu'i; pea na'a nau manavahē ki he tu'i; he na'a nau mamata kuo 'iate ia 'ae poto mei he 'Otua ke ne fai 'ae fakamaau.

4

1 Ko e hou'eiki 'a Solomone. 7 Ko 'ene kau matāpule 'e toko hongofulu ma ua ke tokanga'i 'ae me'akai. 20 Ko e nofo lelei mo e lahi 'aupito hono pule'anga. 22 Ko e me'akai ki he 'aho 'e taha. 26 Ko e tokolahī 'o 'ene kautau na'e heka ki he fanga manu. 29 Ko e poto 'a Solomone.

¹ Ko ia na'e pule ai 'ae tu'i ko Solomone ki 'Isileli kātoa. ² Pea ko eni ia 'ae hou'eiki na'e 'iate ia; ko

'Asalia ko e foha 'o Satoki ko e taula'eiki. ³ Mo Iliolefi mo 'Ahia, ko e ongo foha 'o Sisa, ko e ongo tangata tohi; mo Sihosafate ko e foha 'o 'Ahilute, ko e tangata tohi me'a ia. ⁴ Pea ko Penaia ko e foha 'o Sehoiata na'e pule ki he kautau: pea ko Satoki mo 'Apaiaata ko e ongo taula'eiki: ⁵ Pea ko 'Asalia ko e foha 'o Netane na'e pule ia ki he kau matāpule: pea ko Saputi ko e foha 'o Netane ko e matāpule lahi ia, pea ko e kāinga ia 'oe tu'i: ⁶ Pea na'e pule 'a 'Ahisali ki he kakai 'oe fale: pea na'e pule 'a 'Atonilami ko e foha 'o 'Apita ki he tukuhau.

⁷ ¶ Pea na'e 'ia Solomone 'ae kau matāpule 'e toko hongofulu ma ua, na'e pule'i 'a 'Isileli kātoa, ke tokonaki 'ae me'akai ma'ae tu'i pea mo hono kau nofo'anga; na'e tokonaki 'i he ta'u 'e he tangata taki taha 'i hono māhina. ⁸ Pea ko honau hingoa eni: Ko e foha 'o Uli, mei he mo'unga 'o 'Ifalemi: ⁹ Ko e foha 'o Tekeli, 'i Makasi, pea 'i Sealipimi, mo Pete-Semesi, mo 'Eloni-Pete-Hanani: ¹⁰ Ko e foha 'o Hesiti, 'i 'Alupoti; na'e 'a'ana 'a Soko, pea mo e fonua kotoa pē 'o Hefeli: ¹¹ Ko e foha 'o 'Apinatapi, 'i he fonua kotoa pē 'o Toa; ko ia ia na'e ma'u 'a Tafati ko e 'ofefine 'o Solomone ko hono uaifi: ¹² Ko Pa'ana ko e foha 'o 'Ahilute; na'e 'o'ona 'a Tenaki, mo Mekito, mo Pete-Seani kātoa, 'aia 'oku ofi ki Salitana ki lalo 'i Sesilili, mei Pete-Seani ki 'Epeli-Mihola, 'o a'u ki he potu ki kō atu 'i Sokiniami. ¹³ Ko e foha 'o Kepa, 'i Lemoti-Kiliati: na'e 'o'ona 'ae ngaahi kolo 'o Saili ko e foha 'o Manase, 'aia 'oku 'i Kiliati; na'e 'o'ona foki 'ae fonua 'o 'Alikopo, 'aia 'oku 'i Pesani, ko e kolo lahi 'e tolungofulu kuo 'ā'i, pea matapā 'aki 'ae palasa: ¹⁴ Ko 'Ahinatapi ko e foha 'o Ito, na'e 'a'ana 'a Mehanemi: ¹⁵ Ko 'Ahimasi

na'e 'i Nafitali; na'e ma'u foki 'e ia 'a Pasimati ko e 'ofefine 'o Solomone ko hono uaifi: ¹⁶ Ko Peana ko e foha 'o Husai, na'e 'i 'Aseli pea mo 'Aloti: ¹⁷ Ko Sihosafate ko e foha 'o Palua, na'e 'i 'Isaka: ¹⁸ Ko Simi ko e foha 'o Ila, na'e 'i Penisimani. ¹⁹ Ko Kepa ko e foha 'o Uli, na'e 'i he fonua 'o Kiliati, mo e fonua 'o Sihoni ko e tu'i 'oe kakai 'Amoli, pea mo Oki ko e tu'i 'o Pesani; pea ko e matāpule tokotaha pe ia 'i he fonua.

²⁰ ¶ Pea na'e fu'u tokolahi 'a Siuta mo 'Isileli, 'o hangē ko e 'one'one 'i he matātahi 'a honau tokolahi, 'i he kai, mo e inu, pea mo e fai fakafiefia. ²¹ Pea na'e pule 'a Solomone ki he pule'anga kotoa pē mei he vaitafe 'o a'u atu ki he fonua 'oe kakai Filisitia, pea 'e a'u ki he ngata'anga 'o 'Isipite: na'a nau 'omi koloa, 'o tukuhau kia Solomone lolotonga 'ae 'aho kotoa pē 'o 'ene mo'ui.

²² ¶ Pea ko e me'akai 'a Solomone ki he 'aho pe taha, ko e fua'anga 'e tolungofulu 'oe maho'a 'a lelei, mo e fua'anga 'e onongofulu 'oe maho'a 'a 'e taha, ²³ Ko e fanga pulu sino 'e hongofulu, mo e fanga pulu 'e uofulu mei he potu mohuku'ia, mo e fanga sipi 'e teau, ka 'oku lau kehe 'ae fanga ha'ate mo e fanga 'anitelope, mo e fanga tia, mo e fanga manupuna na'e fafanga 'i ke ngako. ²⁴ He na'e a'u atu 'a 'ene pule ki he potu kotoa pē 'i he kauvaitafe ki heni, mei Tifisa 'o 'alu atu ki Kesa, ki he ngaahi tu'i kotoa pē 'i he kauvai ki heni 'oe vaitafe: pea na'e melino pe ia 'i he potu fulipē na'e takatakai 'iate ia. ²⁵ Pea na'e nofo ta'emanavahē 'a Siuta mo 'Isileli, taki taha 'ae tangata 'i hono lalo vaine mo e lolo fiki 'o'ona, mei Tani 'o a'u ki Peasipa, 'i he 'aho kotoa pē 'o Solomone.

26 ¶ Pea na'e ma'u 'e Solomone 'ae potu tu'u'anga 'e fā mano ki he fanga hoosi 'o 'ene ngaahi saliate, pea mo e kau heka hoosi 'e tokotaha mano ma toko ua afe. 27 Pea na'e tokonaki 'e he kau matāpule ko ia 'ae me'akai mā 'ae tu'i ko Solomone, pea ma'anautolu kotoa pē na'e ha'u ki he keinanga'anga 'a Solomone, ko e tangata taki taha 'i hono māhina: na'e 'ikai te nau masiva 'i ha me'a. 28 Na'a nau 'omi foki, 'e he tangata taki taha 'o hangē ko 'ene ngāue 'a'ana, 'ae pa'ale mo e kau'i koane ma'ae fanga hoosi mo e fanga manu ve'evave, ki he potu na'e 'i ai 'ae kau matāpule.

29 ¶ Pea na'e foaki 'e he 'Otua kia Solomone 'ae poto lahi 'aupito mo e loto fa'a fakakaukau, mo e loto fu'u lahi, 'o hangē ko e 'one'one 'aia 'oku 'i he matātahi. 30 Pea na'e lahi hake 'ae poto 'a Solomone 'i he poto 'ae kakai kotoa pē 'oe fonua fakahahake, mo e poto kotoa pē 'o 'Isipite. 31 He na'e poto lahi hake ia 'i he kakai kotoa pē; 'o lahi hake 'ia Etani ko e tangata Esalai, mo Hemani, mo Kalikoli, mo Talita, ko e ngaahi foha 'o Maholi: pea na'e a'u atu 'a 'ene ongoongolelei ki he ngaahi pule'anga kotoa pē na'e tu'u takatakai ai. 32 Pea na'a ne lea 'aki 'ae lea fakatātā 'e tolu afe: pea na'e taha afe ma nima 'a 'ene hiva. 33 Pea na'a ne fakamatala 'ae ngaahi 'akau, mei he 'akau ko e sita 'oku 'i Lapanoni 'o a'u hifo ki he 'isope 'oku tupu mai mei he funga 'oe 'ā: na'a ne lea foki ki he ngaahi fanga manu, mo e fanga manupuna, mo e me'a 'oku totolo, pea mo e ngaahi ika. 34 Pea na'e ha'u 'ae ni'ihī mei he kakai kotoa pē ke fanongo ki he poto 'a Solomone, mei he ngaahi tu'i kotoa pē 'o māmani, 'aia na'e fanongo ki he'ene poto.

5

1 'Okufekau'i 'ae ni'ihī 'e Helami ke fetapa lelei kia Solomone, pea 'oku tala ai kiate ia 'a 'ene tokanga ke langa 'ae falelotu, mo 'ene holi ke ne 'omi ha 'akau ki ai. 7 'Oku fakafeta'i 'e Helami ki he 'Otua koe'uhi ko Solomone, pea 'oku ne kole meiate ia 'ae me'akai pe ma'a hono kakai, kae 'atu ai 'ae ngaahi ta'anga 'akau. 13 Ko e lau hono tokolahi 'oe kau tufunga mo e kau ngāue 'a Solomone.

¹ Pea na'e fekau atu 'e Helami ko e tu'i 'o Taia 'a 'ene kau tamaio'eiki kia Solomone; he na'a ne fanongo ki he'enau fakanofa ia ko e tu'i ke fetongi 'a 'ene tamai: he na'e 'ofa ma'u pe 'a Helami kia Tevita. ² Pea na'e fekau atu 'e Solomone kia Helami, 'o pehē, ³ "Oku ke 'ilo na'e 'ikai fa'a langa 'e Tevita ko 'eku tamai ha fale ki he huafa 'o Sihova ko hono 'Otua, koe'uhi ko e ngaahi tau na'a ne ta'omia ai mei he potu kotoa pē, kae'oua ke tuku 'akinautolu 'e Sihova ki hono lalo 'aofiva'e. ⁴ Ka ko eni kuo foaki kiate au 'e Sihova ko hoku 'Otua 'ae melino 'i he potu kotoa pē, ko ia 'oku 'ikai ai ha fili pe ha me'a tu'utāmaki 'e fai. ⁵ Pea vakai, 'oku ou pehē ke langa ha fale ki he huafa 'o Sihova ko hoku 'Otua, 'o hangē ko e folofola 'a Sihova kia Tevita ko 'eku tamai, 'o pehē, 'Ko ho 'alo, 'aia te u fakanofa ki ho nofo'a fakatu'i ke fetongi koe, 'e langa 'e ia ha fale ki hoku huafa.' ⁶ Pea ko ia foki ke ke fekau ke nau tā'anga mai 'ae ngaahi 'akau ko e sita mei Lapanoni; pea 'e kautaha 'a 'eku kau tamaio'eiki mo ho'o kau tamaio'eiki: pea te u foaki kiate koe 'ae totongi koe'uhi ko ho'o kau tamaio'eiki 'o fakatatau ki ha me'a te ke tala 'e koe: he 'oku ke 'ilo 'oku 'ikai 'iate kimautolu ha kakai 'oku poto 'i he fai 'oe ta'anga 'o hangē ko e kakai 'a

Saitoni.”

⁷ ¶ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene fanongo 'e Helami ki he ngaahi lea 'a Solomone, na'a ne fiefia 'aupito ai, 'o ne pehē, “Fakafeta'i kia Sihova he 'aho ni, 'aia kuo ne foaki kia Tevita ha 'alo poto ke pule ki he kakai lahi ni.” ⁸ Pea na'e 'ave 'ae fekau 'a Helami kia Solomone, 'o ne pehē, “Kuo u fanongo ki he ngaahi me'a 'aia na'a ke fekau ai kiate au: te u fai 'ae me'a kotoa pē 'oku ke holi ki ai koe'uhi ko e tā'anga sita, pea koe'uhi ko e tā 'ae 'akau ko e paini. ⁹ 'E 'ohifo ia 'e he'eku kau tamaio'eiki mei Lapanoni ki tahi: pea te u fetuku ia 'i tahi 'o taulani ki ha potu te ke fakahā mai, pea te u fekau ke tuku ia 'i ai, pea te ke ma'u ia: pea te ke fai ki hoku loto, 'i ho'o tuku mai 'ae me'akai ki hoku kaungā nofo'anga.” ¹⁰ Ko ia na'e tuku ai 'e Helami kia Solomone 'ae ngaahi 'akau sita mo e ngaahi 'akau paini 'o hangē ko ia kotoa pē na'a ne holi ki ai. ¹¹ Pea na'e 'atu 'e Solomone kia Helami 'ae fua'anga uite 'e ua mano ko e me'akai ki hono kaungā nofo'anga, mo e fua'anga lolo lelei 'e uofulu: na'e pehē 'ae me'a na'e foaki 'e Solomone kia Helami 'i he ta'u taki taha. ¹² Pea na'e foaki 'e Sihova 'ae poto kia Solomone, 'o tatau mo 'ene tala'ofa kiate ia: pea na'e nofo melino pe 'a Helami, mo Solomone; pea na'e fefuakava'aki 'akināua ni.

¹³ ¶ Pea na'e pule 'e Solomone ke fili mai ha kau tangata mei 'Isileli kātoa; pea na'e fili mai 'ae kau tangata 'e toko tolu mano. ¹⁴ Pea na'a ne fekau atu 'akinautolu ki Lapanoni, ko e tokotaha mano 'i he māhina 'e taha 'o fai fakahokohoko: ko e māhina 'e taha na'a nau 'i Lapanoni, pea ko e māhina 'e

ua na'a nau 'i honau 'api: pea na'e pule'i 'ae kau tangata 'e 'Atonilami. ¹⁵ Pea na'e 'ia Solomone 'ae kakai 'e toko fitu mano ke fetuku me'a, mo e toko valu mano ke fai tā'anga 'i he ngaahi mo'unga; ¹⁶ Ka na'e 'ikai lau ai 'ae ngaahi 'eiki 'a Solomone 'aia na'e enginaki'i 'ae ngāue, ko e toko tolu afe mo e toko tolungeau, 'akinautolu na'e pule ki he kakai na'e fai 'ae ngāue. ¹⁷ Pea na'e fekau 'e he tu'i, pea na'a nau 'omi 'ae ngaahi maka lalahi, mo e maka mahu'inga, mo e maka na'e tā, koe'uhi ke fakatoka 'ae tu'unga 'oe fale. ¹⁸ Pea na'e tā ia 'e he kau tufunga 'a Solomone pea mo e kau tufunga 'a Helami, pea mo e kakai Kipila: na'e pehē 'enau teuteu 'ae ta'anga 'akau mo e ngaahi maka ke langa'aki 'ae fale.

6

1 Ko e langa hake 'ae falelotu lahi 'o Solomone. 5 Ko hono ngaahi potu fale. 11 Ko e tala'ofa 'ae 'Otua koe'uhi ko ia. 15 Ko e anga mo e teunga 'oe fale. 23 Ko e Selupimi. 31 Ko hono ngaahi matapā. 36 Ko hono loto'ā. 37 Ko e faka'osi hono langa 'i he ta'u 'e fitu.

¹ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i hono ta'u 'e fāngeau ma valungofulu hili 'ae ha'u 'ae fānau 'a 'Isileli mei he fonua 'o 'Isipite, 'i hono fā 'oe ta'u 'oe pule 'a Solomone ki 'Isileli, 'i he māhina ko Sifi, 'aia ko hono ua 'oe māhina, na'a ne kamata langa 'ae fale 'o Sihova. ² Pea ko e fale na'e langa 'e he tu'i ko Solomone kia Sihova, na'e lōloa ia ko e hanga 'e teau ma uofulu, pea ko hono māukupu ko e hanga 'e fāngofulu, pea ko hono mā'olunga 'o ia ko e hanga 'e onongofulu. ³ Pea ko hono lōloa 'oe hū'anga fale

fakamalumalu 'i he 'ao 'oe falelotu, ko e hanga 'e fāngofulu, 'o fakatatau mo e māukupu 'oe fale; pea ko hono māukupu 'i he 'ao 'oe fale ko e hanga 'e uofulu. ⁴ Pea na'a ne ngaohi ki he fale 'ae ngaahi kātupa na'e fa'a fakama'u ke sio mei ai. ⁵ Pea na'a ne langa 'ae ngaahi potu'i fale 'i he tafa'aki holisi maka 'oe fale 'o takatakai, 'io, 'i he tafa'aki holisi maka 'oe fale 'o takatakai hake 'i he potu tapu pea mo e folofola'anga: pea na'a ne ngaohi 'ae ngaahi potu fale 'o takatakai hake: ⁶ Ko e potu fale 'i lalo ko hono māukupu ko e hanga 'e hongofulu, pea ko ia ki loto ko e hanga 'e hongofulu ma ua 'a hono māukupu 'o ia, pea ko hono tolu na'e hongofulu ma fā 'ae hanga 'i hono māukupu 'o ia: he na'a ne ngaohi 'ae ngaahi hili'anga lalanga lausi'i kitu'a 'i he holisi maka 'oe fale, koe'uhi ke 'oua na'a fakama'u ia ki he holisi maka 'oe fale. ⁷ Pea 'i he'ene langa hake 'ae fale, na'e langa ia 'aki 'ae maka na'e faka'osi 'a hono teuteu'i 'i he te'eki ke 'omi ia ki ai; ko ia na'e 'ikai patō ai 'i he fale ha hamala, pe ha toki, pe ha me'a fakatufunga ukamea, lolotonga 'a hono langa hake. ⁸ Na'e tu'u 'ae matapā ki he potu fale 'i loto ki he potu fale to'omata'u: pea na'a nau 'alu hake 'i he tu'unga mamiomio ki he fale 'i loto, pea mei ai 'i loto ki hono tolu. ⁹ Na'e pehē 'a 'ene langa 'ae fale mo faka'osi ia: pea na'a ne 'ato 'aki 'ae fale 'ae ngaahi lalanga mo e laupapa 'oe 'akau ko e sita. ¹⁰ Pea na'a ne langa 'ae ngaahi potu'i fale ke falala ki he holisi maka kotoa pē 'oe fale, ko e hanga 'e hongofulu 'a hono mā'olunga: pea na'e fakafalala ia ki he fale 'aki 'ae 'akau ko e sita.

¹¹ ¶ Pea na'e hoko mai 'ae folofola 'a Sihova

kia Solomone, 'o pehē, ¹² “Ko e fale eni 'oku ke fokotu'u, pea kapau te ke 'alu 'i he'eku ngaahi fono, mo fai 'eku ngaahi fakamaau, pea tauhi 'a 'eku ngaahi fekau ke 'eve'eva 'i ai; pehē, te u toki fakamo'oni 'a 'eku lea kiate koe, 'aia na'aku lea 'aki kia Tevita ko ho'o tamai: ¹³ pea te u nofo 'i he lotolotonga 'oe fānau 'a 'Isileli, pea 'e 'ikai te u li'aki 'a hoku kakai ko 'Isileli.” ¹⁴ Ko ia na'e langa 'e Solomone 'ae fale, pea na'a ne faka'osi ia. ¹⁵ Pea na'a ne 'aofi 'ae holisi maka ki loto fale 'aki 'ae laupapa sita, mei he faliki 'oe fale 'o a'u hake 'i he holisi maka ki he 'ato: na'a ne 'aofi ia 'aki 'ae 'akau, pea na'a ne faliki 'aki 'ae fale 'ae laupapa, mei he 'akau ko e paini. ¹⁶ Pea na'a ne 'aofi 'ae holisi 'oe fale, ko e hanga 'e fāngofulu 'aki 'ae laupapa sita, 'io, 'ae faliki 'oe fale pea mo e holisi; na'a ne ngaahi pehē ia ki loto ma'ae folofola'anga, pea mo e potu toputapu 'aupito. ¹⁷ Pea ko e fale, 'io, 'ae falelotu na'e 'i hono 'ao, ko e hanga 'e valungofulu 'a hono lōloa. ¹⁸ Pea na'e tongitongi ki he sita 'oe loto fale 'ae fua'i 'akau, mo e ngaahi fisi kuo tatala: na'e sita kotoa pē; na'e 'ikai ke ha ai ha maka. ¹⁹ Pea na'a ne teuteu'i 'ae folofola'anga 'i he potu fale ki loto, ke tuku ki ai 'ae puha 'oe fuakava 'o Sihova. ²⁰ Pea ko hono lōloa 'oe folofola'anga ki mu'a ko e hanga 'e fāngofulu, pea ko hono māukupu ko e hanga 'e fāngofulu, pea ko hono mā'olunga 'o ia ko e hanga 'e fāngofulu: pea na'a ne 'ufi'ufi 'aki ia 'ae koula mo'onīia; pea na'e 'aofia foki 'ae feilaulau'anga sita. ²¹ Ko ia, na'e 'ufi'ufi 'ae loto fale 'o Solomone 'aki 'ae koula haohaoa: pea na'a ne vahevahe 'ae fale 'aki 'ae ngaahi seini koula ki mu'a 'i he folofola'anga; pea na'a ne 'aofi 'aki

ia 'ae koula. ²² Pea na'a ne 'ufi'ufi 'aki 'ae koula 'ae fale kātoa, kae'oua ke 'osi 'ae fale kātoa 'i hono 'ai: pea ko e feilaulau'anga kātoa na'e ofi ki he folofola'anga, na'a ne 'aofi ia 'aki 'ae koula.

²³ ¶ Pea 'i he lotolotonga 'oe folofola'anga na'a ne ngaohi ai 'ae ongo selupi mei he 'akau ko e 'olive, ko hona mā'olunga taki taha ko e hanga 'e uofulu.

²⁴ Pea ko e kapakau 'e taha 'oe selupi ko hono lōloa ko e hanga 'e hongofulu, pea ko e hanga 'e hongofulu 'ae lōloa 'oe kapakau 'oe selupi 'e taha: mei he mui kapakau 'e taha 'o a'u atu ki he mui kapakau 'e taha ko hono lōloa ko e hanga 'e uofulu.

²⁵ Pea na'e uofulu 'ae hanga 'oe selupi 'e taha: na'e tatau pe 'ae ongo selupi 'i hona fuofua pea mo hona lahi. ²⁶ Ko e mā'olunga 'oe selupi 'e taha ko e hanga 'e uofulu pea ne pehē foki 'ae selupi 'e taha.

²⁷ Pea na'a ne fokotu'u 'ae ongo selupi ki he potu fale ki loto; pea na'e mafola atu 'ae kapakau 'oe ongo selupi, pea na'e lave ai 'ae kapakau 'e taha ki he holisi fale, kae lave 'ae kapakau 'oe selupi 'e taha ki he holisi 'e taha; pea na'e felave'i 'a hona kapakau 'i loto fale. ²⁸ Pea na'a ne 'ufi'ufi 'ae ongo selupi 'aki 'ae koula. ²⁹ Pea na'a ne tongitongi takatakai ki he ngaahi holisi 'oe fale 'ae ngaahi fakatātā ki he selupimi, mo e 'akau ko e ponga, pea mo e ngaahi fisi'i'akau kuo tatala, 'i loto mo tu'a.

³⁰ Pea na'a ne 'ufi'ufi 'aki 'ae koula 'ae faliki 'oe fale 'i loto mo 'i tu'a.

³¹ ¶ Pea ki he hū'anga 'oe folofola'anga na'a ne ngaohi 'ae ngaahi matapā 'oe 'akau ko e 'olive: ko hono 'akau fakalava mo e kau matapā ko e kongā 'e nima. ³² Ko e ongo matapā foki ko e 'akau 'olive; pea na'a ne tongitongi ki ai 'ae fakatātā ki

he selupimi, mo e 'akau ko e ponga, mo e fisi'i'akau na'e matala, pea ne 'ufi'ufi 'aki ia 'ae koula, mo ne 'aofi 'aki 'ae koula 'ae selupimi, pea mo e ngaahi 'akau ko e ponga. ³³ Na'e pehē foki 'a 'ene ngaohi ki he matapā 'oe falelotu 'ae pou 'oe 'akau ko e 'olive; ko e ponga 'e fā. ³⁴ Pea ko hono matapā 'e ua na'e 'oe 'akau ko e paini; na'e fa'a mapelu 'ae potu 'e ua 'oe matapā 'e taha, pea na'e fa'a mapelu 'ae potu 'e ua 'oe matapā kehe 'e taha. ³⁵ Pea na'a ne tongitongi ki ai 'ae selupimi mo e ngaahi 'akau ko e ponga mo e fisi'i'akau na'e matala: pea na'a ne 'aofi 'aki ia 'ae koula na'e 'ai ke tatau mo e ngāue tongitongi. ³⁶ Pea na'a ne langa 'ae loto'ā ki loto 'aki 'ae 'otu maka 'e tolu na'e teuteu'i, pea mo e 'otu 'e taha 'oe lalanga sita.

³⁷ ¶ Na'e fakatoka 'ae tu'unga 'oe fale 'o Sihova 'i hono fā 'oe ta'u, 'i he māhina ko Sifi: ³⁸ Pea 'i hono hongofulu ma taha 'oe ta'u, 'i he māhina ko Puli, 'aia ko hono valu 'oe māhina, na'e faka'osi 'ae fale 'i hono potu kotoa pē, 'o fakatatau ki hono anga kotoa pē. Ko ia, na'a ne fitu ta'u 'i he'ene langa hake ia.

7

1 Ko e langa hake 'ae fale 'o Solomone. 2 Ko hono fale 'i Lapanoni. 6 Ko e ngaahi pou 'oe fale. 7 Ko e fakamaau'anga. 8 Ko e fale ki he 'ofefine 'o Felo. 13 Ko e ongo pou na'e ngaohi 'e Helami. 23 Ko e fakatātā ukamea ki he tahi. 27 Ko e ngaahi teunga kehekehe 'i ai.

¹ Ka na'e fai 'e Solomone 'ae langa 'o hono fale 'o'ona 'i he ta'u 'e hongofulu ma tolu, pea na'a ne faka'osi 'a hono fale kotoa pē. ² Na'a ne langa foki

'ae fale 'i he vao 'akau 'o Lapanoni; ko hono lōloa 'o ia ko e hanga 'e uangeau, pea ko hono māukupu ko e hanga 'e teau, pea ko hono mā'olunga ko e hanga 'e onongofulu, na'e tu'u ia ki he 'otu pou sita 'e fā, pea na'e hilifaki ki he funga pou 'ae ngaahi lalanga sita. ³ Pea na'e 'ufi'ufi ia 'aki 'ae sita ki 'olunga 'i he ngaahi lalanga, 'aia na'e toka ki he pou 'e fāngofulu ma nima, 'aia na'e taki hongofulu ma nima 'i he 'otu 'e taha. ⁴ Pea na'e ai 'ae ngaahi kātupa na'e faka'otu tolu, pea na'e fehanga'aki ia 'i he 'otu 'e tolu. ⁵ Pea na'e potupotu tatau pe 'ae ngaahi matapā mo e ngaahi pou kotoa pē, pea pehē mo e ngaahi kātupa: pea na'e fehanga'aki 'ae kātupa, ki he kātupa 'i he 'otu 'e tolu.

⁶ ¶ Pea na'a ne ngaohi 'ae hū'anga fale fakamalumu 'aki 'ae ngaahi pou; ko hono lōloa ko e hanga 'e teau, pea ko hono māukupu ko e hanga 'e onongofulu: pea na'e ki mu'a 'i ai 'ae hū'anga fale fakamalumu: pea ko e ngaahi pou pea mo e lalanga lahi na'e 'i mu'a 'i ai.

⁷ ¶ Pea na'a ne ngaohi foki 'ae fakamalumu'anga ki he nofo'a faka'ei'eiki ke ne fai mei ai 'ae fakamaau, 'io, 'ae fale fakamalumu 'oe fakamaau'anga: pea na'e 'ufi'ufi ia 'aki 'ae sita mei he potu faliki fale 'e taha ki he taha kehe. ⁸ Pea ko hono fale 'aia na'a ne nofo ai na'e 'i ai 'ae loto 'ae taha ki loto ange 'i he hū'anga fale fakamalumu, 'aia na'e tatau pe hono ngaohi. Na'e ngaohi foki 'e Solomone ha fale ki he 'ofefine 'o Felo, ko hono uaifi, 'o tatau mo e hū'anga fale fakamalumu ko eni. ⁹ Na'e mahu'inga hono ngaahi maka kotoa pē, 'o fakatatau mo e fuofua 'oe ngaahi maka kuo tā, ka na'e hele 'aki 'ae kili, 'i

loto pea 'i tu'a, 'io, mei he tu'unga 'o a'u hake ki he tulutulu, pea na'e pehē ia 'i tu'a 'o hanga atu ki he loto'ā lahi. ¹⁰ Pea ko hono tu'unga na'e 'oe ngaahi maka mahu'inga, 'io, 'ae ngaahi maka lalahi, ko e ngaahi maka na'e uofulu malie 'a hono hanga, mo e ngaahi maka na'e hanga 'e hongofulu ma ono. ¹¹ Pea na'e 'i 'olunga 'ae ngaahi maka mahu'inga, 'o tatau mo e fuofua 'oe ngaahi maka kuo tā, pea mo e ngaahi sita. ¹² Pea ko e loto'ā lahi 'aia na'e takatakai ai na'e 'otu tolu 'ae ngaahi maka tātā, pea mo e 'otu 'e taha 'oe ngaahi lalanga sita, ki he loto'ā ki loto 'i he fale 'o Sihova, pea ki he hū'anga fale fakamalumu 'oe fale.

¹³ ¶ Pea na'e fekau atu 'e Solomone 'o ne 'omi 'a Helami mei Taia. ¹⁴ Ko e tama ia 'oe fefine na'e pekia hono husepāniti 'oe fa'ahinga 'o Nafitali, pea ko 'ene tamai ko e tangata Taia, ko e tufunga 'i he palasa: pea na'e fonu ia 'i he poto, mo e fa'a fakakaukau, mo nimamea'a ke ngaohi 'ae ngaahi me'a 'i he palasa. ¹⁵ He na'a ne ngaohi 'ae ongo pou palasa, na'e taki taha 'ae hanga 'e tolungofulu hona mā'olunga: pea ko hono fua takatakai 'aki 'ae afo ko e taki taha 'ae hanga 'e uofulu ma fā. ¹⁶ Pea na'a ne ngaohi 'ae 'ulu pou 'e ua 'aki 'ae palasa na'e haka, koe'uhi ke 'ai 'i he ongo 'ulu pou: ko e mā'olunga 'oe 'ulu pou 'e taha ko e hanga 'e hongofulu, pea ko e mā'olunga 'oe 'ulu pou 'e taha ko e hanga 'e hongofulu: ¹⁷ Pea ko e teunga fakavangavanga, mo e kahoa 'oe ngāue na'e fakafihifihi ki he 'ulu'i pou 'aia na'e 'i 'olunga 'i he ngaahi pou; ko e fitu ki he 'ulu'i pou 'e taha, pea fitu ki he 'ulu'i pou kehe 'e taha. ¹⁸ Pea na'a ne ngaohi 'ae ngaahi pou, pea mo e 'otu 'e ua na'e 'i he teunga

fakavangavanga pe taha, ke 'ufi'ufi 'ae 'ulu'i pou 'aia na'e 'i 'olunga 'aki 'ae pomikanite; pea na'e pehē foki 'a 'ene ngaohi 'ae 'ulu'i pou 'e taha. ¹⁹ Pea ko e 'ulu'i pou 'aia na'e 'i he 'ulu pou 'i he hū'anga fale fakamalumalu na'e fakasanisani 'aki 'ae lili, ko e hanga 'e valu. ²⁰ Pea na'e 'i 'olunga foki, 'i he 'ulu'i pou na'e 'i he ongo pou, 'ae pomikanite, 'o fe'unga atu mo e potu pupula na'e ofi ki he teunga fakavangavanga: pea na'e uangeau 'ae pomikanite na'e faka'otu takatakai 'i he 'ulu'i pou 'e taha. ²¹ Pea na'a ne fokotu'u 'ae ongo pou 'i he tū'anga fale fakamalumalu 'oe falelotu pea na'a ne fokotu'u 'ae pou fakato'omata'u, 'o ne ui hono hingoa ko Sakini: pea na'a ne fokotu'u hake 'ae pou fakato'ohema, 'o ne ui hono hingoa 'o'ona ko Poasi. ²² Pea na'e 'i he ngaahi 'ulu'i pou 'ae *fakatātā ki he* lili: na'e pehē 'ae teuteu 'o 'osi 'ae ngāue 'oe ngaahi pou.

²³ ¶ Pea na'a ne ngaohi 'ae tukunga vai lahi 'aki 'ae ukamea haka, ko e fuofua 'ae 'ata'atā 'o hono ngutu, ko e hanga 'e uofulu, na'e fuopotopoto ia 'o takatakai hake, pea ko hono mā'olunga ko e hanga 'e hongofulu: pea ko e afo na'e fua 'aki 'a hono takatakai ko e hanga ia 'e onongofulu. ²⁴ Pea ki lalo 'i hono ngutu 'o takatakai hake na'e 'ai 'ae teunga fuopotopoto, ko e taki hongofulu 'i he hanga 'e ua, na'e takatakai ia 'i he vai: na'e teuteu 'ae teunga fuopotopoto 'i he 'otu 'e ua fakataha mo e fakafuofua ia 'i hono haka 'o ia. ²⁵ Na'e tu'u ia ki he fanga pulu 'e hongofulu ma ua, na'e hanga 'ae tolu ki he feitu'u tokelau, pea hanga 'ae tolu ki he feitu'u lulunga, pea hanga 'ae tolu ki he feitu'u tonga, pea mo e tolu na'e hanga ki he

feitu'u hahake: pea na'e tuku 'ae tukunga vai lahi ki 'olunga 'i ai, pea na'e hanga 'a honau tu'ungaiku kotoa pē ki loto. ²⁶ Pea ko hono matolu ko e nima 'e taha, pea na'e ngaohi 'a hono ngutu 'o hangē ko e ngutu 'o ha ipu, 'aki 'ae fisi'i'akau 'oe fili: pea ko hono fonu 'o ia ko e kaloni 'e taha mano mo e ono afe.

²⁷ ¶ Pea na'a ne ngaohi 'ae tu'unga 'e hongofulu 'aki 'ae palasa; ko e lōloa 'oe tu'unga 'e taha ko e hanga 'e valu, pea ko e hanga 'e valu 'a hono māukupu, pea ko hono mā'olunga ko e hanga 'e ono. ²⁸ Pea na'e pehē ni 'a hono ngaohi 'oe ngaahi tu'unga: na'e ai honau ngaahi tapa, pea na'e tu'u 'a honau ngaahi tapa 'i he vaha'a 'oe potu pupula: ²⁹ Pea 'i he ngaahi tapa na'e 'i he vaha'a 'oe potu pupula na'e 'i ai 'ae ngaahi laione, mo e fanga pulu mo e selupimi: pea na'e tu'u ha tu'unga ki 'olunga 'i he ngaahi potu pupula: pea ki lalo 'i he ngaahi laione mo e fanga pulu na'e 'ai 'ae teunga na'e ngaohi fakamanifinifi. ³⁰ Pea ki he tu'unga taki taha na'e 'ai hono me'a teka palasa 'e fā, mo hono takai'anga palasa: pea na'e 'ai hono tokoto'anga 'i hono tuliki 'e fā: 'i he lalo 'ai'anga vai na'e 'ai hono tokoto'anga, ko e ukamea haka, 'i he potu kehekehe kotoa pē. ³¹ Pea ko e 'ata'atā 'o hono ngutu ki 'olunga pea ki loto 'i he 'ulu'i pou ko e hanga 'e ua: ka na'e fuopotopoto 'a hono ngutu, 'o hangē ko hono ngaohi 'oe tu'unga, *pea ko hono fua* ko e hanga 'e tolu: pea na'e tu'u 'ae ngaahi me'a tongitongi ki hono ngutu mo honau ngaahi tapa, na'e potupotu tatau ka na'e 'ikai ke fuopotopoto. ³² Pea 'i lalo 'i he ngaahi tapa na'e 'ai 'ae me'a teka 'e fā; pea na'e fakama'u ki he

tu'unga 'ae takai'anga 'oe ngaahi me'a teka: pea ko e mā'olunga 'oe me'ateka ko e hanga 'e tolu. ³³ Pea na'e tatau 'ae ngaohi 'oe ngaahi me'ateka mo e ngaohi 'oe va'e 'oe saliate: ko e ukamea haka pe kotoa pē, 'a honau takai'anga, mo e velo'anga 'oe takai'anga, mo e me'a takai kitu'a, pea mo hono ngaahi me'a fakapasanga. ³⁴ Pea na'e 'ai 'ae tokoto'anga 'e fā ki he tuliki 'e fā 'oe tu'unga 'e taha: pea na'e 'ai ke fakataha 'aupito 'ae ngaahi tokoto'anga pea mo e tu'unga 'i ai. ³⁵ Pea 'i he potu ki 'olunga 'oe tu'unga na'e 'ai hono me'a ki 'olunga hake ko e hanga 'e taha 'a hono mā'olunga: pea 'i 'olunga 'i he tu'unga na'e tatau pe mo ia 'ae ngaohi 'o hono ngaahi potu pupula pea mo hono ngaahi tapa. ³⁶ He na'a ne tongitongi 'i he ngaahi me'a lafalafa 'oe potu pupula pea 'i hono ngaahi tapa, 'ae selupimi mo e laione, mo e 'akau ko e ponga, 'o fakatatau mo honau fuofua takitaha, mo e ngaahi me'a kehekehe 'o takatakai hake. ³⁷ Na'e pehē ni 'a 'ene ngaohi 'ae tu'unga 'e hongofulu: na'e tatau pe 'a honau haka, mo honau fakafuofua, pea mo honau lahi.

³⁸ ¶ Hili ia na'a ne ngaohi 'ae 'ai'anga vai 'e hongofulu 'aki 'ae palasa: ko e pito 'oe 'ai'anga vai takitaha ko e kaloni 'e tolungeau tupu: pea na'e valu 'ae hanga 'oe 'ai'anga vai takitaha: pea ki he tu'unga takitaha 'i he hongofulu na'e hili ai 'ae 'ai'anga vai 'e taha. ³⁹ Pea na'a ne tuku 'ae tu'unga 'e nima ki he potu to'omata'u 'oe fale, pea nima ki he potu fale fakato'ohema: pea na'a ne tuku 'ae fu'u tukunga vai lahi ki he potu to'omata'u fakahahake 'oe fale 'o hanga tonu atu ki he feitu'u tonga.

⁴⁰ ¶ Pea na'e ngaohi 'e Helami 'ae ngaahi 'ai'anga vai, mo e ngaahi huo, pea mo e ngaahi ipu luoluo. Na'e pehē 'ae faka'osi 'e Helami 'a 'ene fai 'ae ngāue kotoa pē 'aia na'a ne teuteu kia Solomone ma'ae fale 'o Sihova: ⁴¹ Ko e ongo pou, mo e teunga fuopotopoto 'oe 'ulu'i pou 'aia na'e 'i he 'ulu 'oe ongo pou; pea mo e teunga fakavangavanga 'e ua ke 'ufi'ufi 'aki 'ae ongo me'a fuopotopoto 'aia na'e 'i he 'ulu'i pou ki he tumu'aki 'oe ongo pou; ⁴² Pea mo e pomikanite 'e fāngeau ke teunga 'aki 'ae teunga fakavangavanga 'e ua, ko e taki ua 'ae 'otu pomikanite ki he teunga fakavangavanga 'e taha, ke 'ufi'ufi 'aki 'ae ongo teunga fuopotopoto 'aia na'e 'i he 'ulu'i pou 'e ua; ⁴³ Mo e tu'unga 'e hongofulu, pea mo e 'ai'anga vai 'e hongofulu na'e hilifaki ki he ngaahi tu'unga; ⁴⁴ Mo e fu'u tukunga vai 'e taha, mo e fanga pulu 'e hongofulu ma ua ki he lalo tukunga vai; ⁴⁵ Pea mo e ngaahi kulo, mo e ngaahi huo, pea mo e ngaahi ipu luoluo: pea ko e ngaahi nāunau ni kotoa pē 'aia na'e ngaohi 'e Helami ki he tu'i ko Solomone ma'ae fale 'o Sihova, na'e ngaohi 'aki ia 'ae palasa ngingila. ⁴⁶ Na'e haka mo ngaohi eni kotoa pē 'e he tu'i 'i he potu tokalelei 'o Sioatani 'i he potu 'oku kekekele 'umea, 'i he vaha'a 'o Sukote mo Salitani. ⁴⁷ Pea na'e tuku *ta'efakamamafa* 'e Solomone 'ae ngaahi ipu, koe'uhi na'e lahi 'aupito ia; pea na'e 'ikai ke 'ilo 'a hono mamafa 'oe palasa. ⁴⁸ Pea na'e ngaohi 'e Solomone 'ae ngaahi nāunau 'oe fale 'o Sihova: ko e feilaulau'anga koula, mo e palepale 'oe koula 'aia na'e hili ki ai 'ae ma 'oe 'ao, ⁴⁹ Mo e tu'ungamaama 'oe koula mo'onii, ko e nima ki he to'omata'u, pea ko e nima ki he to'ohema, 'i he

'ao 'oe folofola'anga, pea mo e ngaahi fisi'i'akau, mo e ngaahi tu'ungamaama, pea mo e me'a hikofi fakakoula, ⁵⁰ Pea mo e ngaahi ipu, pea mo e helekosi maama, pea mo e ngaahi ipu luoluo, pea mo e ngaahi sēpuni, pea mo e ngaahi 'ai'angaafi 'oe koula mo'onii; mo e tautau'anga matapā koula, ki he ngaahi matapā 'oe fale ki loto, mo e potu toputapu lahi, pea mo e ngaahi matapā 'oe fale, 'io, 'oe falelotu. ⁵¹ Na'e pehē 'ae faka'osi 'ae ngāue kotoa pē 'aia na'e fai 'e Solomone ko e tu'i ma'ae fale 'o Sihova. Pea na'e fetuku mai 'e Solomone 'ae ngaahi me'a 'ae fakatapui 'e Tevita ko 'ene tamai; 'io, 'ae siliva, mo e koula, mo e ngaahi ipu, na'a ne 'ai fakataha ia mo e ngaahi koloa 'oe fale 'o Sihova.

8

1 Ko e kātōanga 'i he huufi 'oe falelotu. 12 Ko e lotu mo e fai tāpuaki 'e Solomone. 62 Ko 'ene 'atu 'ae feilaulau fakamelino.

¹ Hili ia na'e fakataha 'e Solomone 'ae kau mātu'a 'o 'Isileli, pea mo e hou'eiki 'oe ngaahi fa'ahinga, ko e ngaahi 'eiki 'i he kau mātu'a 'oe fānau 'a 'Isileli, ki he tu'i ko Solomone 'i Selūsalema, koe'uhi kenau 'ohake 'ae puha 'oe fuakava 'a Sihova mei he Kolo 'o Tevita, 'aia ko Saione. ² Pea na'e fakataha 'akinautolu 'e he kakai tangata kotoa pē 'o 'Isileli ki he tu'i ko Solomone, 'i he fai 'oe kātōanga 'i he māhina ko Itanime, 'aia ko hono fitu ia 'oe māhina. ³ Pea na'e ha'u 'ae kau mātu'a kotoa pē 'o 'Isileli pea na'e hiki hake 'ae puha tapu 'e he kau taula'eiki. ⁴ Pea na'a nau 'o hake 'ae puha tapu 'a Sihova, pea mo e fale fehikitaki 'oe fakataha'anga, pea mo e ngaahi nāunau tapu 'aia na'e 'i he fale fehikitaki,

'io, na'e 'omi ia 'e he kau taula'eiki pea mo e kau Livai. ⁵ Pea ko e tu'i ko Solomone, pea mo e fakataha kotoa pē 'o 'Isileli, 'aia na'e fakataha kiate ia, na'a nau tutu'u mo ia 'i he 'ao 'oe puha tapu ke feilaulau'aki 'ae fanga sipi mo e fanga pulu, na'e 'ikai fa'a 'ilo pe lau hono fiha, ko e me'a 'i he'ene lahi 'aupito. ⁶ Pea na'e 'omi, ki hono potu 'ae puha 'oe fuakava 'a Sihova 'e he kau taula'eiki, ki he folofola'anga 'i he fale, 'io, ki he potu toputapu 'aupito, ki he lalo kapakau 'oe selupimi. ⁷ He na'e malofa atu 'ae kapakau 'e ua 'oe selupimi 'i he potu ki 'olunga 'i he puha tapu, pea na'e malu'i 'ae puha tapu pea mo hono ongo ha'amo 'e he selupimi mei 'olunga. ⁸ Pea na'a nau faka'amo'amo mai 'ae ongo ha'amo, koe'uhi ke ha atu 'ae mui ha'amo 'i he potutapu ki mu'a 'i he folofola'anga, pea na'e 'ikai hā atu ia ki tu'a: pea 'oku kei 'i ai ni 'o a'u mai ki he 'aho ni. ⁹ Na'e 'ikai ha me'a 'i he puha tapu ka ko e ongo maka lafalafa, 'aia na'e 'ai ki ai 'e Mōsese 'i Holepi, ko e potu na'e fai ai 'e Sihova 'ae fuakava mo e fānau 'a 'Isileli, hili 'enau hao mai mei he fonua ko 'Isipite. ¹⁰ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene hū mai 'ae kau taula'eiki kitu'a mei he potutapu, na'e fakafonu 'ae fale 'o Sihova 'aki 'ae 'ao. ¹¹ Ko ia na'e 'ikai fa'a tu'u ai 'ae kau taula'eiki ke fai 'enau tauhi, koe'uhi ko e 'ao: he na'e fakafonu 'ae fale 'o Sihova 'aki 'ae nāunau 'o Sihova.

¹² ¶ Pea na'e toki lea 'a Solomone, "Na'e pehē 'e Sihova te ne nofo 'i he po'uli matolu. ¹³ Kuo u langa mo'oni ha fale kiate koe ke ke 'afio ki ai, ko e potu tu'uma'u ke ke 'afio ki ai 'o ta'engata." ¹⁴ Pea na'e fakahanga mai 'e he tu'i 'a hono fofonga 'o ne tāpuaki 'ae fakataha kotoa pē 'o 'Isileli: (pea na'e

tutu'u ki 'olunga, 'ae fakataha kotoa pē 'o 'Isileli; ¹⁵ Pea na'a ne pehē, "Fakafeta'i kia Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli 'aia na'e folofola mei hono fofonga ki he'eku tamai ko Tevita, pea kuo ne fakamo'oni ia 'aki 'a hono nima, 'i he'ene folofola ni, ¹⁶ "Talu mei he 'aho na'aku 'omi ai 'a hoku kakai ko 'Isileli mei 'Isipite, na'e 'ikai te u fili ha kolo mei he fa'ahinga kotoa pē 'o 'Isileli ke langa ai ha fale, koe'uhi ke tuku ki ai 'a hoku huafa; ka na'aku fili 'a Tevita ke ne pule ki he'eku kakai ko 'Isileli.' ¹⁷ Pea na'e 'i he loto 'o 'eku tamai ko Tevita ke ne langa ha fale ki he huafa 'o Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli. ¹⁸ Pea na'e pehē 'e Sihova kia Tevita ko 'eku tamai, 'Koe'uhiā na'e 'i ho loto ia ke ke langa ha fale ki hoku huafa, na'e lelei koe 'i ho'o loto ke fai ia. ¹⁹ Ka neongo ia 'e 'ikai te ke langa 'ae fale; ka ko ho foha 'aia 'e tupu mei ho fatu, 'e langa 'e ia 'ae fale ki hoku huafa.' ²⁰ Pea kuo fakamo'oni 'e Sihova 'a 'ene folofola 'aia na'a ne folofola'aki, pea kuo u tu'u hake au 'i he potu 'o 'eku tamai ko Tevita, pea 'oku ou nofo ki he nofo'a fakatu'i 'o 'Isileli, 'o tatau mo e tala'ofa 'a Sihova, pea kuo u langa ha fale ki he huafa 'o Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli. ²¹ Pea kuo u vahe'i 'i ai ha potu ki he puha tapu, 'aia 'oku 'i ai 'ae fuakava 'a Sihova 'aia na'a ne fai mo 'etau ngaahi tamai, 'i he'ene 'omi kinautolu mei he fonua ko 'Isipite.'" ²² Pea na'e tu'u 'a Solomone 'i he 'ao 'oe feilaulau'anga 'o Sihova 'i he 'ao 'oe fakataha kotoa pē 'o 'Isileli, pea na'a ne mafao atu 'a hono nima ki langi: ²³ Pea na'a ne pehē, "'E Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli, 'oku 'ikai ha 'otua ke hangē ko koe, 'i he langi 'i 'olunga, pe 'i he maama ki lalo ni, 'a koe 'oku ke tauhi 'ae fuakava mo e 'alo'ofa ki ho'o kau tamaio'eiki 'oku 'eve'eva 'i ho 'ao 'aki 'a honau loto

kotoa: ²⁴ 'A koe kuo ke fai ki ho'o tamaio'eiki ko Tevita ko 'eku tamai 'aia na'a ke tala'ofa 'aki kiate ia: na'a ke folofola'aki ia mei ho fofonga, pea kuo ke fakahoko ia 'aki ho nima, 'o hangē ko ia he 'aho ni. ²⁵ Ko ia foki, 'E Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli, fai ki ho'o tamaio'eiki ko Tevita ko 'eku tamai 'aia na'a ke tala'ofa 'aki, 'o pehē, 'E 'ikai te ke masiva 'i ha tangata 'i hoku 'ao ke nofo ki he nofo'a fakatu'i 'o 'Isileli; 'o kapau 'e tokanga 'a ho'o fānau ki honau 'alu'anga, ke nau 'eve'eva 'i hoku 'ao 'o hangē ko ho'o 'eve'eva 'a'au 'i hoku 'ao. ²⁶ Pea ko eni, 'E 'Otua 'o 'Isileli, 'oku ou kole kiate koe, tuku ke fakamo'oni 'a ho'o folofola, 'aia na'a ke folofola'aki ki ho'o tamaio'eiki ko Tevita ko 'eku tamai. ²⁷ Ka 'e nofo mo'oni 'ae 'Otua ki he māmani? Vakai, ko e langi mo e lotu langi ki 'olunga 'aupito, 'oku 'ikai te ke fa'a hao ai; kae huanoa 'ae fale ni 'aia kuo u langa? ²⁸ Ka neongo ia ke ke 'afio lelei ki he lotu 'a ho'o tamaio'eiki, pea ki he'ene fakakolekole, 'E Sihova ko hoku 'Otua, koe'uhi ke ke ongo'i 'ae tangi pea mo e lotu, 'aia 'oku lotu 'aki 'e ho'o tamaio'eiki 'i ho 'ao he 'aho ni: ²⁹ Koe'uhi ke 'afio 'a ho fofonga ki he fale ni 'i he pō mo e 'aho, 'io, ki he potu 'aia kuo ke folofola ai 'o pehē, 'E 'i ai 'a hoku huafa: koe'uhi ke ke fanongo ki he lotu 'aia 'e fai 'e ho'o tamaio'eiki 'i he potu ni. ³⁰ Pea ke fakafanongo ki he fakakolekole 'a ho'o tamaio'eiki, pea mo ho'o kakai 'Isileli, 'oka nau ka lotu 'i he potu ni: pea ke fanongo, ke ke fakamolemole.

³¹ ¶ "Kapau 'e fai ha kovi 'e ha tangata ki hono kaungā'api, pea 'oku ne fai ke ne fuakava, pea 'oku 'omi 'ae fuakava ki he 'ao 'o ho'o feilaulau'anga 'i he fale ni: ³² Ke ke toki fanongo 'e koe 'i he langi, pea ke ngāue, mo fakamaau'i 'a ho'o kau

tamaio'eiki, 'i he totongi ki he angakovi, ke 'omi ki hono 'ulu 'a hono nunu'a; pea ke fakatonuhia'i 'ae mā'oni'oni, 'i he 'atu kiate ia 'o tatau mo 'ene angatonu.

³³ ¶ “Oka te'ia hifo 'a ho'o kakai 'Isileli 'i he 'ao 'o honau ngaahi fili, koe'uhi ko 'enau fai ha kovi kiate koe, ka kuo nau toe tafoki mai kiate koe, pea nau tāpafua 'a ho huafa, mo hū, pea fai fakakolekole kiate koe 'i he fale ni: ³⁴ Ke ke toki fanongo 'e koe 'i he langi, pea fakamolemole 'ae angahala 'a ho'o kakai 'Isileli, pea ke toe 'omi kinautolu ki he fonua 'aia na'a ke foaki ki he'enau ngaahi tamai.

³⁵ ¶ “Oka tāpuni 'ae langi, pea 'oku 'ikai ha 'uha 'e tō, koe'uhi ko 'enau fai angahala kiate koe; pea kapau te nau lotu 'i he potu ni, pea tāpafua 'a ho huafa, pea nau liliu mei he'enau angahala, 'oka ke ka fakamamahi 'akinautolu: ³⁶ Ke ke toki fanongo 'e koe 'i he langi, pea fakamolemole 'ae angahala 'a ho'o kau tamaio'eiki, pea mo ho'o kakai 'Isileli koe'uhi ke ke ako'i 'akinautolu 'i he hala lelei 'aia 'oku totonu ke nau 'alu ai, pea ke foaki 'ae 'uha ki ho fonua 'aia kuo ke foaki ki ho'o kakai ko honau tofi'a.

³⁷ ¶ “Kapau 'e ai ha hongē 'i he fonua, pe ha mahaki faka'auha, pea ko e huhunu lahi 'oe ngoue, pe ko e fakapopo, pe ko e he'e maumau, pe ko e 'unufe; kapau 'e nofo takatakai 'iate kinautolu 'a honau ngaahi fili 'i he fonua 'o 'enau ngaahi ve'e kolo; pe ko e hā 'ae faka'auha pe ko e mahaki 'e 'i ai; ³⁸ 'Ilonga 'ae lotu mo e kole 'e fai 'e ha tangata 'e tokotaha, pe 'e he kakai kotoa pē 'o 'Isileli, 'i he'ene 'ilo taki taha 'e he tangata 'ae kovi 'o hono loto 'o'ona, pea ne mafao mai 'a hono nima ki he

fale ni: ³⁹ Ke ke toki fanongo 'e koe 'i he langi ko ho 'afio'anga, pea fakamolemole, pea ke ngāue, mo foaki ki he tangata taki taha 'o fakatatau ki he'ene anga, 'aia 'oku ke 'afio'i 'a hono loto; (he ko koe, 'io, ko koe pe tokotaha, 'oku ke 'ilo 'ae loto 'oe fānau kotoa pē 'ae tangata;) ⁴⁰ Koe'uhi ke nau manavahē kiate koe 'i he 'aho kotoa pē te nau mo'ui ai 'i he fonua 'aia kuo ke foaki ki he'emaui ngaahi tamai. ⁴¹ Pea koe'uhi foki ko e muli, 'aia 'oku 'ikai 'o ho'o kakai 'Isileli, ka kuo ha'u mei ha fonua mama'o koe'uhi ko ho huafa 'o'ou; ⁴² (He te nau fanongo ki he ongoongo 'o ho huafa lahi, pea mo ho nima mālohi, pea mo ho nima kuo mafao atu;) 'oka ha'u ia ke lotu 'i he fale ni; ⁴³ Ke ke fanongo 'e koe 'i he langi ko ho 'afio'anga, pea ke fai 'o fakatatau mo e me'a kotoa pē 'oku kole ai 'e he muli kiate koe: koe'uhi ke 'ilo 'e he kakai kotoa pē 'o māmani ki ho huafa, *kenau* manavahē kiate koe, 'o hangē ko ho'o kakai 'Isileli; pea koe'uhi ke nau 'ilo 'oku ui 'aki 'a ho huafa 'ae fale ni 'aia kuo u langa.

⁴⁴ ¶ “Kapau 'e 'alu 'a ho'o kakai kitu'a ke tau'i 'a honau ngaahi fili, pe ko e hā 'ae potu ko ia te ke fekau atu kinautolu ki ai, pea nau lotu kia Sihova 'o hanga ki he kolo 'aia kuo ke fili, pea ki he fale 'aia kuo u langa ki ho huafa: ⁴⁵ Ke ke toki fanongo 'e koe 'i he langi ki he'enaui lotu mo 'enaui kole, pea ke tokonia 'akinautolu 'i he me'a totonu. ⁴⁶ Kapau te nau angahala kiate koe, (he 'oku 'ikai ha tangata 'oku ta'ehangahala,) pea te ke houhau kiate kinautolu, mo ke tukuange 'akinautolu ki he fili, koe'uhi ke nau fetuku 'akinautolu ko e kau pōpula ki he fonua 'oe fili, pe ko e mama'o pe ko e ofi; ⁴⁷ Pea kapau te nau toe fakatokanga'i honau loto

'i he fonua ko ia kuo 'ave pōpula ki ai kinautolu, monau fakatomala, mo fakakolekole kiate koe mei he fonua 'okinautolu na'e 'ave pōpula kinautolu, 'onau pehē, Kuo mau angahala, pea kuo mau fai talangata'a, kuo mau fai 'ae kovi; ⁴⁸ Pea pehē 'enau tafoki mai kiate koe 'aki 'a honau lotu kātoa, pea mo honau laumālie kotoa, 'i he fonua 'o honau ngaahi fili, 'aia na'e 'ave pōpula kinautolu, pea nau lotu kiate koe 'o hanga ki honau fonua, 'aia na'a ke foaki ki he'enau ngaahi tamai, 'ae kolo ko ia, kuo ke fili, pea mo e fale 'aia kuo u langa ki ho huafa: ⁴⁹ Ke ke toki fanongo 'e koe 'i he langi ko ho 'afio'anga ki he'enau lotu mo 'enau kole, pea ke tokonia kinautolu 'i he me'a totonu, ⁵⁰ Pea ke fakamolemole 'a ho'o kakai 'aia kuo angahala kiate koe, mo 'enau fai kovi kotoa pē 'aia kuo nau fai kovi ai kiate koe, pea ke fai 'alo'ofa kiate kinautolu 'i he 'ao 'okinautolu na'e 'ave pōpula kinautolu, koe'uhi ke nau fai 'ofa kiate kinautolu: ⁵¹ He ko ho'o kakai kinautolu, pea ko ho tofi'a, 'aia na'a ke 'omi mei 'Isipite, mei he lotolotonga 'oe afi tutu'anga ukamea: ⁵² Koe'uhi he 'afio 'a ho fofonga ki he kole 'a ho'o tamaio'eiki, pea ki he kole 'a ho'o kakai 'Isileli, ke fanongo kiate kinautolu 'i he me'a kotoa pē 'oku nau tāpafua ai kiate koe. ⁵³ He na'a ke mavahe 'akinautolu mei he kakai kotoa pē 'oe māmani, ko ho tofi'a, 'o hangē ko ho'o folofola 'ia Mōsese ko ho'o tamaio'eiki, 'i ho'o 'omi 'emau ngaahi tamai mei 'Isipite, 'a koe, 'E Sihova ko e 'Otua." ⁵⁴ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene faka'osi 'e Solomone 'a 'ene lotu 'aki 'ae lotu ni mo e kole ni kia Sihova, na'a ne tu'u hake mei he 'ao 'oe feilaulau'anga 'o Sihova, mei he'ene

tū'ulutui 'i hono tui kae mafao 'a hono nima ki 'olunga ki he langi. ⁵⁵ Pea na'a ne tu'u hake, 'o ne tāpuaki'i 'ae fakataha kotoa pē 'o 'Isileli 'aki 'ae le'o lahi, 'o ne pehē, ⁵⁶ "Fakafeta'i kia Sihova, 'aia kuo ne foaki 'ae mālōlō ki he'ene kakai 'Isileli 'o fakatatau mo ia kotoa pē na'a ne tala'ofa ki ai: kuo 'ikai ke tō noa ha momo'i lea 'e taha 'o 'ene tala'ofa lelei kotoa pē, 'aia na'a ne tala'ofa 'aki 'i he nima 'o 'ene tamaio'eiki ko Mōsese. ⁵⁷ Ke 'iate kitautolu 'a Sihova ko hotau 'Otua, 'o hangē ko 'ene 'i he'etau ngaahi tamai: ke 'oua na'a ne mahu'i 'iate kitautolu pe li'aki 'akitautolu: ⁵⁸ Koe'uhi ke ne ue'i hotau loto kiate ia, ke 'alu 'i hono hala kotoa pē, pea ke fai ki he'ene ngaahi fekau, mo 'ene tu'utu'uni, mo 'ene ngaahi fakamaau, 'aia na'a ne fekau ki he'etau ngaahi tamai. ⁵⁹ Pea tuku 'a 'eku ngaahi lea ko eni, 'aia kuo u fai ai 'eku kole 'i he 'ao 'o Sihova, ke ofi ia kia Sihova ko hotau 'Otua 'i he 'aho mo e pō, koe'uhi ke ne tokoni ki he me'a totonu 'a 'ene tamaio'eiki, mo e me'a totonu 'a 'ene kakai 'Isileli 'i he kuonga kotoa pē, 'o fakatatau ki he me'a 'oku 'aonga. ⁶⁰ Koe'uhi ke 'ilo 'e he kakai kotoa pē 'o māmani 'oku 'Otua 'a Sihova, pea 'oku 'ikai mo ha taha kehe. ⁶¹ Ko ia tuku ke angatonu 'a homou loto kia Sihova ko hotau 'Otua, ke 'alu 'i he'ene ngaahi tu'utu'uni, pea ke fai 'ene ngaahi fekau, 'o hangē ko e 'aho ni."

⁶² ¶ Pea na'e 'atu 'ae feilaulau 'i he 'ao 'o Sihova 'e he tu'i pea mo 'Isileli kotoa pē mo ia. ⁶³ Pea na'e 'atu 'e Solomone 'ae feilaulau 'oe ngaahi feilaulau fakamelino, 'aia na'a ne 'atu kia Sihova, ko e fanga pulu 'e ua mano mo e ua afe, mo e fanga sipi 'e taha kilu mo e ua mano. Pea na'e pehē 'ae fakatapui 'ae fale 'o Sihova 'e he tu'i pea mo e fānau kotoa pē

'a 'Isileli. ⁶⁴ Pea ko e 'aho pe ko ia na'e fakatapui ai 'e he tu'i 'ae loto'ā 'aia na'e 'i he 'ao 'oe fale 'o Sihova: he na'a ne 'atu 'i ai 'ae ngaahi feilaulau tutu, mo e ngaahi feilaulau me'akai, pea mo e ngako 'oe ngaahi feilaulau fakamelino: koe'uhi na'e si'i fau 'ae feilaulau'anga palasa 'aia na'e 'i he 'ao 'o Sihova ke 'atu ai 'ae ngaahi feilaulau tutu, mo e ngaahi feilaulau me'akai, pea mo e ngako 'oe ngaahi feilaulau fakamelino. ⁶⁵ Pea na'e fai 'e Solomone 'i he kuonga ko ia ha katoanga, 'aia mo 'Isileli katoa, ko e fakataha lahi 'aupito, mei he hū'anga 'o Hemati 'o a'u ki he vaitafe 'o 'Isipite, 'i he 'ao 'o Sihova ko hotau 'Otua, 'i he 'aho 'e fitu mo e toe 'aho 'e fitu, ko e 'aho 'e hongofulu ma fā. ⁶⁶ 'I hono valu 'oe 'aho na'a ne fekau 'ae kakai ke 'alu: pea na'a nau fakafeta 'i ki he tu'i, pea *na'a nau* 'alu ki honau ngaahi fale 'i he nekeneka mo e loto fiefia koe'uhi ko e ngāue lelei kotoa pē 'aia na'e fai 'e Sihova ma'a Tevita ko 'ene tamaio'eiki, pea koe'uhi ko 'Isileli ko 'ene kakai.

9

1 Ko e hā mai 'ae 'Otua kia Solomone mo 'ene fuakava kiate ia. 10 Ko e fe'ofa'aki 'a Helami mo Solomone. 15 Ko e fai kehekehe 'ae kau 'ae kakai Senitaile mo e kakai 'Isileli ki he ngāue 'a Solomone. 24 Ko e nofo 'ae 'ofefine 'o Felo ki hono fale 'o'ona. 25 Ko e ngaahi feilaulau 'a Solomone 'i he ta'u kotoa pē. 26 'Oku 'alu 'ene folau ke fetuku koula mei Ofeli.

¹ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene faka'osi 'e Solomone 'ae langa 'ae fale 'o Sihova, pea mo e fale 'oe tu'i, pea mo ia kotoa pē na'e holi ki ai 'a Solomone ke ne fai, ² Na'e hā mai 'a Sihova kia

Solomone ko hono liunga ua, 'o hangē ko 'ene hā mai kiate ia 'i Kipione. ³ Pea na'e pehē 'e Sihova kiate ia, "Kuo u ongo'i 'a ho'o lotu pea mo ho'o kole, 'aia kuo ke fai 'i hoku 'ao: kuo u fakatapui 'ae fale ni 'aia kuo ke langa, ke 'ai ki ai 'a hoku huafa 'o ta'engata; pea 'e 'i ai ma'uaipē 'a hoku fofonga pea mo hoku lotu. ⁴ Pea kapau te ke 'alu 'i hoku 'ao, 'o hangē ko e 'alu 'a Tevita ko ho'o tamai, 'i he lotu mo'oni, mo e angatonu, ke fai 'o fakatatau mo ia kotoa pē kuo u fekau kiate koe, pea ke tauhi 'a 'eku ngaahi tu'utu'uni mo 'eku ngaahi fakamaau: ⁵ Pehē te u fokotu'uma'u 'ae nofo'a fakatu'i 'o ho pule'anga 'i 'Isileli ke ta'engata, 'o hangē ko 'eku tala'ofa kia Tevita ko ho'o tamai, 'o pehē, 'E 'ikai te ke masiva 'i ha tangata ma'ae nofo'a fakatu'i 'i 'Isileli. ⁶ Ka koe'uhi kapau te mou momo'i liliu atu mei he muimui kiate au, 'akimoutolu pe ko ho'omou fānau, pea 'ikai te mou tauhi 'eku ngaahi fekau mo 'eku ngaahi tu'utu'uni 'aia kuo u fokotu'u 'i homou 'ao, ka mou 'alu 'o tauhi 'ae ngaahi 'otua kehe, mo lotu ki ai: ⁷ Te u toki motuhi ai 'a 'Isileli mei he fonua 'aia kuo u foaki kiate kinautolu; pea ko e fale ni, 'aia kuo u fakatapui ma'a hoku huafa, te u li'aki atu mei hoku 'ao; pea 'e hoko 'a 'Isileli ko e manuki'anga 'i he lea fakatātā mo e lea fakakovikovi 'i he lotolotonga 'oe kakai kotoa pē: ⁸ Pea ko e me'a 'i he fale ni, 'oku mā'olunga ni, ko ia kotoa pē 'oku 'alu ofi ki ai, 'e ofo ai mo faka'ise'isa; pea te nau pehē, 'Ko e hā kuo fai pehē ai 'e Sihova ki he fonua ni, pea ki he fale ni?' ⁹ Pea te nau tali mai, 'o *pehē*, 'Koe'uhi na'a nau li'aki 'a Sihova ko honau 'Otua, 'aia na'a ne 'omi 'enau ngaahi tamai mei he fonua ko 'Isipite, pea

kuo nau puke atu ki he ngaahi 'otua kehe, 'o lotu ki ai, mo tauhi ki ai: ko ia kuo 'omi ai 'e Sihova 'ae kovi ni kotoa pē kiate kinautolu.' ”

¹⁰ ¶ Pea hili 'ae ta'u 'e uofulu na'e hoko 'o pehē, hili 'ae langa 'e Solomone 'ae fale 'e ua, 'ae fale 'o Sihova, pea mo e fale 'oe tu'i, ¹¹ (Ka kuo 'atu 'e Helami ko e tu'i 'o Taia 'ae ngaahi 'akau ko e sita kia Solomone, mo e ngaahi 'akau ko e paini, pea mo e koula, 'o fakatatau mo 'ene holi,) na'e toki foaki 'e he tu'i ko Solomone kia Helami, 'ae kolo 'e uofulu 'i he fonua 'o Kāleli. ¹² Pea na'e ha'u 'a Helami mei Taia ke ne mamata ki he ngaahi kolo na'e foaki kiate ia 'e Solomone; pea na'e 'ikai lelei ia 'i hono 'ao. ¹³ Pea na'a ne pehē, “Ko e hā 'ae ngaahi kolo ni 'aia kuo ke foaki kiate au, 'a hoku kāinga?” Pea na'a ne fakahingoa ia ko e fonua ko Kapuli 'o a'u mai ki he ngaahi 'aho ni. ¹⁴ Pea na'e 'ave 'e Helami ki he tu'i 'ae taleniti koula 'e teau mo e uofulu.

¹⁵ ¶ Pea ko hono 'uhinga eni 'oe tukuhau 'aia na'e to'o 'e Solomone ko e tu'i; koe'uhi ke langa 'ae fale 'a Sihova, pea mo hono fale 'o'ona, mo Milo, mo e 'ā 'o Selūsalema, mo Hasoa, mo Mekito, pea mo Kesa. ¹⁶ He kuo 'alu hake 'a Felo ko e tu'i 'o 'Isipite 'o ne kapa 'a Kesa, mo ne tutu ia 'aki 'ae afi, mo tāmata'i 'ae kakai Kēnani na'e nofo 'i he kolo, pea ne foaki ia ko e me'a'ofa ki hono 'ofefine, ko e uaifi 'o Solomone. ¹⁷ Pea na'e langa 'a Kesa 'e Solomone, pea mo Pete-holoni ki lalo, ¹⁸ Mo Pealati, pea mo Tatimoa 'i he toafa, 'i he fonua, ¹⁹ Pea mo e ngaahi kolo tukunga koloa 'aia na'e ma'u 'e Solomone, mo e ngaahi kolo ma'a 'ene ngaahi saliote, mo e ngaahi kolo ma'a 'ene kau tangata heka hoosi,

pea mo ia na'e fie langa 'e Solomone 'i Selūsalema, pea 'i Lapanoni, pea 'i he fonua kotoa pē 'o hono pule'anga. ²⁰ Ko e kakai kotoa pē 'oe toenga kakai 'Amoli, mo e kakai Heti, mo e kakai Pelesi, mo e kakai Hevi, mo e kakai Sepusi, 'akinautolu na'e 'ikai 'oe fānau 'a 'Isileli, ²¹ Mo 'enau fānau na'e toe 'i he fonua ki mui 'iate kinautolu, 'aia na'e 'ikai fa'a faka'auha foki 'e he fānau 'a 'Isileli, ko kinautolu ia na'e ma'u mei ai 'e Solomone 'ae tukuhau 'i he ngāue fakahopoate 'o a'u mai ki he 'aho ni. ²² Ka na'e 'ikai fakahopoate 'e Solomone ha tokotaha 'i he fānau 'a 'Isileli: ka ko e kautau 'akinautolu, mo 'ene kau tamaio'eiki, pea mo 'ene hou'eiki, mo 'ene kau pule *ki he tau*, mo e kau pule ki he'ene ngaahi saliote, pea mo 'ene kau tangata heka hoosi. ²³ Ko kinautolu na'e tu'ukimu'a 'i he kau pule na'e pule'i 'ae ngāue kia Solomone, ko e toko nimangeau ma nimangofulu, pea na'a nau pule ki he kakai na'e fai 'ae ngāue.

²⁴ ¶ Ka na'e 'alu hake 'ae 'ofefine 'o Felo mei he Kolo 'o Tevita ki hono fale 'o'ona 'aia na'e langa mo'ona: pea hili ia na'a ne langa 'a Milo.

²⁵ ¶ Pea na'e tu'o tolu 'i he ta'u 'ae 'atu 'e Solomone 'ae ngaahi feilaulau tutu mo e feilaulau fakamelino 'i he feilaulau'anga 'aia na'a ne fokotu'u kia Sihova, pea na'a ne tutu 'ae me'a namu kakala ki he funga feilaulau'anga 'aia na'e 'i he 'ao 'o Sihova. Pea na'e pehē 'ae faka'osi 'ae fale.

²⁶ ¶ Pea na'e teuteu 'e he tu'i ko Solomone ha folau 'oe ngaahi vaka mei 'Esioni-Kepa, 'aia 'oku vāofi mo 'Eloti, 'i he matātahi 'oe Tahī Kulokula, 'i he fonua ko 'Itomi. ²⁷ Pea na'e fekau atu 'e Helami 'a 'ene kau tamaio'eiki 'i he folau, ko e kau toutai na'e poto 'i tahi, ke nau 'alu mo e kau tamaio'eiki 'a

Solomone. ²⁸ Pea na'a nau hoko atu ki Ofeli, 'onau taufetuku mei ai 'ae koula, ko e taleniti 'e fāngeau mo e uofulu, 'o mau 'omi ia ki he tu'i ko Solomone.

10

1 'Oku ofo 'ae tu'i fefine 'o Sipa 'i he poto 'a Solomone. 14 Ko e koula 'a Solomone mo hono nāunau kehekehe. 28 Ko e tukuhau na'e 'atu kiate ia.

¹ Pea 'i he fanongo 'e he tu'i fefine 'o Sipa ki he ongoongo 'o Solomone ko e me'a 'i he huafa 'o Sihova, na'a ne ha'u ke 'ahi'ahi 'aki ia 'ae ngaahi fehu'i 'ilongata'a. ² Pea na'e ha'u ia ki Selūsalema mo e fu'u fononga tokolahi, mo e fanga kāmeli na'e fetuku 'ae ngaahi me'a namu kakala, mo e koula lahi 'aupito, mo e ngaahi maka mahu'inga: pea 'i he'ene hoko mai kia Solomone, na'a ne talanoa mo ia ki he me'a kotoa pē na'e 'i hono loto. ³ Pea na'e tali 'e Solomone 'a 'ene ngaahi fehu'i kotoa pē: na'e 'ikai fufū mei he tu'i ha me'a 'e taha, ke ne ta'efakamatala'ia kiate ia. ⁴ Pea hili 'ae mamata 'e he tu'i fefine 'o Sipa ki he poto kotoa pē 'a Solomone, pea mo e fale 'aia na'a ne langa, ⁵ Mo e me'akai 'i hono keinanga'anga, mo e anga 'oe nofo 'a 'ene kau tamaio'eiki, mo e toutou 'a 'ene kautauhi, mo honau kofu, mo kinautolu na'e tauhi 'a 'ene me'ainu, pea mo e hala 'aia na'a ne 'alu hake ai ki he fale 'o Sihova; na'e vaivai ai 'a hono loto 'iate ia. ⁶ Pea na'e pehē 'e ia ki he tu'i, "Ta ko e lea mo'oni ia: 'aia na'aku fanongo ki ai 'i hoku fonua 'o'oku ki ho'o ngaahi ngāue pea mo ho'o poto. ⁷ Ka na'e 'ikai te u tui ki he talanoa, kae'oua ke u ha'u, pea mamata ki ai 'a hoku mata: pea vakai, na'e 'ikai tala mai 'a hono vahe ua 'oe me'a: kuo lahi hake 'a ho'o poto pea mo

ho'o monū'ia 'i he ongoongo na'aku fanongo ki ai.
⁸ 'Oku monū'ia 'a ho'o kau tangata, 'oku monū'ia
 'a ho'o kau tamaio'eiki ni, 'oku tutu'uma'u aipe 'i
 ho 'ao, 'o *nau* fanongo ki ho'o poto. ⁹ Fakafeta'i kia
 Sihova ko ho 'Otua, 'aia kuo lōlōfie lelei 'iate koe, ke
 fakanofa koe ki he nofo'a fakatu'i 'i 'Isileli: koe'uhi
 na'e 'ofa ta'engata 'a Sihova ki 'Isileli, ko ia kuo ne
 fakanofa ai koe ko e tu'i, ke fai 'ae fakamaau mo
 e fai totonu." ¹⁰ Pea na'a ne foaki ki he tu'i 'ae
 taleniti koula 'e teau ma uofulu, mo e ngaahi me'a
 namu kakala fu'u lahi 'aupito, pea mo e ngaahi
 maka mahu'inga: na'e 'ikai toe 'omi ha ngaahi
 me'a namu kakala ke lahi pehē fau 'o tatau mo ia
 na'e foaki kia Solomone 'e he tu'i fefine 'o Sipa.
¹¹ Pea ko e folau 'o Helami, 'aia na'e fetuku mai
 'ae koula mei Ofeli, na'e 'omi ai foki mei Ofeli 'ae
 ngaahi 'akau ko e 'alimuku 'o lahi 'aupito, mo e
 ngaahi maka mahu'inga. ¹² Pea na'e ngaohi 'aki
 'ae 'akau ko e 'alimuku 'e he tu'i 'ae ngaahi pou
 ma'ae fale 'o Sihova, pea ma'ae fale 'oe tu'i, ko
 e ngaahi ha'ape foki mo e me'a hiva ma'ae kau
 fasi hiva; talu mei ai 'o a'u ki he 'aho ni, kuo 'ikai
 'omi pe mamata ki ai, ha ngaahi 'akau 'alimuku ke
 hangē ko ia.

¹³ ¶ Pea na'e foaki 'e Solomone ki he tu'i fefine
 'o Sipa 'a 'ene holi kotoa pē, 'ae me'a fulipē na'a ne
 kole ki ai, mo ia kotoa pē na'e foaki 'e Solomone
 ko 'ene foaki 'ata'atā fakatu'i. Pea na'a ne liliu
 atu 'o toe foki ki hono fonua 'o'ona, 'aia mo 'ene
 kautauhi.

¹⁴ ¶ Pea ko eni ko hono mamafa 'oe koula na'e
 'omi kia Solomone 'i he ta'u pe taha ko e taleniti 'e
 onongeau mo e onongofulu ma ono 'oe koula, ¹⁵ Ka
 'oku lau kehe 'aia na'a ne ma'u mei he kau fakatau,

pea 'i he fai fakatau mo e kau fakatau me'a namu kakala, pea mei he ngaahi tu'i kotoa pē 'o 'Alepea, pea mo e hou'eiki pule 'oe fonua.

16 ¶ Pea na'e ngaohi 'e Solomone 'ae pā koula 'e uangeau na'e tuki: ko e *sikeli* 'e onongeau 'oe koula na'e 'i he pā pe taha. 17 Pea na'a ne ngaohi 'ae ngaahi pā iiki 'e tolungeau 'aki 'ae koula na'e tuki; ko e mano 'e tolu 'oe koula na'e 'i he pā pe taha: pea na'e tuku ia 'e he tu'i ki he fale 'i he vao 'akau 'o Lapanoni.

18 ¶ Na'e ngaohi foki 'e he tu'i ha fu'u nofo'a fakatu'i 'aki 'ae lei, pea na'a ne fonofono ia 'aki 'ae koula lelei lahi. 19 Na'e 'i he nofo'a fakatu'i 'ae laka'anga 'e ono, pea na'e fuopotopoto 'ae potu ki 'olunga 'i mui: pea na'e 'ai 'ae 'ai'anga nima 'i hono kaokao fakatou'osi 'oe potu heka'anga, pea na'e tu'u 'ae laione 'e ua 'o ofi ki he 'ai'anga nima. 20 Pea na'e tu'u 'i hono potu 'e taha 'ae laione 'e hongofulu ma ua, pea 'i he potu kehe 'e taha 'i he laka'anga 'e ono; na'e 'ikai ngaohi hano tatau 'i ha pule'anga kehe.

21 ¶ Pea na'e *ngaohi 'aki* 'ae koula 'ae ngaahi ipu inu 'ae tu'i ko Solomone, pea ko e ngaahi ipu 'oe fale 'i he vao 'akau 'o Lapanoni, na'e 'oe koula mo'onii; na'e 'ikai ha siliva 'i ai: na'e 'ikai mahu'inga ia 'i he ngaahi 'aho 'o Solomone. 22 He na'e 'alu 'ae folau 'ae tu'i 'i tahi ko e ngaahi vaka Tasisi, fakataha mo e folau 'o Helami: na'e ha'u tu'o taha 'i he ta'u 'e tolu 'ae folau mei Tasisi, ke 'omi 'ae koula, mo e siliva, mo e lei, mo e fanga ngeli, pea mo e fanga pikoka. 23 Ko ia na'e fungani hake ai 'ae tu'i ko Solomone 'i he ngaahi tu'i kotoa pē 'o māmani, 'i he koloa'ia mo e poto.

24 ¶ Pea na'e kumi kia Solomone 'ae kakai kotoa pē 'o māmani, ke fanongo ki he'ene poto, 'aia na'e 'ai ki hono loto 'e he 'Otua. 25 Pea na'e 'omi 'e he tangata taki taha kotoa pē 'a 'ene me'a'ofa, ko e ngaahi me'a siliva, mo e ngaahi me'a koula, mo e ngaahi kofu, mo e ngaahi mahafutau, mo e ngaahi me'a namu kakala, mo e fanga hoosi, mo e fanga miuli, ko e vāhenga me'a 'i he ngaahi ta'u tukufakaholo. 26 Pea na'e tānaki fakataha 'e Solomone 'ae ngaahi saliate mo e kau heka hoosi: pea na'a ne ma'u 'ae saliate 'e taha afe mo e fāngeau, mo e kau heka hoosi 'e taha mano mo e ua afe, 'aia na'a ne fakanofa ki he ngaahi kolo ma'ae ngaahi saliate, pea ki he tu'i 'i Selūsalema. 27 Pea na'e ngaahi 'ae siliva 'e he tu'i ke hangē ia ko e ngaahi maka 'i Selūsalema, pea ne ngaahi 'ae ngaahi sita ke tatau hono lahi 'o'ona mo e ngaahi 'akau sukamino 'oku tu'u 'i he tele'a. 28 Pea na'e 'omi kia Solomone 'ae fanga hoosi mei 'Isipite, 'aia na'e tauaki: pea na'e ma'u 'aia na'e tānaki 'e he kau fakatau 'ae tu'i 'i he totongi. 29 Pea na'e 'alu atu mo 'ohake ha saliate mei 'Isipite ko hono totongi ko e *konga* siliva 'e onongeau; pea ko e totongi ki ha hoosi 'e taha ko e teau ma nimangofulu: pea na'e pehē 'enau taufetuku foki ia ki he ngaahi tu'i kotoa pē 'oe kakai Heti pea mo e ngaahi tu'i 'o Silia.

11

1 Ko e ngaahi uaifi mo e sinifu 'o Solomone. 4 'Oku nau fakahala'i ai ke ne tauhi tamapua. 9 Ko e valoki ia 'e he 'Otua. 14 Ko e ngaahi fili 'o Solomone. 29 Ko e kikite mo'oni 'ae palōfita kia Selopoami, 41 Ko e ngaahi ngāue, mo e pule, pea mo e pekia 'a Solomone, mo e hoko mo ia 'a Lehopoami.

¹ Ka na'e 'ofa 'a Solomone ki he kau fefine toko-lahi 'oe kakai kehe, fakataha mo e 'ofefine 'o Felo, ko e kau fefine mei Moape, mo 'Amoni, mo 'Itomi, mo Saitoni, pea mo Heti; ² Ko e ngaahi pule'anga na'e pehē ai 'e Sihova ki he fānau 'a 'Isileli, 'E 'ikai te mou hū atu kiate kinautolu, pea 'e 'ikai te nau hū mai kiate kimoutolu: he ko e mo'oni te nau liliu homou loto ke muimui ki honau ngaahi 'otua: na'e pikitai 'a Solomone kiate kinautolu ni 'i he mamana ki ai. ³ Pea na'a ne ma'u 'ae uaifi 'e fitungeau na'e 'eiki lahi, pea mo e sinifu 'e toko tolungeau: pea na'e fakatafoki hono loto 'e hono ngaahi uaifi. ⁴ He na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene faka'a'au 'o motu'a 'a Solomone, na'e fakatafoki 'a hono loto 'e hono ngaahi uaifi ke muimui ki he ngaahi 'otua kehe: pea na'e 'ikai haohaoa hono loto 'i he 'ao 'o Sihova ko hono 'Otua, 'o hangē ko e loto 'o Tevita ko 'ene tamai. ⁵ He na'e muimui 'a Solomone ki he 'otua fefine 'oe kakai Saitoni ko 'Asitelote, pea kia Milikomi ko e me'a fakalielia 'ae kakai 'Amoni. ⁶ Pea na'e fai kovi 'a Solomone 'i he 'ao 'o Sihova, pea na'e 'ikai muimui haohaoa ia kia Sihova, 'o hangē ko Tevita ko 'ene tamai. ⁷ Pea na'e langa ai 'e Solomone ha potu mā'olunga kia Kimosi, ko e me'a fakalielia 'a Moape, 'i he mo'unga 'oku hanga ki Selūsalema, pea ma'a Moleki, ko e me'a fakalielia 'i he fānau 'a 'Amoni. ⁸ Pea na'a ne fai pehē foki ma'a hono ngaahi uaifi mei he kakai kehe, 'aia na'e tutu me'a namu kakala mo fai feilaulau ki honau ngaahi 'otua.

⁹ ¶ Pea na'e houhau 'a Sihova kia Solomone, koe'uhi na'e fakatafoki 'a hono loto meia Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli, 'aia na'e ha tu'o ua mai kiate ia, ¹⁰ Mo ne tuku 'ae fekau kiate ia koe'uhi ko

e me'a ni, ke 'oua na'a ne muimui ki he ngaahi 'otua kehe: ka na'e 'ikai fai 'e ia ki he me'a na'e fekau 'e Sihova. ¹¹ Ko ia na'e pehē ai 'e Sihova kia Solomone, "Koe'uhi kuo ke fai eni 'e koe, pea kuo 'ikai te ke fai ki he'eku fuakava mo 'eku ngaahi tu'utu'uni 'aia kuo u fekau kiate koe, ko e mo'oni te u hae 'ae pule'anga meiate koe, pea te u foaki ia ki ho'o tamaio'eiki. ¹² Ka koe'uhi ko ho'o tamai ko Tevita 'e 'ikai te u fai ia 'i ho ngaahi 'aho 'o'ou: ka te u hae atu ia mei he nima 'o ho foha. ¹³ Ka 'e 'ikai foki te u hae atu 'ae pule'anga kātoa; ka te u foaki 'ae fa'ahinga 'e taha ki ho foha, koe'uhi ko Tevita ko 'eku tamaio'eiki, pea koe'uhi ko Selūsalema 'aia kuo u fili."

¹⁴ ¶ Pea na'e ue'i hake 'e Sihova ha fili kia Solomone, ko Hatati ko e tangata 'Itomi: na'a ne 'oe hako 'oe tu'i 'i 'Itomi. ¹⁵ He na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene 'i 'Itomi 'a Tevita, pea kuo 'alu hake 'a Soape ko e 'eiki pule ki he kau tau ke tanu kinautolu na'e tāmāte, hili 'a 'ene te'ia 'ae kakai tangata kotoa pē 'i 'Itomi; ¹⁶ (Na'e nofo 'i ai 'a Soape mo 'Isileli kātoa 'i he māhina 'e ono, kae'oua ke faka'auha 'e ia 'ae kau tangata kotoa pē 'i 'Itomi:) ¹⁷ Pea na'e hola 'a Hatati, ko ia mo e ni'ihi 'oe kau 'Itomi ko e kau tamaio'eiki 'o 'ene tamai, ke *nau* 'alu ki 'Isipite; he na'e kei tamasi'i si'i pe 'a Hatati. ¹⁸ Pea na'a nau tu'u hake mei Mitiane, 'o hoko mai ki Palani: pea na'a nau 'ave 'ae kau tangata mo kinautolu mei Palani, pea na'a nau ha'u ki 'Isipite, kia Felo ko e tu'i 'o 'Isipite; 'aia na'a ne 'angē mo'ona ha fale, mo ne tuku kiate ia ha'ane me'akai, 'o ne foaki kiate ia ha kongā fonua. ¹⁹ Pea na'e 'ofeina lahi 'a Hatati 'i he 'ao 'o Felo, ko ia na'a ne foaki ai kiate ia 'ae tokoua 'o hono uaifi 'o'ona ke na mali, 'io,

‘ae tokoua ‘o Tapanise ko e tu‘i fefine. ²⁰ Pea na‘e fanau kiate ia ‘e he tokoua ‘o Tapanise ‘a hono foha ko Kinupate, ‘aia na‘e fakamavae ‘e Tapanise ‘i he fale ‘o Felo: pea na‘e nofo ‘a Kinupate ‘i he ‘api ‘o Felo fakataha mo e ngaahi foha ‘o Felo. ²¹ Pea ‘i he fanongo ‘e Hatati ‘i ‘Isipite kuo mohe ‘a Tevita mo ‘ene ngaahi tamai, pea kuo pekia ‘a Soape ‘ae ‘eiki pule ‘oe kautau, na‘e pehē ‘e Hatati kia Felo, “Tuku au ke u ‘alu, koe‘uhi ke u ‘alu ki hoku fonua ‘o‘oku.” ²² Pea na‘e toki pehē kiate ia ‘e Felo, “Kae vakai, kuo ke masiva ‘i he hā ‘iate au, ke pehē ai ho‘o fie ‘alu ki ho fonua ‘o‘ou?” Pea na‘a ne pehēange, “‘Oku ‘ikai, kae kehe pe ke tuku au ke u ‘alu.” ²³ Pea na‘e ue‘i hake ‘e he ‘Otua ‘ae fili ‘e tokotaha, ko Lisoni ko e foha ‘o Iliate, ‘aia na‘e hola mei he‘ene ‘eiki ko Hetatesa ko e tu‘i ‘o Sopa: ²⁴ Pea na‘a ne tānaki mai ‘ae kau tangata kiate ia, pea ne hoko ko e ‘eiki ‘o ha kongakau, ‘i he kuonga na‘e te‘ia ai ‘e Tevita kinautolu: pea na‘a nau ‘alu ki Tamasikusi, ‘o nofo ai, ‘one pule ‘i Tamasikusi. ²⁵ Pea ko e fili ia ki ‘Isileli lolotonga ‘ae ‘aho kotoa pē ‘o Solomone, ka ‘oku lau kehe ‘ae kovi na‘e hoko meia Hatati: pea na‘a ne fakalili‘a ki ‘Isileli, mo ne pule ki Silia. ²⁶ Pea ko Selopoami ko e foha ‘o Nipati, ko e tangata ‘Efalata mei Sileta, ko e tamaio‘eiki ‘a Solomone, ko e hingoa ‘o ‘ene fa‘ē ko Silua, ko e fefine kuo pekia hono husepāniti, ‘io, na‘a mo ia na‘a ne hiki angatu‘u ‘a hono nima ki he tu‘i. ²⁷ Pea ko hono ‘uhinga eni ‘o ‘ene hiki ‘a hono nima ke angatu‘u ki he tu‘i: na‘e langa ‘e Solomone ‘a Milo, pea na‘a ne toe langa ‘ae ngaahi potu na‘e maumau ‘i he Kolo ‘o Tevita ko ‘ene tamai. ²⁸ Pea ko e tangata ko Selopoami ko e tangata to‘a lahi ia:

pea 'i he'ene mamata 'e Solomone ki he fa'a ngāue 'ae talavou, na'a ne fakanofu ia ke pule ki he ngāue kotoa pē 'i he fale 'o Siosefa. ²⁹ Pea na'e hoko 'o pehē 'i he kuonga ko ia, 'i he 'alu 'a Selopoami mei Selūsalema, na'e 'ilo ia 'i he hala 'e he palōfita ko 'Ahisa ko e tangata Sailo; pea kuo ne fakakofu'aki ia ha kofu fo'ou; pea ko kinaua pe 'e toko ua na'e 'i he ngoue: ³⁰ Pea na'e puke atu 'e 'Ahisa ki he kofu fo'ou na'a ne kofu'aki, mo ne haehae ia ki he kongā 'e hongofulu ma ua: ³¹ Pea na'a ne pehē kia Selopoami, "To'o 'e koe 'ae kongā 'e hongofulu: he 'oku pehē 'e Sihova, ko e 'Otua 'o 'Isileli, 'Vakai, te u hae mai 'ae pule'anga mei he nima 'o Solomone, pea te u ange 'ae fa'ahinga 'e hongofulu kiate koe. ³² (Ka 'e 'iate ia 'ae fa'ahinga 'e taha koe'uhi ko 'eku tamaio'eiki ko Tevita, pea koe'uhi ko Selūsalema, ko e kolo 'aia kuo u fili mai mei he ngaahi fa'ahinga kotoa pē 'o 'Isileli:)" ³³ Koe'uhi kuo nau li'aki au, pea kuonau lotu kia 'Asitelote ko e 'otua fefine 'o Saitoni, mo Kimosi ko e 'otua 'oe kakai Moape, mo Milikomi ko e 'otua 'oe fānau 'a 'Amoni, pea kuo 'ikai 'alu 'akinautolu 'i hoku ngaahi hala, ke fai totonu 'i hoku 'ao, pea ki he'eku ngaahi tu'utu'uni mo 'eku ngaahi fakamaau, 'o hangē ko Tevita ko 'ene tamai. ³⁴ Ka 'e 'ikai foki te u to'o mei hono nima 'ae pule'anga kātoa: ka te u tuku ia ke tu'i 'i he 'aho kotoa pē 'o 'ene mo'ui koe'uhi ko Tevita ko 'eku tamaio'eiki, 'aia na'aku fili, koe'uhi ko 'ene fai ki he'eku ngaahi fekau mo 'eku ngaahi tu'utu'uni: ³⁵ Ka te u to'o mai 'ae pule'anga mei he nima 'o hono foha, pea te u 'ange ia kiate koe, 'io, 'ae fa'ahinga 'e hongofulu. ³⁶ Pea ki hono foha 'o'ona te u 'ange 'ae fa'ahinga 'e taha, koe'uhi ke

ai ha maama ma'uaipē 'i hoku 'ao 'i Selūsalema kia Tevita ko 'eku tamaio'eiki, 'ae kolo ko ia kuo u fili ke tuku ki ai 'a hoku huafa. ³⁷ Pea te u fili koe, pea te ke pule 'o tatau mo ia kotoa pē 'oku holi ki ai ho laumālie, pea te ke tu'i 'i 'Isileli. ³⁸ Pea 'e hoko 'o pehē, kapau te ke fakafanongo ki he me'a kotoa pē te u fekau kiate koe, pea ke 'alu 'i hoku ngaahi hala, mo ke fai totonu 'i hoku 'ao, ke tauhi 'eku ngaahi tu'utu'uni mo 'eku ngaahi fekau, 'o hangē ko ia na'e fai 'e Tevita ko 'eku tamaio'eiki; pehē, te u kau kiate koe, mo langa kiate koe ha fale tu'uma'u, 'o hangē ko ia na'aku fokotu'u kia Tevita, pea te u foaki 'a 'Isileli kiate koe. ³⁹ Pea koe'uhi ko e me'a ni te u fakamamahi'i 'ae hako 'o Tevita, ka 'e 'ikai ke ta'engata.' ” ⁴⁰ Ko ia na'e kumi ai 'e Solomone ke ne tāmata'i 'a Selopoami. Pea na'e tu'u hake 'a Selopoami, 'o ne hola ki 'Isipite, kia Sisaki ko e tu'i 'o 'Isipite, pea na'a ne 'i 'Isipite 'o a'u ki he pekia 'a Solomone.

⁴¹ ¶ Pea ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a Solomone, mo ia fulipē na'a ne fai, pea mo 'ene poto, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi 'oe ngaahi ngāue 'a Solomone? ⁴² Pea ko e kuonga na'e pule ai 'a Solomone 'i Selūsalema ki 'Isileli kātoa ko e ta'u ia 'e fāngofulu. ⁴³ Pea na'e mohe 'a Solomone ki he'ene ngaahi tamai pea na'e fai hono putu ki he Kolo 'o Tevita ko 'ene tamai: pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e hono foha ko Lehopoami.

12

1 Ko e fakataha na'e fai ki Sikemi ke fakanofa 'a Lehopoami. 6 'Oku 'ikai tui 'a Lehopoami ki he enginaki 'a 'ene kau mātu'a, pea 'oku ne tali

fakamālohi 'ae kau talafekau meia Selopoami. 16 'Oku fakaaoao 'ae fa'ahinga 'e hongofulu pea 'oku tāmata'i 'a 'Atolami, pea 'oku hola 'a Lehopoami. 21 'Oku fie fakalanga 'ae tau 'e Lehopoami. 25 'Oku faka'a'au ke mālohi 'a Selopoami 'i he ngaahi kolo tau.

¹ Pea na'e 'alu 'a Lehopoami ki Sikemi he kuo 'omi ki Sikemi 'a 'Isileli kātōa ke fakanofu ia ko e tu'i. ² Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene fanongo ki ai 'a Selopoami ko e foha 'o Nipati, 'aia na'e kei nofo 'i 'Isipite, (he ne hola ia mei he 'ao 'o Solomone ko e tu'i, pea na'e nofo 'a Selopoami 'i 'Isipite;) ³ Na'a nau fekau atu mo ui kiate ia. Pea na'e ha'u 'a Selopoami pea mo e fakataha kotoa pē 'o 'Isileli, 'onau lea kia Lehopoami, 'o pehē, ⁴ "Na'e ngaohi 'e ho'o tamai 'emau kavenga ke fakamāfasia: ka ko eni ke ke fakama'ama'a 'e koe 'emau ngāue fakamāfasia ki ho'o tamai, pea mo 'ene kavenga mamafa 'aia na'a ne 'ai kiāte kimautolu, pea te mau tauhi kiate koe." ⁵ Pea na'a ne pehēange kiate kinautolu, "Mou 'alu 'i he 'aho 'e tolu, pea hili ia mou toe omi kiate au." Pea na'e 'alu 'ae kakai.

⁶ ¶ Pea na'e alea 'ae tu'i ko Lehopoami mo e kau mātu'a, 'akinautolu na'e tutu'u 'i he 'ao 'o Solomone lolotonga 'a 'ene kei mo'ui 'a'ana, 'o ne pehē, "Ko e hā homou loto pe 'e fēfē 'a 'eku tali ki he kakai ni?" ⁷ Pea na'a nau lea kiate ia, 'o pehē, "Kapau te ke tauhi ki he kakai ni he 'aho ni, pea ke ngāue ki ai, mo ke talia kinautolu, mo ke lea 'aki 'ae ngaahi lea lelei kiate kinautolu, pehē, te nau hoko ko ho'o kau tamaio'eiki 'o ta'engata." ⁸ Ka na'a ne li'aki 'ae enginaki 'ae kau mātu'a, 'aia na'a nau fai kiate ia, pea na'a ne alea mo e

kau talavou 'aia na'e tupu hake mo ia, pea na'a nau tutu'u 'i hono 'ao: ⁹ Pea na'a ne pehē kiate kinautolu, "Ko e hā homou loto 'omoutolu koe'uhi ke tau tali 'aki 'ae kakai ni, 'aia kuo lea mai kiate au, 'o pehē, 'Fakama'ama'a 'ae kavenga 'aia na'e 'ai kiate kinautolu 'e ho'o tamai?" ¹⁰ Pea na'e leaange kiate ia 'ae kau talavou na'e tupu hake mo ia, 'o pehē, "E pehē ni ho'o lea ki he kakai ni na'e lea mai kiate koe, 'o pehē, 'Na'e fakamamafa 'emau kavenga 'e ho'o tamai, ka ke fakama'ama'a ia 'e koe kiate kinautolu:' 'e pehē ni 'a ho'o lea kiate kinautolu, "E fuofua lahi hake 'a hoku louhi'i nima si'i 'i he kongaloto 'o 'eku tamai.' ¹¹ Pea ko eni na'e fakakavenga 'aki kimoutolu 'e he'eku tamai 'ae kavenga mamafa, ka te u fakalahi ki ho'omou kavenga: na'e kinisi 'aki 'akimoutolu 'e he'eku tamai 'ae ngaahi me'a tā, ka te u tautea kimoutolu 'aki 'ae fanga sikopio."

¹² ¶ Ko ia na'e ha'u 'a Selopoami pea mo e kakai kotoa pē kia Lehopoami 'i hono tolu 'oe 'aho, 'o hangē ko ia na'e tala 'e he tu'i, 'o pehē, "Toe ha'u kiate au 'i hono tolu 'oe 'aho." ¹³ Pea na'e tali fakamālohi 'ae kakai 'e he tu'i, 'o ne li'aki 'ae fakakaukau 'ae kau mātu'a 'aia na'a nau fai kiate ia; ¹⁴ Pea na'a ne lea kiate kinautolu 'o hangē ko ia na'e tala 'e he kau talavou, 'o pehē, "Na'e fakamamafa 'a ho'omou kavenga 'e he'eku tamai, ka te u fakalahi ki ho'omou kavenga: na'e kinisi kimoutolu 'e he'eku tamai 'aki 'ae ngaahi me'a tā, ka te u tautea 'akimoutolu 'eau 'aki 'ae fanga sikopio." ¹⁵ Ko ia na'e 'ikai tui 'ae tu'i ki he kakai; pea na'e tupunga ia mea Sihova, koe'uhi ke ne fakamo'oni ki he'ene folofola, 'aia na'e folofola 'aki 'e Sihova 'ia

'Ahisā ko e tangata Sailo kia Selopoami ko e foha 'o Nipati.

¹⁶ ¶ Pea ko ia, 'i he mamata 'a 'Isileli kātoa na'e 'ikai tui 'ae tu'i kiate kinautolu, na'e pehēange 'e he kakai ki he tu'i, "Ko e fē ha'amau tufakanga 'ia Tevita? Pea 'oku 'ikai ha ma'u tofi'a 'i he foha 'o Sese: 'E 'Isileli mou 'alu ki homou ngaahi fale ka ko koe Tevita, vakai ki ho fale 'o'ou." Ko ia na'e 'alu ai 'a 'Isileli ki honau ngaahi fale. ¹⁷ Ka koe'uhi ko e fānau 'a 'Isileli 'aia na'e nofo 'i he ngaahi kolo 'o Siuta, na'e pule 'a Lehopoami kiate kinautolu. ¹⁸ Pea na'e toki fekau atu 'e he tu'i ko Lehopoami 'a 'Atolami 'aia na'e pule ki he tukuhau; pea na'e lisingi ia 'aki 'ae maka 'e 'Isileli kātoa, pea na'a ne mate ai. Ko ia na'e fai fakato'oto'o 'e he tu'i ko Lehopoami ke ne heka hake ki hono saliote, kae hola ki Selūsalema. ¹⁹ Pea pehē, *talū mei ai* kuo fakaangatu'u 'a 'Isileli ki he fale 'o Tevita 'o a'u mai ki he 'aho ni. ²⁰ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he fanongo 'e 'Isileli kātoa kuo toe ha'u 'a Selopoami, na'a nau fekau atu mo ui mai ia ki he fakataha, pea na'e fakanofa ia ke ne tu'i ki 'Isileli kātoa: na'e 'ikai ha taha ke kau ki he fale 'o Tevita, ka ko e fa'ahinga pe taha 'o Siuta.

²¹ ¶ Pea 'i he'ene hoko mai 'a Lehopoami ki Selūsalema, na'a ne fakataha mai 'ae fale kotoa pē 'o Siuta, mo e fa'ahinga 'o Penisimani, ko e kautau 'e tokotaha kilu mo e toko valu mano, ko e kau tangata na'e fili, ke tau'i 'ae fale 'o 'Isileli, koe'uhi ke toe 'omi ai 'ae pule'anga kia Lehopoami ko e foha 'o Solomone. ²² Ka na'e hoko mai 'ae folofola 'ae 'Otua kia Simaia ko e tangata 'ae 'Otua, 'o pehē, ²³ Lea kia Lehopoami ko e foha 'o Solomone, ko

e tu'i 'o Siuta, pea ki he fale kātoa 'o Siuta mo Penisimani, pea ki he toenga 'oe kakai, 'o pehē,
²⁴ “Oku pehē 'e Sihova, 'E 'ikai te mou 'alu hake, pe tau'i 'a homou kāinga ko e fānau 'a 'Isileli: toe foki atu 'ae tangata taki taha ki hono fale; he 'oku meiate au 'ae me'a ni.” Ko ia na'a nau fanongo ki he folofola 'a Sihova, pea *na'a nau* liliu ke 'alu, 'o tatau mo e folofola 'a Sihova.

²⁵ ¶ Hili ia na'e langa hake 'e Selopoami 'a Sikemi 'i he mo'unga ko 'Ifalemi, pea ne nofo 'i ai; pea na'a ne 'alu atu mei ai 'o ne langa hake 'a Penieli.
²⁶ Pea na'e pehē 'e Selopoami 'i hono loto, “E liliu atu eni 'ae pule'anga ki he fale 'a Tevita: ²⁷ Kapau 'e 'alu hake 'ae kakai ni ke fai 'ae feilaulau 'i he fale 'o Sihova 'i Selūsalema, 'e toki liliu atu ai 'ae loto 'oe kakai ni ki honau 'eiki, 'io, kia Lehopoami ko e tu'i 'o Siuta, pea te nau tāmata'i au, mo toe 'alu kia Lehopoami ko e tu'i 'o Siuta.” ²⁸ Ko ia na'e fakakaukau ai 'ae tu'i, pea na'a ne ngaohi 'ae ongo 'uhiki pulu 'aki 'ae koula, 'o ne pehē kiate kinautolu, “Oku faingata'a fau ke mou 'alu hake ki Selūsalema: vakai ko homou ngaahi 'otua eni, 'E 'Isileli, 'aia na'e 'ohake kimoutolu mei he fonua ko 'Isipite.” ²⁹ Pea na'a ne tuku 'ae taha 'i Peteli, pea ko e taha na'a ne tuku 'i Tani. ³⁰ Pea na'e hoko 'ae me'a ni ko e angahala; he na'e 'alu 'ae kakai ke fai lotu ki he taha 'i Tani. ³¹ Pea na'a ne ngaohi 'ae fale 'i he ngaahi potu mā'olunga, mo ne fili 'ae kau taula'eiki mei he fa'ahinga kakai, 'akinautolu na'e 'ikai 'oe ngaahi foha 'o Livai. ³² Pea na'e kotofa 'e Selopoami 'ae kātoanga ki hono valu 'oe māhina, 'i hono 'aho hongofulu ma nima 'oe māhina, 'o tatau mo e kātoanga na'e fai 'i Siuta, pea na'a ne

fai feilaulau ki he 'uhiki pulu na'a ne ngaohi: pea na'a ne fakanofa 'i Peteli 'ae kau taula'eiki 'aia na'a ne fili. ³³ Ko ia, na'a ne fai feilaulau ki he feilaulau'anga 'aia na'a ne ngaohi 'i Peteli 'i hono 'aho hongofulu ma nima 'o hono valu 'oe māhina, 'ae māhina ko ia na'a ne fakakaukau ki ai 'i hono loto 'o'ona; pea na'e tu'utu'uni 'ae kātoanga ki he fānau 'a 'Isileli: pea na'a ne fai 'ae feilaulau 'i he feilaulau'anga, pea tutu ai 'ae me'a namu kakala.

13

1 Ko e mamate 'ae nima 'o Selopoami, pea mo hono toe fakamo'ui ko e me'a 'i he lotu 'ae palōfita. 7 Ko e 'alu 'ae palōfita, mo e kākaa'i ia 'e he motu'a palōfita 'e tokotaha. 20 Ko e valoki 'ae 'uluaki palōfita 'e he 'Otua, pea 'oku tāmata'i ia 'e ha laione. 31 Ka 'oku fakapapau pe 'a 'ene kikite 'e he motu'a palōfita, ka 'oku ta'etuitala 'a Selopoami.

¹ Pea vakai, na'e ha'u ha tangata 'oe 'Otua mei Siuta ko e me'a 'i he folofola 'a Sihova, 'o ne hoko atu ki Peteli: pea na'e tu'u 'a Selopoami 'i he ve'e feilaulau'anga ke 'atu 'ae me'a namu kakala. ² Pea na'a ne ui ki he feilaulau'anga 'i he folofola 'a Sihova, 'o pehē, "E feilaulau'anga, 'e feilaulau'anga! 'Oku pehē 'e Sihova; Vakai 'e fanau'i ha tamasi'i ki he fale 'o Tevita, ko Sosaia 'a hono hingo; pea te ne 'ohake 'iate koe 'ae kau taula'eiki 'oe ngaahi potu mā'olunga 'akinautolu 'oku tutu me'a namu kakala 'iate koe, pea 'e tutu 'iate koe 'ae ngaahi hui 'oe tangata." ³ Pea na'a ne tuku 'ae faka'ilonga 'i he 'aho pe ko ia, 'o ne pehē, "Ko hono faka'ilonga eni kuo folofola'aki 'e Sihova; Vakai, 'e mahaehae 'ae feilaulau'anga, pea 'e lilingi atu 'ae efuefu 'aia

'oku 'i ai.” ⁴ Pea 'i he'ene fanongo 'ae tu'i ko Selo-Poami ki he lea 'ae tangata 'oe 'Otua, 'aia na'a ne kalanga 'aki ki he feilaulau'anga 'i Peteli, na'a ne mafao atu hono nima mei he feilaulau'anga, 'o ne pehē, “Puke ia.” Pea ko hono nima, 'aia na'a ne mafao atu kiate ia, na'e mate ia, pea na'e 'ikai ai te ne fa'a to'o mai ia kiate ia. ⁵ Na'e mahaehae foki 'ae feilaulau'anga, pea na'e lilingi 'ae efuefu mei he feilaulau'anga, 'o fakatatau mo e faka'ilonga 'aia na'e tuku 'e he tangata 'oe 'Otua 'i he folofola 'a Sihova. ⁶ Pea na'e pehēange 'e he tu'i ki he tangata 'oe 'Otua, “Fakakolekole eni ki he fofonga 'o Sihova ko ho 'Otua, pea ke kole koe'uhi ko au, ke toe fakamo'ui 'a hoku nima.” Pea na'e kole 'e he tangata 'oe 'Otua 'i he 'ao 'o Sihova, pea na'e toe fakamo'ui 'ae nima 'oe tu'i kiate ia, 'o hangē ko 'ene te'eki liliu. ⁷ Pea na'e pehē 'e he tu'i ki he tangata 'oe 'Otua, “Ke ta ō mo au ki 'api, pea ke fakamālōlō ai, pea te u foaki ha totongi kiate koe.” ⁸ Pea na'e pehē 'e he tangata 'oe 'Otua ki he tu'i, “Kapau te ke 'omi kiate au hono vaeua 'o ho fale, ka 'e 'ikai te u 'alu mo koe, pea 'e 'ikai te u kai ha mā pe inu ha vai 'i he potu ni; ⁹ He na'e fekau'i au 'e he folofola 'a Sihova, 'o pehē, 'oua na'a kai ha mā, pe inu ha vai, pe te ke toe liliu mai 'i he hala na'a ke 'alu ai.” ¹⁰ Ko ia na'a ne 'alu ai 'i he hala kehe, 'o 'ikai *te ne* liliu atu 'i he hala na'a ne ha'u ai ki Peteli.

¹¹ ¶ Ka ko eni, na'e ai ha motu'a palōfita na'e nofo 'i Peteli; pea na'e 'alu ange 'a hono ngaahi foha 'o tala kiate ia 'ae ngaahi ngāue na'e fai 'e he tangata 'oe 'Otua 'i he 'aho ko ia 'i Peteli: ko e ngaahi lea na'a ne lea 'aki ki he tu'i, na'a nau fakahā ia foki ki he'enau tamai. ¹² Pea na'e pehē 'e he 'enau tamai

kiate kinautolu, 'Na'a ne 'alu 'i he hala fē?" He kuo mamata 'e hono ngaahi foha ki he hala na'e 'alu ai 'ae tangata 'oe 'Otua, 'aia na'e ha'u mei Siuta. ¹³ Pea na'a ne pehē ki hono ngaahi foha, 'Ai 'ae heka'anga ki he 'asi. Pea na'a nau 'ai 'ae heka'anga ki he 'asi, pea na'a ne heka ki ai, ¹⁴ Pea ne muimui ia ki he tangata 'oe 'Otua, pea na'a ne ma'u atu ia lolotonga 'ene nofo 'i he lolo 'oke: pea na'a ne pehē kiate ia, "Ko koe ia 'ae tangata 'oe 'Otua 'aia na'e ha'u mei Siuta?" Pea na'a ne pehē mai, "Ko au." ¹⁵ Pea na'a ne toki pehē kiate ia, "Ke ta ō mo au ki 'api, pea ke kai ha me'akai." ¹⁶ Pea na'a ne pehē, "'E 'ikai te u fa'a foki atu mo koe, pe 'alu mo koe: pea 'e 'ikai te u kai ha me'akai pe inu ha vai mo koe 'i he potu ni: ¹⁷ He na'e tala mai 'i he folofola 'a Sihova, 'E 'ikai te ke kai ha mā pe inu ha vai 'i ai, pe te ke toe liliu atu ke 'alu 'i he hala na'a ke omi ai." ¹⁸ Pea na'e pehē 'e ia kiate ia, "Ko e palōfita foki au 'o hangē ko koe; pea na'e lea mai ha 'āngelo kiate au 'i he fekau 'a Sihova, 'o pehē, 'Toe 'omi ia mo koe ki ho fale, koe'uhi ke ne kai ha me'akai mo inu ha vai.' " Ka na'a ne loi kiate ia. ¹⁹ Ko ia na'a ne foki atu mo ia, mo ne kai 'ae me'akai 'i hono fale, mo ne inu vai.

²⁰ ¶ Pea na'e hoko 'o pehē, lolotonga 'ena nofo 'i he keinanga'anga, na'e hoko mai 'ae folofola 'a Sihova ki he palōfita na'e fakafoki mai ia: ²¹ Pea na'a ne ui ki he tangata 'oe 'Otua 'aia na'e ha'u mei Siuta, 'o pehē, "'Oku pehē 'e Sihova, Koe'uhi kuo ke talangata 'a ki he folofola 'a Sihova, pea kuo 'ikai te ke fai 'ae fekau 'aia na'e fekau kiate koe 'e Sihova ko ho 'Otua, ²² Ka kuo ke toe foki ki mui, pea kuo ke kai 'ae me'akai mo inu 'ae vai 'i he potu, 'aia na'e

pehē ai kiate koe, “Oua na‘a ke kai ha me‘akai, pe inu ha vai;’ ‘e ‘ikai hoko ho ‘anga‘anga ki he fonua loto ‘o ho‘o ngaahi tamai.”

²³ ¶ Pea na‘e hoko ‘o pehē, hili ‘a ‘ene kai ‘ae me‘akai pea hili mo ‘ene inu, na‘a ne ‘ai ‘ae heka‘anga ki he ‘asi, ma‘ae palōfita na‘a ne fakafoki mai. ²⁴ Pea ‘i he‘ene ‘alu, na‘e fetaulaki mai kiate ia ha laione ‘i he hala, ‘o ne tāmata‘i ia: pea na‘e tō hifo ‘a hono ‘anga‘anga ‘i he hala pea na‘e tu‘u ofi ki ai ‘ae ‘asi, pea na‘e tu‘u foki ‘ae laione ‘o ofi atu ki he ‘anga‘anga. ²⁵ Pea vakai, na‘e ‘alu atu ai ha kau tangata, ‘onau mamata ki he ‘anga‘anga na‘e lī ‘i he hala, pea mo e laione na‘e tu‘u ofi atu ki he ‘anga‘anga: pea na‘a nau omi ‘o tala ia ‘i he kolo ‘aia na‘e nofo ai ‘ae motu‘a palōfita. ²⁶ Pea ‘i he‘ene fanongo ki ai ‘ae palōfita ‘aia na‘e fakafoki mai ia mei he hala, na‘e pehē ‘e ia, “Ko e tangata ‘oe ‘Otua ia, ‘aia na‘e talangata‘a ki he folofola ‘a Sihova: ko ia kuo tukuange ai ia ki he laione, ‘aia kuo maumau‘i ia, mo tāmata‘i ia, ‘o hangē ko e folofola ‘a Sihova, ‘aia na‘a ne folofola‘aki kiate ia.” ²⁷ Pea na‘e lea ia ki hono ngaahi foha, ‘o pehē, “‘Ai ‘ae heka‘anga ki he ‘asi ma‘aku.” Pea na‘a nau ‘ai ‘ae heka‘anga. ²⁸ Pea na‘a ne ‘alu ‘o ‘ilo ‘a hono ‘anga‘anga kuo lī ‘i he hala, pea tutu‘u ‘ae ‘asi mo e laione ‘o vāofi mo e ‘anga‘anga: na‘e ‘ikai keina ‘e he laione ‘ae ‘anga‘anga, pe *te ne* haehae ‘ae ‘asi. ²⁹ Pea na‘e to‘o hake ‘e he palōfita ‘ae ‘anga‘anga ‘oe tangata ‘oe ‘Otua, ‘o ne fakaheka ia ki he ‘asi, ‘o ne toe ‘omi ia: pea na‘e ha‘u ‘ae motu‘a palōfita ki he kolo, ke ne tēngihia ia pea ke fai hono putu. ³⁰ Pea na‘a ne tuku hono sino ki hono fa‘itoka ‘o‘ona; pea na‘a

nau tēngihia ia, 'o pehē, “Oiauē! 'A hoku kāinga!”
³¹ Pea na'e hoko 'o pehē, hili 'a 'ene tanu ia, na'a ne lea ki hono ngaahi foha, 'o pehē, “O kau ka mate au, te mou toki tanu au 'i he fonua loto 'aia kuo tanu ai 'ae tangata 'oe 'Otua; tuku fakataha 'a hoku ngaahi hui mo hono ngaahi hui.”³² Koe'uhi ko e lea na'a ne kalanga 'aki 'i he folofola 'a Sihova ki he feilaulau'anga 'i Peteli, pea ki he ngaahi fale kotoa pē 'i he ngaahi potu mā'olunga, 'aia 'oku 'i he ngaahi kolo 'o Samelia, 'e hoko mo'oni ia 'o fai.

³³ ¶ Kae hili 'ae me'a ni na'e 'ikai tafoki 'a Selopoami mei hono hala kovi, ka na'a ne toe fakanofa 'ae kau taula'eiki mei he kau tu'a 'oe kakai, ki he ngaahi potu mā'olunga: ko ia fulipē na'e loto ki ai, na'a ne fakanofa ia 'o ne hoko ki he fa'ahinga taula'eiki 'oe ngaahi potu mā'olunga.
³⁴ Pea na'e hoko 'ae me'a ni ko e angahala ki he fale 'o Selopoami, ke motuhi ai ia, pea ke faka'auha ia mei he funga 'o māmani.

14

1 Ko e mahaki mo e pekia 'ae foha 'o Selopoami. 6 Ko e valoki'i 'a Selopoami 'e 'Ahisa, ko e me'a 'i he folofola 'a Sihova. 19 Ko e hoko 'a Natapi mo Selopoami. 21 Ko e pule kovi 'a Lehopoami. 25 Ko e veteki 'a Selūsalema 'e Sisaki. 29 Ko e hoko mo Lehopoami 'a 'Apisami 'i he pule.

¹ 'I he kuonga ko ia na'e hoko 'ae mahaki kia 'Apisa ko e 'alo 'o Selopoami. ² Pea na'e pehē 'e Selopoami ki hono uaifi, “Oku ou kole kiate koe, ke ke tu'u hake, mo fakapulipuli koe, koe'uhi ke 'oua na'a 'ilo ko e uaifi koe 'o Selopoami; pea ke 'alu ki Sailo; vakai, 'oku 'i ai 'a 'Ahisa ko e palōfita,

'aia na'a ne fakahā kiate au ke u tu'i ki he kakai ni.
³ Pea 'ave 'i ho nima ha fo'i mā 'e hongofulu, mo e ngaahi fo'i mā manifinifi, mo e hina 'e taha 'oe honi, pea ke 'alu kiate ia: 'e fakahā 'e ia kiate koe pe ko e hā ha me'a 'e hoko ki he tamasi'i." ⁴ Pea na'e fai pehē 'e he uaifi 'o Selopoami, mo ne tu'u hake, 'o 'alu ki Sailo, 'o ne hoko ange ki he fale 'o 'Ahisa. Pea na'e 'ikai fa'a mamata 'e 'Ahisa; he na'e kui hono mata ko e me'a 'i he'ene motu'a.

⁵ ¶ Pea na'e pehē 'e Sihova kia 'Ahisa, "Vakai, 'oku ha'u 'ae uaifi 'o Selopoami ke fehu'i kiate koe koe'uhi ko 'ene tama; he 'oku mahaki ia: pea 'e pehē mo pehē 'a ho'o lea kiate ia: he koe'uhi, 'i he'ene hū mai, te ne fai 'e ia 'o hangē ko ha fefine kehe ia." ⁶ Pea na'e pehē, 'i he'ene fanongo 'e 'Ahisa ki he patū 'o hono va'e, 'i he'ene hū mai 'i he matapā, na'a ne pehē, "Hū mai, 'a koe ko e uaifi 'o Selopoami; ko e hā 'oku ke fai ke ke hangē ko ha taha kehe? He kuo fekau'i au kiate koe mo e ongoongo mamafa. ⁷ 'Alu, 'o tala kia Selopoami, "Oku pehē 'e Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli, Koe'uhi ko 'eku hakeaki'i koe mei he lotolotonga 'oe kakai, pea u tuku ke ke 'eiki koe ki hoku kakai 'Isileli, ⁸ Pea u haea mai 'ae pule'anga mei he fale 'o Tevita, mo foaki ia kiate koe: pea kuo 'ikai te ke tatau mo 'eku tamaio'eiki ko Tevita, 'aia na'e fai ki he'eku ngaahi fekau, pea ne muimui mai kiate au 'aki 'a hono loto kotoa, ke fai angatonu pe 'i hoku 'ao; ⁹ Ka kuo lahi hake 'a ho'o fai kovi 'iate kinautolu fulipē na'e 'i mu'a 'iate koe: he kuo ke 'alu mo ngaahi 'ae ngaahi 'otua kehe, mo e ngaahi fakatātā 'oe ukamea haka, ke fakatupu 'a 'eku houhau, pea kuo ke li'aki au ki ho tu'a: ¹⁰ Ko ia, vakai,

te u 'omi 'ae kovi ki he fale 'o Selopoami, pea te u motuhi meia Selopoami 'ae kau tangata kotoa pē, pea mo ia 'oku tāpuni mo toe 'i 'Isileli, pea te u 'ave 'ae toenga 'oe fale 'o Selopoami, 'o hangē ko e taufetuku 'e ha tangata 'ae kinoha'a, kae'oua ke 'osi'osi 'aupito ia. ¹¹ Ko ia 'ia Selopoami 'oku mate 'i he kolo 'e keina ia 'e he fanga kulī; pea ko ia 'e mate 'i he ngoue 'e keina ia 'e he fanga manupuna; he kuo folofola ki ai 'a Sihova.' ¹² Ko ia ke ke tu'u hake koe, mo 'alu ki ho fale 'o'ou: pea 'oka hū atu ho va'e ki he kolo, 'e mate 'ae tamasi'i. ¹³ Pea 'e tēngihia ia 'e 'Isileli kotoa, mo tanu ia: he ko ia tokotaha pe 'ia Selopoami 'e hoko ki he fa'itoka, koe'uhi kuo 'ilo 'iate ia ha me'a 'oku lelei kia Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli 'i he fale 'o Selopoami. ¹⁴ Pea 'e fokotu'u hake foki 'e Sihova ma'ana ha tu'i ki 'Isileli, 'aia te ne faka'auha 'ae fale 'o Selopoami 'i he 'aho ko ia: kae fēfē? 'E hoko ia 'i hono kuonga. ¹⁵ Koe'uhi 'e taa'i 'a 'Isileli 'e Sihova, 'o hangē ko e lulu'i ha va'akaho 'i he vai, pea te ne ta'aki fu'u hake 'a 'Isileli mei he fonua lelei ni, 'aia na'a ne foaki ki he'enua ngaahi tamai, pea *te ne fakamovetevete* kinautolu ki he tu'a vaitafe, koe'uhi kuo nau ngaohi 'ae ngaahi vao tapu, ke fakatupu 'ae houhau 'o Sihova. ¹⁶ Pea te ne li'aki 'a 'Isileli koe'uhi ko e ngaahi angahala 'a Selopoami, 'aia na'e fai angahala 'e ia, pea na'a ne fakaangahala'i 'a 'Isileli."

¹⁷ ¶ Pea na'e tu'u hake 'ae uaifi 'o Selopoami, mo ne 'alu, 'o ne ha'u ki Tilisa: pea 'i he'ene hoko mai ki he hū'anga 'oe matapā, na'e mate 'ae tamasi'i; ¹⁸ Pea na'a nau fai hono putu; pea na'e tēngihia ia 'e 'Isileli kātoa, 'o fakatatau mo e folofola 'a Sihova,

'aia na'a ne folofola'aki 'i he'ene tamaio'eiki ko 'Ahisā ko e palōfita. ¹⁹ Pea ko hono toe 'oe ngaahi me'a na'e fai 'e Selopoami, 'a 'ene ngaahi tau, mo e anga 'o 'ene pule, vakai, kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli. ²⁰ Pea ko e kuonga na'e pule ai 'a Selopoami ko e ta'u ia 'e uofulu ma ua: pea na'a ne tokoto hifo fakataha ia mo 'ene ngaahi tamai, pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e Natapi ko hono foha.

²¹ ¶ Pea na'e pule 'i Siuta 'a Lehopoami ko e foha 'o Solomone. Na'e fāngofulu ma taha 'ae ta'u 'o Lehopoami 'i he'ene kamata pule, pea na'a ne pule 'i Selūsalema 'i he ta'u 'e hongofulu ma fitu, 'ae kolo ko ia na'e fili 'e Sihova mei he fa'ahinga kotoa pē 'o 'Isileli, ke tuku 'i ai 'a hono huafa. Pea ko e hingoa 'o 'ene fa'ē ko Neama ko e fefine 'Amoni. ²² Pea na'e fai kovi 'a Siuta 'i he 'ao 'o Sihova, pea na'a nau fakatupu 'ae fua'a 'iate ia ko e me'a 'i he'enua ngaahi angahala 'aia na'a nau fai, 'o lahi hake 'aupito 'i he me'a kotoa pē na'e fai 'e he'enua ngaahi tamai. ²³ He na'a nau langa foki 'ekinautolu 'ae ngaahi potu mā'olunga mo e ngaahi tamapua, mo e ngaahi vao tapu, 'i he tumutumu 'oe mo'unga kotoa pē, pea 'i he lolo 'akau mata kotoa pē. ²⁴ Pea na'e ai 'ae kakai foki 'i he fonua na'e angafakasotoma: pea na'a nau fai 'o fakatatau mo e ngaahi me'a fakalielia kotoa pē 'oe ngaahi pule'anga 'aia na'e kapusi atu mei he 'ao 'oe fānau 'a 'Isileli.

²⁵ ¶ Pea na'e hoko 'o pehē 'i hono nima 'oe ta'u 'oe tu'i ko Lehopoami, na'e ha'u 'a Sisaki ko e tu'i 'o 'Isipite ke ne tau'i 'a Selūsalema. ²⁶ Pea na'a ne 'ave 'ae ngaahi me'a mahu'inga 'oe fale 'o Sihova,

mo e koloa 'i he fale 'oe tu'i: 'io, na'a ne 'ave kotoa pē: pea na'a ne 'ave 'ae ngaahi pā koula 'aia na'e ngaohi 'e Solomone. ²⁷ Pea na'e ngaohi 'e he tu'i ko Lehopoami 'ae ngaahi pā palasa ko hono fetongi, 'o ne tuku ia ki he nima 'oe 'eiki na'e pule ki he kau le'o, 'aia na'e le'ohi 'ae matapā 'oe fale 'oe tu'i. ²⁸ Pea na'e fai 'o pehē, 'i he'ene hū atu 'ae tu'i ki he fale 'o Sihova, na'e fua atu ia 'e he kau le'o, pea nau toe 'omi ia ki he potu fale 'oe kau le'o.

²⁹ ¶ Pea ko eni, ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a Lehopoami, mo ia kotoa pē na'a ne fai, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o Siuta? ³⁰ Pea na'e fai 'ae tau 'e Lehopoami mo Selopoami 'i hona ngaahi 'aho kotoa pē. ³¹ Pea na'e mohe 'a Lehopoami mo 'ene ngaahi tamai, pea na'e tanu ia fakataha mo 'ene ngaahi tamai 'i he Kolo 'o Tevita. Pea ko e hingoa 'o 'ene fa'ē ko Neama ko e fefine 'Amoni. Pea na'e hoko mo ia 'i he pule 'a 'Apisami ko hono foha.

15

1 Ko e pule kovi 'a 'Apisami. 7 Ko e hoko mo ia 'a 'Asa. 9 Ko 'ene pule lelei 'a'ana. 23 'Oku pule 'a Sihosafate. 25 Ko e pule angakovi 'a Natapi 'i 'Isileli. Ko e pule kovi 'a Pa'asa.

¹ Pea ko eni 'i hono hongofulu ma valu 'oe ta'u 'oe tu'i ko Selopoami ko e foha 'o Nipati na'e pule 'a 'Apisami ki Siuta. ² Na'e pule ia 'i he ta'u 'e tolu 'i Selūsalema. Pea ko e hingoa 'o 'ene fa'ē ko Meaka, ko e 'ofefine 'o 'Apisalomi. ³ Pea na'a ne muimui ki he angahala kotoa pē 'o 'ene tamai, 'aia na'a ne fai ki mu'a 'iate ia: pea na'e 'ikai haohaoa 'a hono loto kia Sihova ko hono 'Otua, 'o hangē ko

e loto 'o 'ene tamai ko Tevita. ⁴ Ka neongo ia na'e foaki kiate ia ha maama 'i Selūsalema 'e Sihova ko hono 'Otua, koe'uhi ko Tevita, ke ne hakeaki'i 'a hono foha ki mui 'iate ia, pea ke fokotu'uma'u 'a Selūsalema: ⁵ Koe'uhi na'e fai totonu 'a Tevita 'i he 'ao 'o Sihova, pea na'e 'ikai tafoki ia mei ha me'a 'e taha na'a ne fekau kiate ia 'i he 'aho kotoa pē 'o 'ene mo'ui, ka 'i he me'a pe kia 'Ulia ko e tangata Heti. ⁶ Pea na'e fai ai pe 'ae tau 'e Lehopoami mo Selopoami 'i he 'aho kotoa pē 'o 'ene mo'ui. ⁷ Pea ko eni ko e toe 'oe ngaahi ngāue na'e fai 'e 'Apisami, mo ia kotoa pē na'a ne fai, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o Siuta? Pea na'e tau 'a 'Apisami mo Selopoami. ⁸ Pea na'e mohe 'a 'Apisami mo 'ene ngaahi tamai; pea na'a nau fai hono putu 'i he Kolo 'o Tevita: pea ko 'Asa ko hono foha na'e fetongi ia 'i he pule.

⁹ ¶ Pea na'e hoko 'a 'Asa 'o pule ki Siuta 'i hono uofulu 'oe ta'u 'a Selopoami ko e tu'i 'o 'Isileli. ¹⁰ Pea na'e pule ia 'i Selūsalema 'i he ta'u 'e fāngofulu ma taha. Pea ko e hingoa 'o 'ene kui ko Meaka, ko e 'ofefine 'o 'Apisalomi. ¹¹ Pea na'e fai 'e 'Asa 'aia na'e totonu 'i he 'ao 'o Sihova, 'o hangē ko Tevita ko 'ene tamai. ¹² Pea na'a ne 'ave mei he fonua 'ae kakai angafakasotoma, mo ne 'ave 'ae ngaahi tamapua 'aia na'e ngaohi 'e he'ene ngaahi tamai. ¹³ Pea ko Meaka foki ko 'ene kui na'a ne liliu ia mei he'ene nofo ko e tu'i fefine, koe'uhi ko 'ene ngaohi ha tamapua 'i ha vao tapu; pea na'e maumau'i 'e 'Asa 'a hono tamapua, 'o ne tutu ia 'i he ve'e vaitafe ko Kitiloni. ¹⁴ Ka na'e 'ikai li'aki 'ae ngaahi potu mā'olunga: ka neongo ia na'e angatonu kia Sihova 'ae loto 'o 'Asa 'i hono ngaahi 'aho kotoa pē. ¹⁵ Pea

na'a ne fetuku mai 'ae ngaahi me'a tapu 'aia na'e fakatapui 'e he'ene tamai, mo e ngaahi me'a na'a ne fakatapui 'e ia, ki he fale 'o Sihova, 'ae siliva, mo e koula, pea mo e ngaahi ipu.

¹⁶ ¶ Pea na'e fa'a tau 'a 'Asa pea mo Pa'asa ko e tu'i 'o 'Isileli 'i hona ngaahi 'aho kotoa pē. ¹⁷ Pea na'e 'alu hake 'a Pa'asa ko e tu'i 'o 'Isileli ki Siuta, pea na'a ne langa 'a Lama, koe'uhi ke 'oua na'a ne tuku ha tokotaha ke 'alu atu pe hū mai kia 'Asa ko e tu'i 'o Siuta. ¹⁸ Pea na'e toki 'ave 'e 'Asa 'ae toenga siliva mo e koula kotoa pē 'aia na'e tuku 'i he ngaahi tukunga koloa 'i he fale 'o Sihova, mo e koloa 'oe fale 'oe tu'i, 'o ne 'atu ia ki he nima 'o 'ene kau tamaio'eiki: pea na'e 'ave ia 'e 'Asa kia Peni-Hatati, ko e foha 'o Tapilimoni, ko e foha 'o Hesioni, ko e foha 'o Tapilimoni, ko e foha 'o Hesioni, ko e tu'i 'o Silia 'aia na'e nofo 'i Tamasikusi, 'o ne lea 'o pehē, ¹⁹ Kuo ta fefuakava'aki 'akitaua, pea pehē mo 'eku tamai pea mo ho'o tamai: "Pea vakai, kuo u fekau atu kiate koe ha me'a'ofa ko e siliva mo e koula; ha'u 'o maumau 'i 'a ho'o fuakava mo Pa'asa ko e tu'i 'o 'Isileli, koe'uhi ke ne 'alu 'iate au." ²⁰ Ko ia na'e tokanga 'a Peni-Hatati ki he tu'i ko 'Asa, mo ne fekau atu 'ae ngaahi 'eiki pule 'oe kautau na'e 'iate ia ke tau'i 'ae ngaahi kolo 'o 'Isileli, pea na'a ne te'ia 'a Isoni, mo Tani, mo 'Epeli-Peteme'aka, pea mo Kineloti kātōa, pea mo e fonua kotoa pē 'o Nafitali. ²¹ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene fanongo ki ai 'a Pa'asa, na'a ne tutuku mei he'ene langa 'a Lama, pea nofo ia 'i Tilisa. ²² Pea na'e toki fai fono 'e 'Asa 'i he potu kotoa pē 'o Siuta; na'e 'ikai ha potu 'e ta'ekau: pea na'a nau fetuku 'o 'ave 'ae ngaahi maka 'o Lama, pea mo hono ngaahi

'akau, 'aia na'e langa 'aki ia 'e Pa'asa; pea na'e langa 'aki ia 'e 'Asa ko e tu'i 'a Kepa 'o Penisimani, pea mo Misipa. ²³ Pea ko hono toe 'oe ngaahi ngāue na'e fai 'e 'Asa, pea mo 'ene mālohi kātoa, mo ia fulipē na'a ne fai, mo e ngaahi kolo na'a ne langa, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o Siuta? Ka 'i he kuonga 'o 'ene motu'a lahi na'a ne mahaki'ia 'i hono va'e. ²⁴ Pea na'e mohe 'a 'asi mo 'ene ngaahi tamai, pea na'e fai hono putu ki he potu 'o 'ene ngaahi tamai 'i he Kolo 'o Tevita ko 'ene tamai: pea na'e pule 'a Sihosafate ko hono foha, ko hono fetongi.

²⁵ ¶ Pea na'e kamata pule 'a Natapi ko e foha 'o Selopoami 'i 'Isileli 'i hono ua 'oe ta'u 'a 'Asa ko e tu'i 'o Siuta, pea na'a ne pule ki 'Isileli 'i he ta'u 'e ua. ²⁶ Pea na'e fai 'e ia 'ae kovi 'i he 'ao 'o Sihova, pea na'e 'alu ia 'i he hala 'o 'ene tamai, pea 'i he angahala 'aia na'a ne fakaangahala ai 'a 'Isileli.

²⁷ ¶ Pea na'e fakalangalanga tau kiate ia 'e Pa'asa ko e foha 'o 'Ahisa, 'oe fale 'o 'Isaka; pea na'e tāmate'i ia 'e Pa'asa 'i Kipitoni, 'aia 'oku 'oe kakai Filisitia; he na'e kāpui 'a Kipitoni 'aki 'ae tau 'e Natapi pea mo 'Isileli kotoa pē. ²⁸ 'Io, 'i hono tolu 'oe ta'u 'a 'Asa ko e tu'i 'o Siuta na'e tāmate'i ia 'e Pa'asa, mo ne totongi ai ia 'i he pule. ²⁹ Pea na'e hoko 'o pehē, lolotonga 'a 'ene pule 'a'ana, na'a ne tāmate'i 'ae fale kātoa 'o Selopoami; na'e 'ikai tuku kia Selopoami ha tokotaha na'e kei mānava, ka na'a ne faka'auha ia, 'o fakatatau mo e folofola 'a Sihova, 'aia na'a ne folofola'aki 'i he'ene tamaio'eiki ko 'Ahisa ko e tangata Sailo: ³⁰ Koe'uhi ko e ngaahi angahala 'a Selopoami, 'aia na'a ne angahala ai, mo ne fakaangahala 'aki 'a 'Isileli, 'i

he'ene 'ahi'ahi'i kovi 'aia na'a ne 'ahi'ahi'i kovi ai
kia Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli ke ne houhau ai.

³¹ ¶ Pea ko eni ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a
Natapi, mo ia kotoa pē na'a ne fai, 'ikai kuo tohi
ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli?

³² Pea na'e fa'a tau 'a 'Asa mo Pa'asa ko e tu'i 'o
'Isileli 'i hona ngaahi 'aho kotoa pē. ³³ 'I hono tolu
'oe ta'u 'a 'Asa ko e tu'i 'o Siuta na'e kamata ai 'ae
pule 'a Pa'asa ko e foha 'o 'Ahisa ki 'Isileli kātoa
'i Tilisa, 'i he ta'u 'e uofulu ma fā. ³⁴ Pea na'a ne
fai 'ae kovi 'i he 'ao 'o Sihova, mo ne 'alu 'i he
hala 'o Selopoami, pea 'i he kovi 'a'ana 'aia na'a ne
fakaangahala ai 'a 'Isileli.

16

*1 Ko e kikite 'a Sehu kia Pa'asa mo e hoko 'a Ela
ki he pule, mo e fakalanga kovi kiate ia 'e Simili, mo
e fakamo'oni ai 'ae tala 'a Sehu. 15 Ko e fakanofu
'a Omili 'e he kautau ke pule, mo e malafaietangata
'a Simili. 21 Ko e fekovikovi'i 'ae fonua mo e pule 'a
Omili ki 'Isileli. 29 Ko e hoko 'a 'Ehapi ki he pule. 34
Ko e langa hake 'a Seliko.*

¹ Na'e toki hoko mai 'ae folofola 'a Sihova kia
Sehu ko e foha 'o Hanani, koe'uhi ko Pa'asa, 'o
pehē, ² "Koe'uhi na'aku hakeaki'i koe mei he efu,
'o ngaohi koe ko e 'eiki ki hoku kakai ko 'Isileli;
pea kuo ke 'alu koe 'i he hala 'o Selopoami, pea
kuo ke fakaangahala 'i 'a hoku kakai 'Isileli ke nau
fakatupu 'ae houhau 'iate au ki he'enau ngaahi
angahala; ³ Vakai, te u fetuku atu 'ae hako 'o
Pa'asa, mo e hako 'o hono fale; pea *te u* ngaohi ho
fale ke hangē ko e fale 'o Selopoami ko e foha 'o
Nipati. ⁴ Ko ia 'ia Pa'asa 'oku mate 'i he kolo 'e kai
ia 'e he fanga kulī; pea ko ia 'oku 'a'ana 'e mate 'i

he ngoue 'e keina 'e he fanga manupuna 'oe 'atā.”
⁵ Pea ko eni ko e toe 'oe ngaahi ngāue 'a Pa'asa, mo ia na'a ne fai, mo 'ene mālohi, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli? ⁶ Ko ia na'e mohe 'a Pa'asa mo 'ene ngaahi tamai, pea na'e fai hono putu 'i Tilisa: pea na'e pule 'a Ela ko hono foha, ko hono fetongi. ⁷ Pea na'e 'omi foki 'i he nima 'oe palōfita ko Sehu ko e foha 'o Hanani, 'ae folofola 'a Sihova kia Pa'asa, pea ki hono fale 'o'ona; 'io, ko e me'a 'i he kovi kotoa pē na'a ne fai 'e ia 'i he 'ao 'o Sihova, 'i he fakatupu 'ene houhau ki he ngāue 'a hono nima, ko e me'a 'i he'ene tatau mo e fale 'o Selopoami; pea koe'uhi ko 'ene tāmata'i ia.

⁸ ¶ 'I hono uofulu ma ono 'oe ta'u 'a 'Asa ko e tu'i 'o Siuta na'e kamata 'e Ela ko e foha 'o Pa'asa ke pule ki 'Isileli 'i Tilisa, 'i he ta'u 'e ua. ⁹ Pea na'e lapasi ia 'e he'ene tamaio'eiki ko Simili, ko e 'eiki na'e pule ki hono vahe ua mālie 'o 'ene ngaahi saliate, lolotonga 'a 'ene 'i Tilisa, mo 'ene inu ke kona 'i he fale 'o 'Alisa ko e tauhi 'o hono fale 'i Tilisa. ¹⁰ He na'e hū atu 'a Simili 'o ne taa'i ia ke ne mate, 'i hono uofulu ma fitu 'oe ta'u 'a 'Asa ko e tu'i 'o Siuta, mo ne fetongi ia 'i he pule.

¹¹ ¶ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene kamata pule, 'i he'ene nofo hifo leva ki hono nofo 'a fakatu'i, na'a ne tāmata'i 'ae kaungā fale kotoa pē 'o Pa'asa: na'e 'ikai te ne fakatoe ha tangata 'e tokotaha kiate ia, 'i hono kāinga mo'oni, pe 'i hono kāinga kehe. ¹² na'e pehē 'ae faka'auha 'e Simili 'ae fale kotoa pē 'o Pa'asa, 'o hangē ko e folofola 'a Sihova, 'aia na'a ne folofola'aki kia Pa'asa 'ia Sehu, ko e palōfita, ¹³ Koe'uhi ko e angahala kotoa pē 'a Pa'asa, mo e

angahala 'a Ela ko hono foha, 'aia na'a na halaia ai, mo na fakaangahala ai 'a 'Isileli, 'i he fakatupu 'ae houhau 'a Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli ki he 'enau ngaahi me'a va'inga. ¹⁴ Pea ko eni ko e toe 'oe ngaahi ngāue 'a Ela, mo ia kotoa pē na'a ne fai, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli?

¹⁵ ¶ 'I hono uofulu ma fitu 'oe ta'u 'a 'Asa ko e tu'i 'o Siuta na'e pule 'a Simili 'i he 'aho 'e fitu 'i Tilisa. Pea na'e nofo 'apitanga 'ae kakai ke tau'i 'a Kipitoni, 'aia na'e 'oe kakai Filisitia. ¹⁶ Pea na'e fanongo 'e he kakai 'i he 'apitanga, ki he talanoa, 'o pehē, Kuo fai 'ae lapa 'e Simili, pea kuo ne tāmata'i foki 'ae tu'i: ko ia na'e fai 'e 'Isileli kātoa ke fakanofa 'a Omili, ko e 'eiki pule 'oe kautau, ke ne tu'i ki 'Isileli 'i he 'aho ko ia 'i he 'apitanga. ¹⁷ Pea na'e 'alu hake 'a Omili mei Kipitoni 'aia mo 'Isileli kātoa mo ia, pea na'a nau kāpui 'a Tilisa 'aki 'ae tau. ¹⁸ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene mamata 'e Simili kuo kapa 'ae kolo, na'a ne hū atu ki he potu mā'olunga 'oe fale 'oe tu'i, pea na'a ne tungia 'ae fale 'oe tu'i, pea ne mate ai, ¹⁹ Ko e me'a 'i he'ene ngaahi angahala 'aia na'a ne fai hala ai mo fai kovi ai 'i he 'ao 'o Sihova, mo ne 'alu 'i he hala 'o Selopoami, pea 'i he'ene angahala 'a'ana 'aia na'a ne fai ke ne fakaangahala 'i 'a 'Isileli. ²⁰ Pea ko eni ko e toe 'oe ngaahi ngāue 'a Simili, pea mo 'ene angatu'u 'aia na'a ne fai, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli?

²¹ ¶ Pea na'e vahe ua 'ae kakai 'Isileli: ko hono vahe 'e taha 'oe kakai na'e muimui kia Tipini ko e foha 'o Kinati, ke fakanofa ia ko e tu'i; ka ko hono vahe 'e taha na'e muimui kia Omili. ²² Ka na'e mālohi hake 'ae kakai na'e muimui kia Omili ki he

kakai na'e muimui kia Tipini ko e foha 'o Kinati: pea na'e mate 'a Tipini kae pule 'a Omili.

²³ ¶ I hono tolungofulu ma taha 'oe ta'u 'a 'Asa ko e tu'i 'o Siuta na'e kamata 'ae pule 'a Omili ki 'Isileli, 'i he ta'u 'e hongofulu ma ua: na'e pule ia 'i he ta'u 'e ono 'e Tilisa. ²⁴ Pea na'a ne fakatau 'ae mo'unga 'o Samēlia meia Semeli 'aki 'ae taleniti 'e ua 'oe siliva, pea na'a ne fai 'ae langa 'i he mo'unga, 'o ne fakahingoa 'ae kolo na'a ne langa, ki he hingoa 'o Semeli 'aia na'e 'o'ona 'ae mo'unga, ko Samēlia.

²⁵ ¶ Ka na'e fai kovi 'a Omili 'i he 'ao 'o Sihova, 'o ne fai 'o kovi lahi hake 'iate kinautolu kotoa pē na'e mu'a 'iate ia. ²⁶ He na'a ne 'alu 'i he hala 'o Selopoami ko e foha 'o Nipati, pea ki he'ene angahala 'a'ana 'aia na'a ne fakaangahala ai 'a 'Isileli, ke fakatupu ai 'ae houhau 'a Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli 'i he'enau ngaahi me'a va'inga. ²⁷ Pea ko eni ko e toe 'oe ngaahi ngāue 'a Omili 'aia na'a ne fai, mo 'ene mālohi na'a ne fakahā, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli? ²⁸ Pea pehē, na'e mohe 'a Omili mo 'ene ngaahi tamai, pea na'e fai hono putu 'i Samēlia: pea na'e pule 'a 'Ehapi ko hono foha, ko hono fetongi.

²⁹ ¶ Pea 'i hono tolungofulu ma valu 'oe ta'u 'a 'Asa ko e tu'i 'o Siuta, na'e kamata pule ki 'Isileli 'a 'Ehapi ko e foha 'o Omili: pea na'e pule 'a 'Ehapi ko e foha 'o Omili ki 'Isileli, 'i Samēlia, 'i he ta'u 'e uofulu ma ua. ³⁰ Pea na'e fai kovi 'a 'Ehapi ko e foha 'o Omili 'i he 'ao 'o Sihova 'o lahi hake 'iate kinautolu kotoa pē na'e mu'a 'iate ia. ³¹ Pea na'e hoko 'o pehē, hangē ko e me'a ma'ama'a ia 'a 'ene

'alu 'i he ngaahi angahala 'a Selopoami ko e foha 'o Nipati, he na'a ne fili mai ke mali mo ia 'a Sisipeli, ko e 'ofefine 'o 'Etipeali ko e tu'i 'oe kakai Saitoni, 'o ne 'alu 'o tauhi kia Peali, 'o ne lotu ki ai. ³² Pea na'a ne fokotu'u hake ha feilaulau'anga kia Peali 'i he fale 'o Peali 'aia na'a ne langa hake 'i Samēlia. ³³ Pea na'e ngaahi 'e 'Ehapi ha vao tapu; pea na'e lahi hake 'ae me'a na'e fai 'e 'Ehapi ke fakatupu 'ae houhau 'a Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli 'i *he me'a na'e fai* 'e he ngaahi tu'i kotoa pē 'o 'Isileli na'e 'i mu'a 'iate ia. ³⁴ 'I hono ngaahi 'aho 'o'ona na'e langa hake 'a Seliko 'e Ieli ko e tangata Peteli: na'a ne 'ai hono tu'unga kae mate 'a 'Apilami ko hono 'uluaki fānau, pea na'a ne fokotu'u 'a hono ngaahi matapā kae mate 'a hono foha ki mui ko Sikupi, 'o hangē ko e folofola 'a Sihova, 'aia na'a ne folofola'aki 'ia Siosiuua ko e foha 'o Nuni.

17

1 Ko e kikite 'a 'Ilaisiā ko e palōfita kia 'Ehapi pea 'oku fekau'i ia ke 'alu ki Kiliti, pea 'oku fafanga ai ia 'e he fanga leveni. 8 'Oku fekau'i ia ke 'alu ki he fefine paea 'i Salifati. 17 'Oku ne fokotu'u ke mo'ui 'ae tama 'ae fefine, mo e tui ai 'ae fefine kiate ia.

¹ Pea na'e pehē kia 'Ehapi 'e 'Ilaisiā ko e tangata Tisipa 'aia na'e 'oe kakai 'o Kiliati, "'Oku mo'ui 'a Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli, 'aia 'oku ou tu'u ni 'i hono 'ao, pea 'e 'ikai ha hahau pe ha 'uha 'i he ngaahi ta'u ni, kae 'i he'eku lea 'a'aku.'" ² Pea na'e hoko mai 'ae folofola 'a Sihova kiate ia, 'o pehē, ³ "'Alu koe 'i heni, pea ke foki atu ki he feitu'u hahake, pea fakafufū koe ki he *potu* vaitafe 'o Kiliti 'aia 'oku hanga atu ki Sioatani. ⁴ Pea 'e hoko 'o

pehē, te ke inu ai mei he vaitafe; pea kuo u fekau ki he fanga leveni ke fafanga 'i koe 'i ai.” ⁵ Ko ia, na'a ne 'alu 'o ne fai 'o hangē ko e folofola 'a Sihova: he na'a ne 'alu 'o nofo 'i he ve'e vaitafe ko Kiliti, 'aia 'oku hanga atu ki Sioatani. ⁶ Pea na'e 'omi 'ae mā mo e kanomate kiate ia 'e he fanga leveni 'i he pongipongi, mo e mā mo e kanomate 'i he efiāfi; pea na'a ne inu mei he vaitafe. ⁷ Pea 'i he ngata'anga 'oe ngaahi 'aho ni'ihī, na'e mamaha 'ae vaitafe, koe'uhi ko e 'ikai tō ha 'uha 'i he fonua.

⁸ ¶ Pea na'e hoko mai 'ae folofola 'a Sihova kiate ia, 'o pehē, ⁹ “Tu'u hake, pea ke 'alu ki Salifati 'aia 'oku 'i Saitoni, pea ke nofo ai: vakai kuo u fekau ki ha fefine 'i ai kuo pekia hono husepāniti ke ne tauhi koe.” ¹⁰ Ko ia na'a ne tu'u hake ai 'o 'alu ki Salifati. Pea 'i he'ene hoko mai ki he matapā 'oe kolo, vakai, na'e 'i ai 'ae fefine paea na'e fai 'ene okooko: pea na'a ne ui ange kiate ia, 'o ne pehē, “Oku ou kole kiate koe, ke ke 'omi ha momo'i vai si'i 'i ha ipu ke u inu.” ¹¹ Pea 'i he'ene 'alu atu ko hono 'omi, na'a ne ui atu kiate ia, 'o pehē, “Oku ou kole kiate koe, 'omi kiate au ha momo'i kongā mā 'i ho nima.” ¹² Pea na'e pehē mai 'e ia, “Oku mo'ui 'a Sihova ko ho 'Otua, ka 'oku 'ikai te u ma'u ha fo'i mā, ka ko e falukunga pe taha 'oe mahoa'a 'i ha puha, mo e kihi'i lolo si'i 'i ha ipu: pea vakai, 'oku ou okooko ni 'ae va'a 'akau 'e ua, koe'uhi ke u 'alu 'o teuteu ia ma'aku mo 'eku tama, koe'uhi kema kai ia, pea ma toki mate.” ¹³ Pea na'e pehē 'e 'Ilaisiā kiate ia, “Oua na'a ke manavahē; 'alu 'o fai 'o hangē ko ho'o lea: ka ke tomu'a ngaohi mei ai ha kihi'i fo'i mā ma'aku, pea ke toki ngaohi ma'au pea mo ho'o tama. ¹⁴ He 'oku pehē 'e Sihova ko e 'Otua

'o 'Isileli, "E 'ikai faka'a'au ke 'osi 'ae mahoa'a 'i he puha, pea 'e 'ikai maha 'ae lolo 'i he ipu, 'o a'u ki he 'aho 'e foaki ai 'e Sihova 'ae 'uha ki he fonua.'" ¹⁵ Pea na'e 'alu ia mo ne fai 'o tatau mo e lea 'a 'Ilaisiā: pea ko ia, mo ia, pea mo hono kaungāfale, na'a nau kai 'i he ngaahi 'aho lahi. ¹⁶ Pea na'e 'ikai faka'a'au ke 'osi 'ae mahoa'a 'i he puha, pea na'e 'ikai foki ke maha 'ae lolo 'i he ipu, 'o hangē ko e folofola 'a Sihova 'aia na'a ne folofola'aki 'ia 'Ilaisiā.

¹⁷ ¶ Pea 'i he'ene hili ange 'ae ngaahi me'a ni, na'e tō 'ae mahaki ki he tama 'ae fefine, ko e tauhi 'oe fale; pea na'e mālohi 'aupito 'a hono mahaki pea na'e 'ikai kei hoko 'a 'ene mānava. ¹⁸ Pea na'e pehē 'e ia kia 'Ilaisiā, "A koe, ko e tangata 'oe 'Otua, ko e hā au kiate koe? Kuo ke ha'u ke fakamanatu'i kiate au 'a 'eku kovi, pea ke tāmata'i 'a 'eku tama?" ¹⁹ Pea na'a ne pehē atu kiate ia, "Foaki mai ho tama kiate au." Pea na'a ne to'o mai ia mei hono fatafata, 'o ne 'ave ia ki he fata 'i 'olunga, 'aia na'a ne nofo ai, pea na'a ne tuku hifo ia ki hono mohenga 'o'ona. ²⁰ Pea na'a ne tangi kia Sihova, 'o pehē, "E Sihova ko hoku 'Otua, kuo ke 'omi foki 'ae kovi ki he fefine paea 'aia 'oku ou nofo ki ai, 'i ho'o tāmata'i 'a 'ene tama?" ²¹ Pea na'a ne fakafoto'ofoto'ohifo ia ki he tamasi'i 'o liunga tolu, mo ne tangi kia Sihova, 'o pehē, "E Sihova ko hoku 'Otua, 'oku ou kole kiate koe tuku ke toe hoko mai 'ae laumālie 'oe tamasi'i ni kiate ia." ²² Pea na'e ongo'i 'e Sihova 'ae le'o 'o 'Ilaisiā; pea na'e toe hoko mai 'ae laumālie 'oe tamasi'i kiate ia, pea na'a ne toe mo'ui. ²³ Pea na'e to'o 'ae tamasi'i 'e 'Ilaisiā, pea ne 'ohifo ia mei he potu 'i 'olunga ki fale, pea ne 'atu ia ki he'ene fa'ē: pea na'e pehē 'e 'Ilaisiā,

“Vakai, ‘oku mo‘ui ho‘o tama.” ²⁴ Pea na‘e pehē ‘e he fefine kia ‘Ilaisiā, “Ko eni ko e me‘a ni ‘oku ou ‘ilo ai ko e tangata koe ‘oe ‘Otua, pea ko e folofola ‘a Sihova ‘aia ‘oku ‘i ho ngutu, ‘oku mo‘oni ia.”

18

1 The lolotonga ‘ae mamafa ‘oe hongē ‘oku fekau atu ‘a ‘Ilaisiā kia ‘Ehapi pea ‘oku ne fetaulaki mo e tangata lelei ko ‘Opataia. 9 ‘Oku ‘omi ‘a ‘Ehapi kia ‘Ilaisiā. 17 Ko e valoki ‘a ‘Ehapi ‘e ‘Ilaisiā, mo ‘ene fakavaivai ‘i ‘ae kau kikite ‘o Peali. 41 Ko e tō mai ‘ae ‘uha ‘i he lotu ‘a ‘Ilaisiā.

¹ Pea ‘i he‘ene hili ange ‘ae ngaahi ‘aho lahi, na‘e hoko ai ‘ae folofola ‘a Sihova kia ‘Ilaisiā ‘i hono tolu ‘oe ta‘u, ‘o pehē, “Ke ke ‘alu ‘o fakahā atu koe kia ‘Ehapi; pea te u fakatō hifo ‘ae ‘uha ki he fonua.” ² Pea na‘e ‘alu ‘a ‘Ilaisiā ke fakahā ia kia ‘Ehapi. Pea na‘e lahi ‘ae hongē ‘i Samēlia. ³ Pea na‘e ui ‘e ‘Ehapi kia ‘Opataia, ‘aia na‘e pule ‘i hono fale: (ka ko eni, na‘e manavahē lahi ‘a ‘Opataia kia Sihova: ⁴ He na‘e pehē, ‘i he‘ene tāmata‘i ‘e Sisipeli ‘ae kau palōfita ‘a Sihova, na‘e ‘ave ‘ae kau palōfita ‘e toko teau ‘e ‘Opataia, ‘o ne fakafufū ‘akinautolu ko e taki nimangofulu ‘i ha ‘ana, mo ne fafanga kinautolu ‘aki ‘ae mā pea mo e vai.) ⁵ Pea na‘e pehē ‘e ‘Ehapi kia ‘Opataia, “Ke ke ‘alu atu ki he fonua, ki he ngaahi matavaī kotoa pē, pea ki he ngaahi vaitafe kotoa pē: hei‘ilo te tau ma‘u ai ha mohuku ke fakamo‘ui ‘aki ‘ae fanga hoosi mo e fanga miuli, koe‘uhi ke ‘oua na‘a mole ‘ae fanga manu kotoa pē.” ⁶ Ko ia na‘a na vaheua ‘ae fonua ‘iate kinua ke ‘osiki ia ‘i he‘ena ‘alu ai: na‘e ‘alu ‘a ‘Ehapi ‘i

hono hala 'o'ona, pea na'e 'alu 'a 'Opataia 'i hono hala kehe 'o'ona.

7 ¶ Pea 'i he'ene 'alu 'a 'Opataia 'i he hala, vakai, na'e fakafetaulaki mai 'a 'Ilaisiā kiate ia: pea na'a ne 'ilo'i ia, 'o ne tō hifo ki hono mata, 'o ne pehē, “Ko koe 'apē ko hoku 'eiki ko 'Ilaisiā? 8 Pea na'a ne pehēange kiate ia, “Ko au 'alu 'o tala ki ho'o 'eiki, Vakai, ko 'Ilaisiā eni.” 9 Pea na'a ne pehē, “Ko e hā 'a 'eku fai hala, ke ke tukuange ai 'a ho'o tamaio'eiki ki he nima 'o 'Ehapi ke tāmata'i au? 10 Hangē 'oku mo'ui 'a Sihova ko ho 'Otua, 'oku 'ikai ha fonua pe ha pule'anga kuo 'ikai fekau atu ki ai 'e he'eku 'eiki ko ho'o kumi: pea 'i he 'enau pehē, 'Oku 'ikai 'i heni ia; na'a ne ma'u ha fuakava mei he fonua mo e pule'anga, 'o pehē, na'e 'ikai te nau 'ilo koe. 11 Ka kuo ke pehē 'eni, “Alu, 'o tala ki ho'o 'eiki, Ko 'Ilaisiā eni.’ 12 Pea 'e hoko 'o pehē, kau ka 'alu leva meiate koe, 'e 'ave koe 'e he Laumālie 'o Sihova ki ha potu 'oku 'ikai te u 'ilo'i; pea 'i he'eku fakahā kia 'Ehapi, pea 'oku 'ikai ke ne 'ilo koe, te ne tāmata'i au: ka 'oku manavahē 'a ho'o tamaio'eiki ko au kia Sihova talu mei he'eku kei si'i. 13 'ikai kuo fakahā ki he'eku 'eiki 'aia na'aku fai 'i he'ene tāmata'i 'e Sisipeli 'ae kau palōfita 'a Sihova, 'a 'eku fufū ha toko teau 'oe kau palōfita 'a Sihova 'o taki nimangofulu 'i ha 'ana, mo fafanga 'akinautolu 'aki 'ae mā mo e vai? 14 Pea 'oku ke pehē mai ni, “Alu, 'o tala ki ho'o 'eiki, Vakai, ko 'Ilaisiā eni: pea te ne tāmata'i au.’ ” 15 Pea na'e pehē 'e 'Ilaisiā, “'Oku mo'ui 'a Sihova 'oe ngaahi tokolahī, 'aia 'oku ou tu'u 'i hono 'ao, pea ko e mo'oni te u fakahā au kiate ia he 'aho ni.” 16 Ko ia na'e 'alu ai 'a 'Opataia ke fetaulaki mo 'Ehapi, 'o ne tala ki ai: pea na'e 'alu

'a 'Ehapi ke fakafetaulaki atu kia 'Ilaisiā.

¹⁷ ¶ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene mamata 'a 'Ehapi kia 'Ilaisiā, na'e pehē 'e 'Ehapi kiate ia, "Ko koe ia koā kuo fakamamahi ai 'a 'Isileli?" ¹⁸ Pea na'e pehēange 'e ia, "Kuo 'ikai te u fakamamahi'i 'a 'Isileli; ka ko koe, mo e fale 'o ho'o tamai, ko e me'a 'i ho'omou li'aki 'ae ngaahi fekau 'a Sihova, pea kuo ke muimui kia Peali." ¹⁹ Pea ko eni fekau atu, "Ke tānaki mai kiate au 'i Kameli 'a 'Isileli kātoa, pea mo e kau kikite 'o Peali ko e toko fāngeau mo e toko nimangofulu, pea mo e kau kikite 'oe ngaahi vao tapu ko e toko fāngeau, 'akinautolu 'oku kai 'i he keinanga'anga 'o Sisipeli." ²⁰ Ko ia na'e fekau atu 'e 'Ehapi ki he fānau kotoa pē 'a 'Isileli, pea na'a ne fakataha mai 'ae kau kikite kotoa pē ki he mo'unga ko Kameli. ²¹ Pea na'e ha'u 'a 'Ilaisiā ki he kakai kotoa pē, mo ne pehē, "E fēfē 'a hono fuoloa 'o ho'omou lotolotoua? Kapau ko e 'Otua 'a Sihova, mou muimui kiate ia: pea kapau ko Peali, muimui kiate ia." Pea na'e 'ikai toe lea 'aki mai 'e he kakai ha momo'i lea 'e taha. ²² Pea na'e toki pehē 'e 'Ilaisiā ki he kakai, "Ko au tokotaha pe 'oku toe ko e palōfita 'a Sihova; ka ko e kau kikite 'a Peali ko e kau tangata 'e toko fāngeau mo e nimangofulu. ²³ Ko ia tuku ke nau 'omi kiate kitautolu ha fanga pulu 'e ua; pea tuku ke nau fili ha pulu 'e taha ma'anautolu, pea tafatafa'i ia pea hili ia ki he fefie, kae'oua na'a 'ai ha afi ki lalo: pea te u teuteu'i 'eau 'ae pulu 'e taha, pea hili ia ki ha fefie, kae 'ikai ha afi ki ai ²⁴ Pea mou ui kimoutolu ki he hingoa 'o ho'omou ngaahi 'otua, pea teu ui au ki he huafa 'o Sihova: pea ko e 'Otua ko ia 'oku tali 'aki ha afi, ko e 'Otua pe ia." Pea

na'e tali 'e he kakai kotoa pē, 'onau pehē, “Oku lelei 'ae lea.” ²⁵ Pea na'e pehē 'e 'Ilaisiā ki he kau kikite 'a Peali, “Mou fili ha pulu ma'amoutolu, pea tomu'a teuteu ia; he 'oku mou tokolahi; pea mou ui ki he hingoa 'o homou ngaahi 'otua, kae'oua na'a 'ai ha afi ki ai.” ²⁶ Pea na'a nau 'ave 'ae pulu na'e 'ange kiate kinautolu 'onau teuteu'i, mo nau ui ki he hingoa 'o Peali mei he pongipongi 'o a'u ki he'ene ho'atāmālie, 'o pehē, “E Peali, fanongo mai kiate kimautolu.” Ka na'e 'ikai ha le'o, pe ha taha 'e lea mai. Pea na'a nau fehōpoaki 'i he 'esifeilaulau na'e ngaahi. ²⁷ Pea 'i he'ene hoko ki he ho'atāmālie, na'e manuki 'e 'Ilaisiā kiate kinautolu, 'o ne pehē, “Kalanga'aki 'ae le'o lahi: he ko e 'otua; na'a 'oku ne fakalaulauloto, pe 'oku ne 'i ha potu kehe, pe kuo ne fai ha'ane fononga, pe na'a 'oku ne mohe, kae 'aonga 'a hono faka'ā'i.” ²⁸ Pea na'a nau kalanga mālohi, mo tafatafa'i kinautolu, 'o hangē ko 'enau anga, 'aki 'ae hele mo e ngaahi me'a kini, kae puna mai 'ae toto kiate kinautolu. ²⁹ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he pale 'ae la'ā, mo nau kikite ai pe 'o a'u ki he feitu'ula'ā 'oe feilaulau efiāfi, na'e 'ikai ha le'o, pe ha taha ke lea, pe ha taha ke tokanga'i. ³⁰ Pea na'e pehē 'e 'Ilaisiā ki he kakai kotoa pē, “Mou 'unu'unu mai kiate au.” Pea na'e 'unu'unu mai kiate ia 'ae kakai kotoa pē. Pea na'a ne teuteu fo'ou 'ae 'esifeilaulau 'a Sihova 'aia na'e maumau hifo. ³¹ Pea na'e 'omi 'e 'Ilaisiā 'ae fo'i maka 'e hongofulu ma ua, 'o fakatatau mo e fiha 'oe fa'ahinga 'oe fānau 'a Sēkope, 'aia na'e hoko mai ki ai 'ae folofola 'a Sihova, 'o pehē, “E fakahingoa, koe ko 'Isileli.” ³² Pea na'a ne fokotu'u 'aki 'ae ngaahi maka ha feilaulau'anga

‘i he huafa ‘o Sihova: pea na‘a ne ngaohi ha luo na‘e keli takatakai ‘i he feilaulau‘anga, na‘e tatau ‘a hono lahi mo e fonu ‘oe fua‘anga ‘e ua ‘oe tenga‘i ‘akau. ³³ Pea na‘a ne fakatokalelei ‘ae fefie, mo ne tafatafa‘i ‘ae pulu, ‘o ne hili ia ki he fefie, mo ne pehē, “Fakafonu mai ha puha ‘e fā ‘aki ‘ae vai, pea lilingi ia ki he feilaulau tutu, pea ki he fefie.” ³⁴ Pea na‘a ne pehē, “Toe fai ia ke liunga ua.” Pea na‘a nau fai ia ko hono liunga ua. Pea na‘a ne pehē, “Fai ia ko hono liunga tolu. Pea na‘a nau fai ia ko hono liunga tolu.” ³⁵ Pea na‘e tafe takatakai ‘ae vai ‘i he feilaulau‘anga; pea na‘a ne fakafonu foki ‘ae luo ‘aki ‘ae vai. ³⁶ Pea ‘i he‘ene hokosia ‘ae feitu‘ula‘ā ‘oe feilaulau fakaefiafi, na‘e ‘unu‘unu mai ‘a ‘Ilaisiā ko e palōfita, ‘o ne pehē, “E Sihova ko e ‘Otua ‘o ‘Epalahame, mo ‘Aisake, pea mo e ‘aho ni ko e ‘Otua koe ‘i ‘Isileli, pea ko ho‘o tamaio‘eiki au, pea mo ‘eku fai ‘ae ngaahi me‘a ni kotoa pē ‘i ho‘o fekau. ³⁷ ‘E Sihova, fanongo mai kiate au, koe‘uhi ke ‘ilo ‘e he kakai ni ko Sihova koe ko e ‘Otua, pea kuo ke toe liliu mai ‘e koe ‘a honau loto.” ³⁸ Pea na‘e toki tō hifo ai ‘ae afi ‘a Sihova, ‘o ne keina ‘ae feilaulau tutu, mo e fefie, mo e ngaahi maka, mo e efu, pea ne ‘emo hake ‘ae vai ‘aia na‘e ‘i he luo. ³⁹ Pea ‘i he mamata ‘ae kakai ki ai, na‘a nau tō hifo ki honau mata: pea na‘a nau pehē, “Ko Sihova, ko e ‘Otua pe ia; kō Sihova ko e ‘Otua pe ia.” ⁴⁰ Na‘e pehē ‘e ‘Ilaisiā kiate kinautolu, “Puke mai ‘ae kau kikite ‘a Peali; ‘oua na‘a tuku ke hao hanau tokotaha.” Pea na‘a nau puke ‘akinautolu: pea na‘e ‘ohifo kinautolu ‘e ‘Ilaisiā ki he vaitafe ko Kisoni, mo ne tāmata‘i kinautolu ‘i ai.

⁴¹ ¶ Pea na‘e pehē ‘e ‘Ilaisiā kia ‘Ehapi, “Ke ke

tu'u hake, mo ke kai mo inu; he 'oku longolongo 'uha lahi 'aupito.”⁴² Ko ia na'e 'alu hake 'a 'Ehapi ke ne kai mo inu. Pea na'e 'alu hake 'a 'Ilaisiā ki he tumutumu 'o Kameli; pea na'a ne fakato hifo ia ki he kelekele, pea ne 'ai hono mata ki hono vaha'a tui,⁴³ Pea pehē 'e ia ki he'ene tamaio'eiki, “'Alu hake eni 'o sio atu ki tahi.” Pea na'a ne 'alu hake, mo ne sio, pea ne pehē, “'Oku 'ikai ha me'a.” Pea na'a ne pehē, “Ke ke toe 'alu ke liunga fitu.”⁴⁴ Pea 'i he'ene hoko ki hono liunga fitu, na'a ne pehē, “Vakai, 'oku ha hake mei he tahi ha kihi'i 'ao si'i, 'oku hangē ko e nima 'oe tangata.” Pea na'e pehē 'e ia, “Ke ke 'alu hake, 'o tala kia 'Ehapi, Teuteu ho'o saliate, pea ke 'alu hifo, koe'uhi ke 'oua na'a ta'ofi koe 'e he 'uha.”⁴⁵ Pea lolotonga eni, na'e fakapo'upo'uli 'ae langi 'i he ngaahi 'ao mo e matangi, pea na'e tō 'ae 'uha lahi 'aupito. Pea na'e heka 'a 'Ehapi, 'o ne 'alu ki Sesilili.⁴⁶ Pea na'e 'ia 'Ilaisiā 'ae nima 'o Sihova; pea na'a ne hukihuki 'a hono vala, mo ne lele mu'omu'a 'ia 'Ehapi 'o a'u ki he hū'anga 'o Sesilili.

19

1 'Oku hola 'a 'Ilaisiā ki Peasipa koe'uhi ko e lea 'a Sisipeli. 4 'Oku tokoni ia 'e ha 'āngelo 'i he toafa lolotonga 'a 'ene vaivai lahi. 9 Ko e hā mai 'a Sihova kiate ia 'i Holepi. 19. Ko e muimui 'a 'Ilaisiā kia 'Ilaisiā.

¹ Pea na'e fakahā 'e 'Ehapi kia Sisipeli 'ae me'a kotoa pē na'e fai 'e 'Ilaisiā, pea mo 'ene tāmatae 'ae kau kikite kotoa pē 'aki 'ae heletā. ² Pea na'e toki fekau atu ha talafekau 'e Sisipeli kia 'Ilaisiā, ke ne pehē, “Ke fai pehē pe kiate au 'e he ngaahi 'otua,

pea lahi hake foki, 'o kapau 'e 'ikai te u fakatatau 'a ho'o mo'ui 'a'au mo e mo'ui 'a ha taha 'iate kinautolu, 'i he feitu'ula'ā ni 'apongipongi." ³ Pea 'i he'ene mamata ki ai, na'a ne tu'u hake, mo ne hola ke ne mo'ui, pea ne ha'u ki Peasipa 'aia 'oku 'i Siuta, 'o ne tuku 'i ai 'a 'ene tamaio'eiki. ⁴ Ka ka 'alu pe ia ki he toafa ko e fononga'anga 'oe 'aho 'e taha, pea ne ha'u 'o nofo hifo 'i he lolo 'akau ko e sunipa: pea na'a ne kole ma'ana ke ne mate; 'o ne pehē, "Kuo lahi, 'E Sihova, to'o atu eni 'a 'eku mo'ui: he 'oku 'ikai te u lelei lahi hake au 'i he'eku ngaahi tamai." ⁵ Pea lolotonga 'a 'ene tokoto 'o mohe 'i he lolo 'akau ko e sunipa, vakai, na'e toki ala kiate ia ha 'āngelo, 'o ne pehē kiate ia, "Tu'u hake, 'o kai." ⁶ Pea na'a ne sio, pea vakai, ko e fo'i mā na'e tunu 'i he funga fefie, pea tu'u ofi ha ipu vai ki hono 'olunga. "Pea na'a ne kai mo inu, pea toe tokoto ia ki lalo." ⁷ Pea na'e toe ha'u 'ae 'āngelo 'a Sihova ko hono liunga ua, 'o ala kiate ia, 'o ne pehē, "Tu'u hake 'o kai; he 'oku lōloa fau 'ae hala kiate koe." ⁸ Pea na'a ne tu'u hake, mo ne kai mo inu, pea na'a ne 'alu 'i he mālohi 'oe me'akai ko ia 'i he 'aho 'e fāngofulu mo e pō 'e fāngofulu ki Holepi ko e mo'unga 'oe 'Otua. ⁹ Pea na'a ne 'omi ai ki ha 'ana'i maka, 'o ne nofo ai; pea vakai na'e hoko mai 'ae folofola 'a Sihova kiate ia, pea na'a ne pehē kiate ia, "Ko e hā 'oku ke fai 'i heni, 'Ilaisiā?" ¹⁰ Pea na'e pehē 'e ia, "Na'aku loto feinga 'aupito koe'uhi ko Sihova ko e 'Otua 'oe ngaahi tokolahe: he kuo li'aki ho'o fuakava 'e he fānau 'a 'Isileli, pea kuo li hifo ho'o ngaahi feilaulau'anga, pea nau tāmata'i 'a ho'o kau palōfita 'aki 'ae heletā; pea ko au, 'io, ko au tokotaha pe 'oku toe; pea 'oku nau kumi 'a 'eku

mo'ui, ke to'o atu ia.” ¹¹ Pea na'e pehē 'e ia, “Ke ke 'alu atu, mo ke tu'u 'i he funga mo'unga 'i he 'ao 'o Sihova. Pea vakai, na'e hā'ele atu 'a Sihova, pea na'e mafahifahi 'ae mo'unga 'e he matangi mālohi, pea ne fakamomomoiiki 'ae ngaahi maka 'i he 'ao 'o Sihova; ka na'e 'ikai 'i he matangi 'a Sihova: pea hili 'ae matangi na'e mofuike; ka na'e 'ikai 'i he mofuike 'a Sihova: ¹² Pea hili 'ae mofuike ko e afi; ka na'e 'ikai 'i he afi 'a Sihova: pea hili 'ae afi na'e 'i ai 'ae kiji'i le'o mālie.” ¹³ Pea pehē, 'i he'ene fanongo ki ai 'a 'Ilaisiā, na'a ne fakapulou hono mata 'aki 'a hono pulupulu, mo ne 'alu atu 'o tu'u 'i he hū'anga 'oe 'ana. Pea vakai, ko e le'o na'e pehē mai kiate ia, “Ko e hā 'oku ke fai 'i heni 'Ilaisiā?” ¹⁴ Pea na'e pehē 'e ia, “Na'aku loto feinga 'aupito koe'uhi ko Sihova ko e 'Otua 'oe ngaahi tokolahi: koe'uhi kuo li'aki ho'o fuakava 'e he fānau 'a 'Isileli, pea kuo li hifo ho'o ngaahi feilaulau'anga, pea tāmata'i ho'o kau palōfita 'aki 'ae heletā; pea ko au, 'io, ko au tokotaha pe 'oku kei toe; pea 'oku nau kumi 'a 'eku mo'ui, ke to'o atu ia.” ¹⁵ Pea na'e pehē 'e Sihova kiate ia, “Ke ke 'alu, toe foki atu 'i ho hala ki he toafa 'o Tamasikusi; pea 'oka ke ka hoko ange, tākai 'aki 'ae lolo 'a Hasaeli ke ne tu'i 'i Silia: ¹⁶ Pea ko Sehu ko e foha 'o Nimisi te ke tākai 'aki 'ae lolo ke ne tu'i 'i 'Isileli: pea ko 'Ilaisa ko e foha 'o Safati mei 'Epeli-Mihola, te ke tākai 'aki 'ae lolo ke hoko ko e palōfita ke ne fetongi koe. ¹⁷ Pea 'e hoko 'o pehē, 'Ko ia ia 'e hao mo'ui mei he heletā 'a Hasaeli 'e tāmata'i ia 'e Sehu: pea ko ia 'e hao mo'ui mei he heletā 'a Sehu 'e tāmata'i 'e 'Ilaisa.’ ¹⁸ Ka te u tuku ha toko fitu afe 'apē kuo 'ikai mapelu kia Peali, pea mo e ngutu kotoa pē kuo 'ikai 'uma kiate

ia.”

¹⁹ ¶ Ko ia na'e 'alu ia mei he potu ko ia, mo ne ma'u atu 'a 'Ilaisa ko e foha 'o Safati, lolotonga 'a 'ene keli ngoue 'aki 'ae taulua'i *pulu* 'e hongofulu ma ua 'i hono 'ao, ka na'e tu'u ia mo ia ki mui: pea na'e 'alu ange 'a 'Ilaisiā 'i hono tafa'aki 'o ne lī atu 'a hono pulupulu kiate ia. ²⁰ Pea na'a ne tukuange 'ae fanga pulu, ka ka lele muimui 'ia 'Ilaisiā, 'o ne pehē, “Oku ou kole kiate koe, tuku ke u 'uma ki he'eku tamai pea mo 'eku fa'ē, pea te u toki muimui kiate koe.” Pea na'a ne pehēange kiate ia, “Toe foki atu pe: he ko e hā ha me'a kuo u fai kiate koe?” ²¹ Pea na'a ne toe foki atu meiate ia, mo ne 'ave 'ae taulua'i pulu, mo ne tāmāte'i ia, pea na'a ne haka hona kakano 'aki 'ae nāunau 'oe fanga pulu, pea na'a ne 'atu ki he kakai ke nau kai. Pea hili ia na'a ne tu'u hake, mo ne muimui kia 'Ilaisiā, 'o ne tauhi kiate ia.

20

1 'Oku kāpui 'a Samēlia 'aki 'ae kautau 'o Peni-Hatati. 13 Ko e tāmāte'i 'ae kakai Silia. 22 'Oku toe tau'i 'a 'Ehapi 'e he kakai Silia 'i. 28 'Oku toe tau'i 'ae kakai Silia pea 'oku fakavaivai kinautolu 'e 'Ehapi. 31 Ko e fuakava 'a 'Ehapi mo Peni-Hatati. 35 'Oku fakahā 'ae fakamala'ia mei he 'Otua kia 'Ehapi.

¹ Pea na'e tānaki fakataha 'e Peni-Hatati ko e tu'i 'o Silia 'a 'ene kautau kotoa pē: pea na'e 'iate ia 'ae tu'i 'e toko tolungofulu ma toko ua, mo e fanga hoosi, mo e ngaahi saliote: pea na'a ne 'alu hake 'o ne kāpui 'a Samēlia 'aki 'ae tau, 'o ne fai 'ae tau ki ai. ² Pea na'a ne kouna atu 'ae kau talafekau kia 'Ehapi ko e tu'i 'o 'Isileli ki loto kolo, 'o ne pehē kiate ia, “Oku pehē 'e Peni-Hatati, ³ 'Oku

‘a‘aku ‘a ho‘o siliva mo ho‘o koula; pea ‘oku ‘a‘aku foki ‘a ho‘o ngaahi uaifi pea mo ho‘o fānau, ‘io, ‘akinautolu ‘oku matalelei hake ‘i ai.” ⁴ Pea na‘e tali ‘e he tu‘i ‘o ‘Isileli, ‘o pehē, “E hoku ‘eiki ko e tu‘i, ‘o hangē ko ho‘o lea, ‘oku ‘a‘au au, pea mo ia kotoa pē ‘oku ou ma‘u.” ⁵ Pea na‘e toe ha‘u ‘ae kau talafekau, ‘onau pehē, “Oku pehē mai ‘e Peni-Hatati, Neongo ‘a ‘eku fekau atu kiate koe, ‘o pehē, Te ke tuku mai kiate au ho‘o siliva, mo ho‘o koula, mo ho ngaahi uaifi, pea mo ho‘o fānau; ⁶ Neongo ia, te u fekau atu ‘a ‘eku kau tamaio‘eiki kiate koe ‘apongipongi ‘i he feitu‘u la‘ā ni nai, pea te nau hakule ho fale, pea mo e ngaahi fale ‘o ho‘o kau tamaio‘eiki; pea ‘e pehē, ‘ilonga ha me‘a ‘oku matalelei ki ho mata ‘o‘ou, te nau to‘o ia ‘i honau nima ‘o ‘ave.” ⁷ Pea na‘e toki ‘omi ‘e he tu‘i ‘o ‘Isileli ‘ae kau mātu‘a kotoa pē ‘oe fonua, ‘o ne pehē, “Vakai, ‘oku ou kole kiate kimoutolu, ke mou sio ki he‘ene kumi ‘e he tangata ni ha fekovikovi‘i: he na‘a ne fekau mai kiate au ke ‘atu ‘a hoku ngaahi uaifi, mo ‘eku ngaahi fānau, mo ‘eku siliva, pea mo ‘eku koula; pea na‘e ‘ikai te u ta‘ofi ha me‘a meiate ia.” ⁸ Pea na‘e pehē kiate ia ‘e he kau mātu‘a pea mo e kakai kotoa pē, “Oua na‘a ke fanongo kiate ia, pea ‘oua na‘a loto ki ai.” ⁹ Ko ia na‘a ne pehē ai ki he kau tala fekau meia Peni-Hatati, “Mou tala ki hoku ‘eiki ko e tu‘i, Ko e me‘a kotoa pē na‘a ke tomu‘a fekau ai ki ho‘o tamaio‘eiki te u fai ia: ka ko e me‘a ko eni ‘e ‘ikai si‘i te u mafai.” Pea na‘e ‘alu ‘ae kau talafekau, ‘onau toe ‘omi ‘ae lea kiate ia. ¹⁰ Pea na‘e fekau atu kiate ia ‘e Peni-Hatati, ‘o ne pehē, “Ke fai pehē ‘e he ngaahi ‘otua kiate au, ‘o lahi hake foki, ‘o kapau ‘e lahi ‘ae efu ‘o Samēlia ke taki taha ma‘u ‘e he kakai kotoa pē ‘oku muimui kiate au ha faluku ‘e taha.”

11 Pea na'e pehēange 'e he tu'i 'o 'Isileli, "Tala kiate ia, 'Oua na'a polepole ia 'aia 'oku nono'o mai hono mahafutau, 'o hangē ko ia 'oku ne vete ia." 12 Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene fanongo 'a Peni-Hatati ki he lea ko ia, lolotonga 'a 'ene inu, 'aia mo 'ene ngaahi tu'i 'i he ngaahi fale fehikitaki, na'a ne pehē ai ki he'ene kau tamaio'eiki, "Mou teuteu." Pea na'a nau teuteu ke tau'i 'ae kolo.

13 ¶ Pea vakai, na'e ha'u ha palōfita kia 'Ehapi ko e tu'i 'Isileli, 'o ne pehē, "'Oku pehē 'e Sihova, 'Kuo ke mamata ki he fu'u kakai tokolahi ni? Vakai, te u tukuange kinautolu ki ho nima he 'aho ni; pea te ke 'ilo ko au ko Sihova.'" 14 Pea na'e pehē 'e 'Ehapi, "Ia hai?" Pea na'e pehē mai 'e ia, "'Oku pehē 'e Sihova, 'i he nima 'oe kau talavou 'oe hou'eiki 'oe ngaahi vahefonua." Pea na'a ne toki pehē, "Pea ko hai 'e tataki 'ae tau?" Pea na'a ne pehē mai, "Ko koe." 15 Pea na'a ne toki lau hake 'ae kau talavou 'oe hou'eiki 'oe ngaahi vahefonua, pea na'a nau toko uangeau ma tolungofulu ma ua: pea hili 'ene lau kinautolu, na'a ne lau 'ae kakai kotoa pē, 'ae fānau kotoa pē 'a 'Isileli, ko e toko fitu afe. 16 Pea na'a nau 'alu atu fe'unga mo e ho'atāmālie. Ka na'e lolotonga ia 'ae inu ke konā 'a Peni-Hatati 'i he ngaahi fale fehikitaki, ko ia mo e ngaahi tu'i, 'ae ngaahi tu'i 'e toko tolungofulu ma ua 'aia na'e tokoni kiate ia. 17 Pea na'e mu'omu'a atu 'ae kau talavou 'oe hou'eiki 'oe ngaahi vahefonua; pea na'e 'alu atu 'ae fekau meia Peni-Hatati, pea na'a nau fakahā kiate ia, 'o pehē, 'Oku ha'u ha kau tangata mei Samēlia. 18 Pea na'a ne pehē, "Kapau kuo nau hū mai kitu'a 'i he melino, puke mo'ui pe kinautolu; pea kapau kuo nau 'omi kitu'a ke fai

‘ae tau, puke mo‘ui pe kinautolu.” ¹⁹ Ko ia na‘e hū mai mei he kolo ‘ae kau talavou ni ‘oe hou‘eiki ‘oe ngaahi vahe fonua, pea mo e kautau na‘e muimui kiate kinautolu. ²⁰ Pea na‘a nau tāmāte‘i taki taha ha‘ane tangata: pea na‘e fehōlaki ‘ae kakai Silia; pea na‘e tulia kinautolu ‘e he kakai ‘Isileli: pea na‘e hao mo‘ui ‘a Peni-Hatati ko e tu‘i ‘o Silia ‘i ha hoosi fakataha mo e kau heka hoosi. ²¹ Pea na‘e ‘alu atu ‘ae tu‘i ‘o ‘Isileli, ‘o ne te‘ia ‘ae fanga hoosi mo e ngaahi saliote, pea na‘a ne tāmāte‘i ‘ae kakai Silia ‘i he tāmāte lahi ‘aupito.

²² ¶ Pea na‘e ha‘u ‘ae palōfita ki he tu‘i ‘o ‘Isileli, mo ne pehē kiate ia, “Ke ke ‘alu, mo fakamālohi koe, pea vakai, ‘o tokanga ki he me‘a ‘oku ke fai: he ka toe hoko mai ‘ae fa‘ahita‘u ‘e toe ha‘u ‘ae tu‘i ‘a Silia ke tau‘i koe.” ²³ Pea na‘e pehē ‘e he kau tamaio‘eiki ‘ae tu‘i ‘o Silia kiate ia, “Ko honau ngaahi ‘otua, ko e ‘otua ‘oe ngaahi mo‘unga; ko ia na‘a nau mālohi hake ai ‘iate kitautolu; kae tuku ke tau tau‘i ‘akinautolu ‘i he tokalelei, pea ko e mo‘oni te tau mālohi hake ‘iate kinautolu. ²⁴ Pea ke fai ‘ae me‘a ni, ‘Ave ‘ae ngaahi tu‘i, ‘ae tangata taki taha mei hono potu, pea fetongi‘aki kinautolu ‘ae ngaahi ‘eiki tau: ²⁵ Pea lau mai kiate koe ha kautau, ‘o hangē ko e kautau kuo mole ‘iate koe, ko e hoosi ke tatau mo e hoosi, mo e saliote ke tatau mo e saliote: pea te tau tau mo kinautolu ‘i he potu tokalelei, pea ko e mo‘oni te tau mālohi hake ‘iate kinautolu.” Pea na‘a ne tokanga ki he‘enau lea, ‘o ne fai pehē. ²⁶ Pea ‘i he‘ene toe hokosia mai ‘ae fa‘ahita‘u, na‘e lau hake ‘ae kakai Silia ‘e Peni-Hatati, ‘o ne ‘alu hake ki ‘Efeki ke tau mo ‘Isileli. ²⁷ Pea na‘e lau hake ‘ae fānau ‘a ‘Isileli, pea na‘e taki taha ‘ave ‘ene me‘akai, mo nau ‘alu atu ko honau

tali: pea na'e fokotu'u honau 'apitanga 'i honau 'ao 'e he fānau 'a 'Isileli, 'o hangē ko e ngaahi fānganga kosi si'i 'e ua; ka na'e fonu 'ae fonua kotoa 'i he kau Silia.

²⁸ ¶ Pea na'e ha'u ha tangata 'oe 'Otua, 'o ne lea ki he tu'i 'o 'Isileli, 'o pehē, "'Oku pehē 'e Sihova, 'Koe'uhi kuo pehē 'e he kakai Silia, Ko e 'Otua pe 'oe ngaahi mo'unga 'a Sihova, ka 'oku 'ikai ko e 'Otua ia 'oe ngaahi potu tokalelei, ko ia te u tukuange ai 'ae fu'u kakai tokolahi ni ki ho nima, pea te mou 'ilo ko Sihova au.' "²⁹ Pea na'a nau nofo 'o fehanga'aki ko e taha ki he taha 'i he 'aho 'e fitu. Pea na'e pehē, 'i hono fitu 'oe 'aho na'e hoko 'ae tau: pea na'e tāmata'i 'e he fānau 'a 'Isileli 'ae kau tangata hā'ele 'e tokotaha kilu 'oe kakai Silia 'i he 'aho pe taha. ³⁰ Ka na'e fehola'aki 'ae toenga *kakai* ki 'Efeki, ki he loto kolo; pea na'e hinga 'ae ā 'i ai 'o ta'omia 'ae kau tangata 'e toko ua mano mo e toko fitu afe, 'aia na'e toe. Pea na'e hola 'a Peni-Hatati, 'o ne hū mai ki he kolo, pea ki he loki ki loto fale.

³¹ ¶ Pea na'e pehē 'e he'ene kau tamaio'eiki kiate ia, "Vakai eni, kuo mau fanongo ko e ngaahi tu'i fa'a 'alo'ofa 'ae ngaahi tu'i 'oe fale 'o 'Isileli: 'oku mau kole kiate koe, tuku ke mau 'ai 'ae tauanga'a ki homau kongaloto, mo e maea ki homau 'ulu, pea mau 'alu atu ki he tu'i 'o 'Isileli hei'ilo te ne fakamo'ui koe." ³² Ko ia na'a nau nono'o 'aki kinautolu 'ae tauanga'a 'i honau kongaloto, mo e maea ki honau 'ulu, pea *na'a nau* ha'u ki he tu'i 'o 'Isileli, 'o pehē, "'Oku pehē mai 'e ho'o tamaio'eiki ko Peni-Hatati, 'Oku ou kole kiate koe, "Tuku ke u mo'ui." Pea na'a ne pehē, "He 'oku ne kei mo'ui? Ko hoku kāinga ia." ³³ Pea na'e tokanga lahi 'e he

kau tangata pe 'e ai ha me'a lelei meiate ia, pea na'a nau puke leva ki ai: pea na'a nau pehē, "Ko ho kāinga ko Peni-Hatati. Pea na'a ne toki pehē atu, "Mou 'alu 'o 'omi ia." Pea na'e toki ha'u 'a Peni-Hatati kitu'a kiate ia; pea na'a ne fekau ia ke heka hake ki he saliate. ³⁴ Pea na'e pehē 'e *Peni-Hatati* kiate ia, "Ko e ngaahi kolo, 'aia na'e kapasiasia 'e he'eku tamai mei ho'o tamai, te u toe 'atu; pea te ke ngaohi ma'au 'ae ngaahi hala 'i Tamasikusi 'o hangē ko ia na'e ngaohi 'e he'eku tamai 'i Samēlia." Pea na'e pehēange ai 'e *Ehapi*, "Te u tukuange koe ke 'alu 'i he fuakava ni." Ko ia na'a ne fai mo ia ha fuakava, mo ne tukuange ia ke 'alu.

³⁵ ¶ Pea ko e tangata 'e tokotaha 'i he ngaahi foha 'oe kau palōfita, na'e pehē ki hono kaungā'api 'i he folofola 'a Sihova, "Oku ou kole ke ke taa'i au. Pea na'e 'ikai te ne loto ke taa'i ia. ³⁶ Pea na'a ne toki pehē kiate ia, "Koe'uhi kuo 'ikai te ke fai talangofua ki he folofola 'a Sihova, vakai, 'oka ke ka 'alu atu leva meiate au, 'e tāmata'i koe 'e ha laione." Pea 'i he'ene mahu'i atu leva meiate ia, na'e ma'u ia 'e ha laione, 'o ne tāmata'i ia. ³⁷ Pea na'a ne toki 'ilo 'ae tangata kehe 'e taha 'o ne pehē, "Oku ou kole ke ke taa'i au." Pea na'e taa'i ia 'e he tangata, pea na'a ne lavea, 'i hono taa'i. ³⁸ Ko ia na'e 'alu ai 'ae palōfita, mo ne tatali 'i he hala ki he tu'i, pea na'a ne fakapuli ia 'aki 'ae efuefu na'e 'ai ki hono mata. ³⁹ Pea 'i he'ene 'alu ange ai 'ae tu'i na'a ne ui atu ki he tu'i: pea na'a ne pehē, "Na'e 'alu atu 'a ho'o tamaio'eiki ki he lotolotonga 'oe tau; pea vakai, na'e afe mai ha tangata 'o ne 'omi ha tangata kiate au, mo ne pehē, 'Puke ma'u 'ae tangata ni: kapau 'e mole ia 'i ha me'a, 'e

toki totongi 'e ho'o mo'ui 'a 'ene mo'ui 'a'ana, pea ka 'ikai ia te ke totongi 'aki ha taleniti siliva 'e taha.' ⁴⁰ Pea lolotonga 'ae femou'ekina 'a ho'o tamaio'eiki, 'iloange kuo ne hao." Pea na'e pehē 'e he tu'i 'o 'Isileli kiate ia, "'E pehē pe 'ae fakamaau'i koe; kuo ke fakapapau pe ia 'e koe." ⁴¹ Pea na'a ne fai fakato'oto'o 'o ne to'o 'ae efuefu mei hono mata; pea na'e toki 'ilo ia 'e he tu'i 'o 'Isileli ko e tokotaha ia 'i he kau palōfita. ⁴² Pea na'a ne pehē kiate ia, "'Oku pehē 'e Sihova, 'Koe'uhi kuo ke tukuange mei hō nima 'ae tangata na'aku tukupau 'eau ke faka'auha 'aupito, ko ia 'e totongi 'aki 'a ho'o mo'ui 'a 'ene mo'ui 'a'ana, pea 'e totongi 'aki ho'o kakai 'a 'ene kakai 'a'ana.' " ⁴³ Pea na'e 'alu 'ae tu'i 'o 'Isileli ki hono fale kuo māfasia mo mamahi, mo ne hoko ki Samēlia.

21

1 Oku mamahi 'a 'Ehapi 'i he 'ikai 'atu kiate ia 'ae ngoue vaine 'a Napoti. 5 Ko e fakakaukau 'a Sisipeli ke mate ai 'a Napoti. 17 Ko e fakahā 'e 'Ilaisiā kia Ekapi mo Sisipeli 'ae ngaahi mala'ia 'e hoko kiate kinaua. 25 Ko e fakatomala 'a 'Ehapi.

¹ Pea hili 'ae ngaahi me'a ni, na'e ma'u ha ngoue vaine 'e Napoti ko e tangata Sesilili, 'aia na'e 'i Sesilili 'o vāofi mo e fale faka'ei'eiki 'o 'Ehapi ko e tu'i 'o Samēlia. ² Pea na'e lea 'a 'Ehapi kia Napoti, 'o pehē, "Tuku mai ho ngoue vaine, koe'uhi ke u tō ai 'ae ngaahi 'akau iiki, he 'oku ofi mai ia ki hoku fale: pea te u totongi 'aki ia ha ngoue vaine 'oku lelei hake; pea kapau 'e lelei kiate koe te u fakatatau hono totongi 'aki 'ae pa'anga." ³ Pea na'e pehē 'e Napoti kia 'Ehapi, "Ke ta'ofi au mei ai 'e Sihova, 'a

'eku foaki 'ae tofi'a 'o 'eku ngaahi tamai kiate koe.”
⁴ Pea na'e hū atu 'a 'Ehapi ki hono fale kuo māfasia mo mamahi koe'uhi ko e lea na'e lea 'aki kiate ia 'e Napoti ko e tangata Sesilili; he kuo pehē 'e ia, 'e 'ikai si'i te u foaki 'ae tofi'a 'o 'eku ngaahi tamai kiate koe. Pea na'a ne tokoto hifo 'i hono mohenga, pea ne tafoki atu 'a hono mata, pea na'e 'ikai te ne kai ha me'a.

⁵ ¶ Ka na'e ha'u kiate ia 'a Sisipeli ko hono uaifi mo ne pehē kiate ia, “Ko e hā 'oku mamahi pehē fau ai ho loto, 'oku 'ikai ai te ke kai ha me'a?”
⁶ Pea na'e pehē 'e ia kiate ia, “Koe'uhi na'aku lea kia Napoti ko e tangata Sesilili, pea u pehē kiate ia, 'Tuku mai kiate au ho'o ngoue vaine 'i ha totongi; pea kapau 'e lelei kiate koe te u 'atu ha ngoue vaine kehe ko hono fetongi.’ pea na'a ne pehē mai, “E 'ikai te u foaki kiate koe 'a 'eku ngoue vaine.’”
⁷ Pea na'e pehē kiate ia 'e Sisipeli ko hono uaifi, “'Oku ke pule eni koā ki he pule'anga 'o 'Isileli? Tu'u hake, mo ke kai, pea tuku ke fiefia ho loto: te u 'atu 'eau kiate koe 'ae ngoue vaine 'o Napoti ko e tangata Sesilili.”
⁸ Ko ia na'a ne fai 'ae ngaahi tohi 'i he hingoa 'o 'Ehapi, mo ne fakama'u ia 'aki 'a 'ene faka'ilonga, mo ne 'ave 'ae ngaahi tohi ki he kau mātu'a, mo e hou'eiki na'e nonofo mo Napoti 'i hono kolo.
⁹ Pea na'a ne tohi 'i he ngaahi tohi, 'o pehē, “Fanongonongo ha 'aukai, pea 'ai ke mā'olunga hake 'a Napoti 'i he kakai:”
¹⁰ Pea tuku ha tangata 'e toko ua, ko e fānau 'oe angakovi, ke tu'u 'i hono 'ao, mo talatalaaki'i ia, 'o pehē, “Na'a ke lea kapekape ki he 'Otua pea mo e tu'i.” Pea mou 'ave ia, mo lisingi 'aki 'ae maka, ke ne mate ai.”
¹¹ Pea na'e fai 'e he kau tangata 'o hono kolo,

pea mo e kau mātu'a, mo e hou'eiki 'aia na'e nofo 'i hono kolo, 'o hangē ko ia na'e fekau 'e Sisipeli kiate kinautolu, pea hangē ko e tohi 'i he ngaahi tohi 'aia na'a ne 'atu kiate kinautolu. ¹² Na'a nau fanongonongo 'ae 'aukai, mo *nau* fakamā'olunga hake 'a Napoti 'i he kakai. ¹³ Pea na'e hū mai ha ongo tangata, ko e fānau 'oe angakovi, 'o na nofo 'i hono 'ao: pea na'e talatalaaki'i ia 'e he ongo tangata 'oe angakovi, 'io, kia Napoti, 'i he 'ao 'oe kakai, 'o pehē, na'e lea kapekape 'a Napoti ki he 'Otua pea mo e tu'i. Pea na'a nau toki 'ave ia ki he tua'ā kolo, mo lisingi ia 'aki 'ae ngaahi maka ke ne mate. ¹⁴ Pea hili ia na'a nau fekau kia Sisipeli, 'o pehē, "Kuo lisingi 'a Napoti pea kuo ne mate." ¹⁵ Pea 'i he'ene fanongo 'e Sisipeli kuo lisingi 'a Napoti pea kuo ne mate, na'e pehē 'e Sisipeli kia 'Ehapi, "Tu'u hake, mo ma'u 'ae ngoue vaine 'o Napoti ko e tangata Sesilili, 'aia na'e 'ikai te ne fie tuku kiate koe 'i ha pa'anga: he 'oku 'ikai mo'ui 'a Napoti ka kuo mate." ¹⁶ Pea 'i he'ene fanongo 'e 'Ehapi kuo mate 'a Napoti, na'e tu'u hake 'a 'Ehapi ke ne 'alu hifo ki he ngoue vaine 'o Napoti ko e tangata Sesilili, ke ne ma'u ia ma'ana.

¹⁷ ¶ Pea na'e hoko mai 'ae folofola 'a Sihova kia 'Ilaisiā ko e tangata Tisipa, 'o pehē, ¹⁸ "Tu'u hake, mo 'alu hifo ke fakafetaulaki kia 'Ehapi ko e tu'i 'o 'Isileli, 'aia 'oku 'i Samēlia: vakai, 'oku ne 'i he ngoue vaine 'o Napoti, 'aia kuo ne 'alu hifo ki ai ke ma'u ia ma'ana. ¹⁹ Pea te ke lea kiate ia, 'o pehē, "Oku pehē 'e Sihova, Kuo ke fai 'ae fakapō, pea kuo ke ma'u foki ma'au? Pea te ke lea kiate ia, 'o pehē, 'Oku pehē 'e Sihova, 'I he potu ko ia na'e 'emo ai 'e he fanga kuli 'ae toto 'o Napoti 'e 'emo ai 'e

he fanga kulī ho toto 'o'ou, 'io, 'o'ou.' ” ²⁰ Pea na'e pehē 'e 'Ehapi kia 'Ilaisiā, “Kuo ke 'ilo'i au, 'a koe ko hoku fili?” Pea na'a ne pehēange, “Kuo u 'ilo'i koe; koe'uhi kuo ke fakatau atu koe ke fai ha ngāue kovi 'i he 'ao 'o Sihova. ²¹ 'Vakai, te u fakahoko mai 'ae kovi kiate koe, pea te u to'o 'o 'ave ho hako, pea te u motuhi meia 'Ehapi 'ae kakai tangata, pea mo ia kuo tāpuni mo toe 'i 'Isileli, ²² Pea te ungaohi ho fale ke hangē ko e fale 'o Selopoami ko e foha 'o Nipati, pea hangē ko e fale 'o Pa'asa ko e foha 'o 'Ahisā, ko e me'a 'i he kovi kuo ke fakatupu ai 'eku houhau, mo ke fakaangahala ai 'a 'Isileli.' ²³ Pea ia Sisipeli foki na'e folofola ai 'a Sihova, 'o pehē, 'E kai 'a Sisipeli 'e he fanga kulī 'i he ve'e 'a 'o Sesilili. ²⁴ Ko ia 'oku kau kia 'Ehapi 'e mate 'i he kolo 'e kai ia 'e he fanga kulī: pea ko ia 'oku mate 'i he ngoue 'e keina 'e he fanga manupuna 'oe 'atā. ²⁵ (“Ka na'e 'ikai tatau ha tokotaha mo 'Ehapi, 'aia na'a ne fakatau ia ke fai 'ae ngāue kovi 'i he 'ao 'o Sihova, 'aia na'e ue'i hake 'e hono uaifi ko Sisipeli. ²⁶ Pea na'a ne fai 'o fakalielia lahi 'i he muimui ki he ngaahi tamapua, 'o tatau mo ia kotoa pē na'e fai 'e he kakai 'Amoli, 'akinautolu na'e kapusi atu 'e Sihova mei he 'ao 'oe fānau 'a 'Isileli.) ²⁷ Pea 'i he'ene fanongo 'e 'Ehapi ki he ngaahi lea ni, na'a ne haehae hono ngaahi kofu, mo ne 'ai 'ae tauanga'a ki hono sino, 'o ne 'aukai, mo ne tokoto hifo 'i he tauanga'a, mo ne 'alu faka'ehi'ehi. ²⁸ Pea na'e hoko mai 'ae folofola 'a Sihova kia 'Ilaisiā ko e tangata Tisipa, 'o pehē, ²⁹ “'Oku ke mamata kia 'Ehapi mo 'ene fakavaivai'i ia 'i hoku 'ao? Ko e me'a 'i he'ene fakavaivai'i ia 'i hoku 'ao, 'e 'ikai ai te u 'omi 'ae kovi 'i hono ngaahi 'aho 'o'ona: ka 'i he ngaahi 'aho 'o hono foha te u

‘omi ‘ae kovi ki hono fale.”

22

1 ‘Oku kākaa’i ‘a ‘Ehapi’ e he kau kikite loi, ‘o hangē ko e tala meia Mikaia, pea ‘oku tāmāte’i ia ‘i Lemoti-Kiliati. 37 ‘Oku hoko mo ia ‘i he pule ‘a ‘Ahasia. 41 Ko e pule lelei ‘a Sihosafate. 50 Ko e hoko mo ia ‘a Siholami. 51 Ko e pule kovi ‘a ‘Ahasia.

¹ Pea na‘a nau nofo pe ‘o tolu ta‘u mo e ta‘efai ha tau ‘e Silia mo ‘Isileli. ² Pea ‘i he‘ene hoko ki hono tolu ‘oe ta‘u, na‘e hoko hifo ‘a Sihosafate ko e tu‘i Siuta ki he tu‘i ‘o ‘Isileli. ³ Pea na‘e pehē ‘e he tu‘i ‘o ‘Isileli ki he‘ene kau tamaio‘eiki, “‘Ikai ‘oku mou ‘ilo ‘oku ‘otautolu ‘a Lemoti ‘i Kiliati, ka ‘oku tau nofo noa pe, mo ta‘eto‘oa mai ia mei he nima ‘oe tu‘i ‘o Silia?” ⁴ Pea na‘a ne pehē kia Sihosafate, “Te ke fie ‘alu mo au ki he tau ki Lemoti-Kiliati?” Pea na‘e pehē ‘e Sihosafate ki he tu‘i ‘o ‘Isileli, “‘Oku ou hangē ko koe, mo ‘eku kakai ‘o hangē ko ho‘o kakai, mo ‘eku fanga hoosi ‘o hangē ko ho‘o fanga hoosi.” ⁵ Pea na‘e pehē ‘e Sihosafate ki he tu‘i ‘o ‘Isileli, “‘Oku ou kole, ke ke fakafehu‘i he ‘aho ni ki he folofola ‘a Sihova.” ⁶ Pea na‘e toki tānaki mai fakataha ‘ae kau tangata kikite ‘e he tu‘i ‘o ‘Isileli, ko e kau tangata ‘e toko fāngeau nai, ‘o ne pehē kiate kinautolu, “Te u ‘alu atu ke tau‘i ‘a Lemoti-Kiliati pe ‘ikai?” Pea na‘a nau pehē, “‘Alu hake; he koe‘uhi ‘e tuku mai ia ‘e Sihova ki he nima ‘oe tu‘i.” ⁷ Pea na‘e pehē ‘e Sihosafate, “‘Ikai ‘oku ‘i heni ha palōfita foki ‘a Sihova, koe‘uhi ke tau fehu‘i meiate ia?” ⁸ Pea na‘e pehēange ‘e he tu‘i ‘o ‘Isileli kia Sihosafate, “‘Oku ai mo e tangata ‘e tokotaha, ko Mikaia ko e foha ‘o Imila, ‘aia te tau fa‘a fehu‘i ai kia Sihova: ka ‘oku ou fehi‘a kiate ia; he ‘oku

‘ikai fa‘a kikite ‘aki ‘e ia ha lelei kiate au, ka ko e kovi.” Pea na‘e pehē ‘e Sihosafate, “Ke ‘oua na‘a lea pehē ‘e he tu‘i.” ⁹ Pea na‘e toki ui mai ‘e he tu‘i ‘o ‘Isileli ha matāpule, ‘o ne pehē, “Omi ke vave ‘a Mikaia ko e foha ‘o Imila.” ¹⁰ Pea na‘e nofo ‘ae tu‘i ‘o ‘Isileli, mo Sihosafate ko e tu‘i ‘o Siuta, taki taha ki hono nofo‘a fakatu‘i, pea kuo na ‘ai hona ngaahi kofu fakatu‘i, ‘i he potu ‘i he hū‘anga ‘oe matanikolo ‘o Samēlia; pea na‘e kikite ‘i hona ‘ao ‘ae kau kikite kotoa pē. ¹¹ Pea na‘e ngaohi ma‘ana ‘e Setikia ko e foha ‘o Kinana, ‘ae ngaahi nifo ukamea: pea na‘a ne pehē, “‘Oku pehē ‘e Sihova, ‘Ko eni ia te ke teke‘i ‘aki ‘ae kakai Silia, kae‘oua ke faka‘auha kinautolu.’” ¹² Pea na‘e pehē pe ‘ae kikite ‘ae kau kikite kotoa pē, ‘o *nau* pehē, “‘Alu hake ki Lemoti-Kiliati, *peamou* monū‘ia: koe‘uhi ‘e tuku ia ‘e Sihova ki he nima ‘oe tu‘i.” ¹³ Pea na‘e lea kia Mikaia ‘e he talafekau na‘e ‘alu ke ui kiate ia, ‘o pehē, “Vakai mai, ‘Oku ngutu taha pe ‘ae kau kikite ‘i he lea ‘aki ‘ae lelei ki he tu‘i: ko ia ‘oku ou kole ke ke tuku ho‘o lea ke tatau mo e lea ‘a ha taha ‘iate kinautolu, pea ke lea ‘aki ‘ae lelei.” ¹⁴ Pea na‘e pehē ‘e Mikaia, “‘Oku mo‘ui ‘a Sihova, pea ko ia ‘oku folofola‘aki kiate au ‘e Sihova, ko ia pe te u lea‘aki. ¹⁵ Pea na‘e ha‘u ia ki he tu‘i. Pea na‘e pehē kiate ia ‘e he tu‘i, “‘E Mikaia, te ma ‘alu hake ke tau‘i ‘a Lemoti-Kiliati, pe ‘ikai?” Pea na‘a ne tali ia, ‘o pehē, “‘Alu, pea mo monū‘ia: koe‘uhi ‘e tuku mai ia ‘e Sihova ki he nima ‘oe tu‘i.” ¹⁶ Pea na‘e pehē ‘e he tu‘i kiate ia, “‘E tu‘o fiha ‘a ‘eku takitala‘i koe ke ‘oua na‘a ke fakahā mai ha me‘a ka ko ia pe ‘oku mo‘oni ‘i he huafa ‘o Sihova?” ¹⁷ Pea na‘e pehē ‘e ia, “Na‘aku mamata ki he fakamovetevete ‘o ‘Isileli kātoa ‘i he ngaahi funga mo‘unga, ‘o hangē ko e

fanga sipi 'oku 'ikai hanau tauhi: pea na'e pehē 'e Sihova, "Oku 'ikai ha 'eiki kiate kinautolu ni: tuku ke nau taki taha 'alu 'ae tangata ki hono fale 'i he melino. ¹⁸ Pea na'e pehē 'e he tu'i 'o 'Isileli kia Sihosafate, "'Ikai na'aku tala kiate koe, 'e 'ikai te ne kikite 'aki ha lelei kiate au, ka ko e kovi?" ¹⁹ Pea na'a ne pehē, "Ko ia foki, fanongo koe ki he folofola 'a Sihova: na'aku mamata ki he 'afio 'a Sihova ki hono 'afio'anga, pea mo e tutu'u 'i hono nima to'omata'u mo hono nima to'ohema 'ae ngaahi tokolahi kotoa pē 'oe langi. ²⁰ Pea na'e pehē 'e Sihova, 'Ko hai te ne fakaloto'i 'a 'Ehapi ke ne 'alu hake mo hinga 'i Lemoti-Kiliati?' Pea na'e pehē 'ae lea 'ae tokotaha, kae pehē 'e he tokotaha kehe. ²¹ Pea na'e hū mai ha laumālie, 'o ne tu'u 'i he 'ao 'o Sihova, 'o ne pehē, 'Te u fakaloto'i ia 'eau.' ²² Pea na'e pehē 'e Sihova kiate ia, "'O fēfee'i?" Pea na'a ne pehē, 'Te u 'alu atu, pea te u hoko ko e laumālie loi 'i he ngutu 'o 'ene kau kikite kotoa pē.' Pea na'a ne pehē, 'Te ke fakaloto'i ia, pea te ke lava'i foki: 'alu atu, mo ke fai pehē.' " ²³ Pea ko ia foki, "Vakai, kuo 'ai 'e Sihova ha laumālie loi ki he ngutu 'oe kau tangata kikite na 'o'ou, pea kuo folofola'aki 'e Sihova 'ae kovi kiate koe." ²⁴ Ka na'e 'alu atu ke ofi 'a Setikia ko e foha 'o Kinana, 'o ne taa'i 'a Mikaia 'i hono kou'ahe, mo ne pehē, "Na'e 'alu 'i he hala fē 'ae Laumālie 'o Sihova meiate au ke lea kiate koe?" ²⁵ Pea na'e pehē 'e Mikaia, "Vakai, te ke toki mamata 'i he 'aho ko ia, 'aia te ke hū atu ai ki he ngaahi loki ke fakafufū koe." ²⁶ Pea na'e pehē 'e he tu'i 'o 'Isileli, "Puke 'a Mikaia, pea toe 'ave ia kia 'Amoni ko e pule 'oe kolo, pea kia Soasi ko e foha 'oe tu'i; ²⁷ Pea fakahā ange, 'Oku pehē 'e he tu'i, 'Ai 'ae siana ni ki he fale pōpula,

pea fafanga'aki ia 'ae mā 'oe fakamamahi mo e vai 'oe fakamamahi 'o a'u ki he'eku *toe* ha'u 'i he melino.”²⁸ Pea na'e pehē 'e Mikaia, “Kapau te ke toe foki mai 'i he melino, tā kuo 'ikai folofola 'a Sihova 'iate au.” Pea na'a ne pehē, “Mou fanongo kotoa pē, 'akimoutolu ko e kakai.”²⁹ Ko ia na'e 'alu hake ai 'ae tu'i 'o 'Isileli, mo Sihosafate ko e tu'i 'o Siuta ki Lemoti-Kiliati.³⁰ Pea na'e pehē 'e he tu'i 'o 'Isileli kia Sihosafate, Te u fakapulipuli au, 'i he'eku hū atu ki he tau; ka ke 'ai 'e koe 'aho ngaahi kofu fakatu'i. Pea na'e fakapulipuli ia 'e he tu'i 'o 'Isileli, ka ka 'alu atu ki he tau.³¹ Ka na'e fekau 'e he tu'i 'o Silia ki he'ene 'eiki 'e toko tolungofulu ma ua na'e pule ki he'ene ngaahi saliate 'o pehē, 'Oua na'a mo tau mo ia 'oku si'i pe ko ia 'oku lahi, ka ko e tu'i pe 'o 'Isileli.³² Pea 'i he mamata ē ngaahi 'eiki 'oe ngaahi saliate kia Sihosafate, na'a nau pehē, ko eni mo'oni 'ae tu'i 'o 'Isileli. Pea na'a nau foki atu ke tau mo ia: pea na'e kalanga atu 'a Sihosafate.³³ Pea 'i he mamata 'e he ngaahi 'eiki 'oe ngaahi saliate na'e 'ikai ko e tu'i ia 'o 'Isileli, na'a nau foki atu mei he'enua tuli kiate ia.³⁴ Pea na'e teke noa pe 'e ha tangata 'ae kaufana, pea na'e fana'i 'ae tu'i 'o 'Isileli 'i he vaha'a hoko'anga 'o 'ene mahafutau: ko ia na'a ne pehē ai ki he tangata na'e fakahino 'i 'a 'ene saliate, “Fakatafoki atu ho nima,” pea ke 'ave au mei he tau: he kuo u lavea.³⁵ Pea na'e tupu 'o lahi 'ae tau 'i he 'aho ko ia: pea na'e pou pou hake 'ae tu'i 'i hono saliate ke tau'i 'ae kakai Silia, pea na'e pekia ia 'i he efiafi: pea na'e tafe 'ae toto mei he matalavea ki he loto saliate.³⁶ Pea fe'unga mo e tō hifo 'ae la'ā, na'e 'alu atu 'ae fanongonongo ki he kautau, 'o pehē, “Ke 'alu 'ae tangata taki taha ki

hono kolo, mo e tangata taki taha ki hono fonua 'o'ona."

³⁷ ¶ Na'e pehē 'ae pekia 'ae tu'i, pea na'e 'omi ia ki Samēlia: pea na'a nau fai 'ae putu 'oe tu'i 'i Samēlia. ³⁸ Pea na'e fufulu 'ae saliate 'e ha tokotaha 'i he vaikeli 'o Samēlia; pea na'e 'emo hake 'e he fanga kulī 'a hono toto pea na'a nau fufulu 'a 'ene mahafutau 'o fakatatau mo e lolofola 'a Sihova, 'aia na'a ne lolofola'aki. ³⁹ Pea ko eni, ko e toenga ngāue 'a 'Ehapi, mo ia kotoa pē na'a ne fai, mo e fale lei na'a ne ngaohi, mo e ngaahi kolo kotoa pē na'a ne langa, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli? ⁴⁰ Ko ia, na'e mohe 'a 'Ehapi mo 'ene ngaahi tamai; pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e hono foha ko 'Ahasia.

⁴¹ ¶ Pea na'e kamata pule 'a Sihosafate ko e foha 'o 'Asa ki Siuta 'i hono fā 'oe ta'u 'o 'Ehapi ko e tu'i 'o 'Isileli. ⁴² Na'e tolungofulu ma nima 'ae ta'u 'o Sihosafate 'i he'ene kamata pule; pea na'a ne pule 'i Selūsalema 'i he ta'u 'e uofulu ma nima. Pea ko e hingoa 'o 'ene fa'ē ko 'Asupa ko e 'ofefine 'o Sili. ⁴³ Pea na'a ne 'eve'eva 'i he hala kotoa pē 'o 'ene tamai ko 'Asa; na'e 'ikai te ne tafoki mei ai, 'o ne fai 'aia na'e lelei 'i he 'ao 'o Sihova: ka neongo ia na'e 'ikai 'ave 'ae ngaahi potu mā'olunga; na'e kei fai feilaulau mo tutu 'ae me'a namu kakala 'e he kakai 'i he ngaahi potu mā'olunga. ⁴⁴ Pea na'e alea 'a Sihosafate mo e tu'i 'o 'Isileli ke na melino pe. ⁴⁵ Pea ko eni, ko e toe 'oe ngaahi ngāue 'a Sihosafate, mo e mālohi na'e hā 'iate ia, mo 'ene fa'a tau, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o Siuta? ⁴⁶ Pea ko e toenga kakai angafakasotoma 'aia na'e toe 'i he ngaahi 'aho 'o 'ene tamai ko 'Asa, na'a ne 'ave mei he fonua.

⁴⁷ ¶ I he kuonga ko ia na'e 'ikai ha tu'i 'i 'Itomi: ka na'e pule ha tokotaha ma'ae tu'i. ⁴⁸ Na'e ma'u 'e Sihosafate 'ae ngaahi vaka mei Tasisi ke folau ki Ofeli ke 'omi koula; ka na'e 'ikai hoko 'ae folau; he na'e maumau'i 'ae ngaahi vaka 'i Esioni-Kepa. ⁴⁹ Pea na'e pehē ai 'e 'Ahasia ko e foha 'o 'Ehapi kia Sihosafate, Tuku ke 'alu 'a 'eku kau tamaio'eiki fakataha mo ho'o kau tamaio'eiki 'i he folau. Ka na'e 'ikai loto ki ai 'a Sihosafate.

⁵⁰ ¶ Pea na'e mohe 'a Sihosafate mo 'ene ngaahi tamai, pea na'e fai hono putu ki he *potu* 'o 'ene ngaahi tamai 'i he Kolo 'o Tevita ko 'ene tamai: pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e Siholami ko hono foha.

⁵¹ ¶ Na'e kamata pule 'a 'Ahasia ko e foha 'o 'Ehapi ki 'Isileli 'i Samēlia 'i hono hongofulu ma fitu 'oe ta'u 'o Sihosafate ko e tu'i 'o Siuta, pea na'a ne pule 'i he ta'u 'e ua 'i 'Isileli. ⁵² Pea na'a ne fai kovi 'i he 'ao 'o Sihova, mo ne 'alu 'i he hala 'o 'ene tamai mo e hala 'o 'ene fa'ē, pea 'i he hala 'o Selopoami ko e foha 'o Nipati, 'aia na'a ne fakaangahala'i 'a 'Isileli: ⁵³ He na'a ne tauhi kia Peali, mo ne lotu kiate ia, mo ne fakatupu 'ae houhau 'o Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli, 'o fakatatau ki he me'a kotoa pē na'e fai 'e he'ene tamai.

KO E TOHI TAPU KĀTOA
The Holy Bible in the Tongan language of Tonga,
Revised West Version

Public Domain

Language: Tongan

Translation by: James Baxley

Cover and title page artist: Kitione Vailea

Digital editions and layout: Michael Johnson

Web site: <https://ebible.org/ton/>

Translator support: <https://worldoutreach.org/325>

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Nov 2021

2362cc12-5c8d-5627-ad4b-c1c163858892